CANLILARDAKİ FEDAKARLIK VE AKILCI DAVRANIŞLAR

HARUN YAHYA (ADNAN OKTAR)

ISBN 975-7986-86-0

Baskı: İstanbul, Ağustos 1999
 Baskı: İstanbul, Nisan 2006
 Baskı: İstanbul, Şubat 2009

ARAŞTIRMA YAYINCILIK

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi İbrahim Elmas İşmerkezi A Blok Kat 4 Okmeydanı – İstanbul Tel: (0 212) 222 00 88

> Baskı: Entegre Matbaacılık Sanayi Cad. No: 17 Yenibosna-İstanbul Tel: (0 212) 451 70 70

İÇİNDEKİLER

Giriş

Evrim Teorisi'nin Önemli Açmazlarından Biri: Hayvan Davranışlarındaki Bilinç

Canlıların "Aile" İçindeki Fedakarlıkları

Canlılar Arasındaki Dayanışma ve İşbirliği

Sonuç

Evrim Yanılgısı

OKUYUCUYA

Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat edilmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 60 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveçce gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet

etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı "Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

GIRIŞ

Charles Darwin'in ortaya attığı evrim teorisi, 21. yüzyıla yaklaştığımız şu günlerde bilim dünyasındaki itibarını büyük bir hızla kaybetmiştir. 20. yüzyılın başlarında materyalist çevreler tarafından desteklenen ve kitlelere bilimsel bir gerçekmiş gibi telkin edilen bu teorinin geçersizliği artık kesin olarak anlaşıldı. Bunda en büyük etken, yüzyılımızda evrim teorisini yakından ilgilendiren mikrobiyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi bilim dallarında görülen gelişmeler oldu. Bu bilim dallarındaki ilerlemeler sonucunda canlılığın, evrim teorisinin iddia ettiği gibi tesadüflerle, birbirlerinden evrimleşerek meydana gelmesinin imkansız olduğu ortaya çıktı. (Detaylı bilgi için bkz. "Evrim Yanılgısı" bölümü)

Çöküntüye uğramış bu teori, canlılığın kökeni ile ilgili iddialarına hiçbir bilimsel kanıt getiremediği gibi, canlıların sahip oldukları sayısız olağanüstü özelliğin kökeni hakkındaki soruları da yanıtsız bırakır. İşte evrimcileri çıkmaza sokan bu konulardan biri de kitabın konusu olan "canlılarda görülen fedakarlıklar"dır.

Doğada sıkça karşımıza çıkan fedakarlıklar, canlılar arasındaki dayanışma ve işbirliğine dayalı ilişkiler, şefkat dolu davranışlar... Tüm bunların, evrim teorisi için önemli ve çözülemeyen birer sorun olmalarının nedeni nedir?

Darwin, evrim teorisini ortaya attığında, iddialarını aslında hiçbir evrimleştirici gücü bulunmayan bir mekanizmaya dayandırmıştı: **doğal seleksiyon.** Darwin'in tezine göre tüm canlılar ortak bir atadan geliyorlardı ve içinde bulundukları doğa şartlarına uyum sağlamaları sonucunda birbirlerinden farklılaşmışlardı. Bulundukları ortama en iyi uyum sağlayanlar, edindikleri özellikleri sonraki nesillere aktarabiliyordu. Dolayısıyla daha güçlü ve çevre koşullarına daha uyumlu olan bireyler ayıklanmaktan kurtuluyorlardı. Darwin'in bu varsayımları doğada bir "yaşam savaşı" olduğunu, bu savaşta güçlülerin kazanarak, güçsüzlerin ezilip yok olduklarını öne sürüyordu. Darwin'in yakın bir dostu ve evrim teorisinin en ateşli savunucularından biri olan Julian Huxley doğayı şöyle nitelendirmişti:

Bu arenada zayıflarla beceriksizlerin elenmesi, güçlülerle beceriklilerin egemenliği kaçınılmazdır. ^{1}

Peki doğa gerçekten de evrimcilerin iddia ettikleri gibi sadece güçlülerin üstün geldiği, zayıfların ezilerek yok olduğu, bencilliğin ve kıyasıya yaşam mücadelesinin hakim olduğu bir yer midir?

Bu sorunun cevabını doğadaki yaşamı inceleyerek verebiliriz. Doğada elbetteki canlılar beslenebilmek veya güvenliklerini sağlamak için bir çaba içerisindedirler. Her hayvan yaşamını sürdürmek için avlanmak zorundadır veya kendisini korumak için saldırganlaşabilir. Ancak doğa sadece bu görüntülerden ibaret değildir. Doğada canlıların büyük bir çoğunluğu yavruları veya aileleri için, kimi zaman sürülerindeki diğer canlılar hatta diğer türler için benzeri görülmemiş fedakarlıklarda bulunurlar. Fedakarlığın yanı sıra işbirliği, dayanışma, birbirinin çıkarını kollama gibi özellikler canlılar aleminde sıkça karşılaşılan tavırlardır.

İşte doğanın yalnızca bir savaş yeri olduğunu iddia eden evrim teorisi canlılar aleminde görülen bu fedakarlık örneklerine hiçbir açıklama getiremez. Doğadaki yaşam evrim teorisinin temel iddiasını açıkça ve kesinlikle geçersiz kılmaktadır. Evrim teorisi, düşmanlarından kaçıp kurtulan bir zebranın, neden geri dönüp düşmanları tarafından kuşatılmış olan diğer zebraları, üstelik de hayatını tehlikeye atarak,

kurtardığını kesinlikle açıklayamaz. Veya ilerleyen sayfalarda detaylarını göreceğimiz gibi, yumurtalarını yaşatabilmek için ölümü göze alarak kumsala çıkan aterina balıklarının bu davranışlarının neden doğal seleksiyonla elenmediği sorusunu cevaplayamaz.

Canlılardaki fedakar ve işbirlikçi davranışlar evrim teorisinin geçersizliğini bir kez daha ve tüm açıklığıyla ortaya koyarken, önemli bir gerçeğin de delillerini oluşturmaktadır: Tüm evrenin üstün bir Yaratıcı tarafından yaratıldığı ve her bir canlının, Yaratıcısı olan Allah'ın ilhamı ile davrandığı gerçeğinin.

İlerleyen sayfalarda, aklı ve bilinci olmayan canlıların hayret ve hayranlık uyandıran davranışlarının bir kısmını okuyacaksınız. Akıl ve vicdan sahibi her insan bu davranışların ancak tüm canlıların hakimi olan Allah'ın gücü ve denetimi altında oluşabileceğini kolaylıkla kavrayacaktır. Çünkü Allah'ın Kuran'da da bildirdiği gibi:

Sizin yaratılışınızda ve türetip-yaydığı canlılarda kesin bilgiyle inanan bir kavim için ayetler vardır. (Casiye Suresi, 4)

EVRİM TEORİSİNİN ÖNEMLİ AÇMAZLARINDAN BİRİ: HAYVAN DAVRANIŞLARINDAKİ BİLİNÇ

Yeryüzünde bilinç ve akıl sahibi tek varlık insandır. Fiziksel özelliklerinin yanı sıra, insanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliği, bilincinin ve aklının ona kazandırdığı yeteneklerdir. Bunlar, muhakeme ve yargı yeteneği, düşünme, plan yapabilme, birkaç aşama sonrasını tahmin edebilme, olaylar karşısında tedbir alabilme, kavrama, bir amaç için hareket etme gibi tamamen insana has özelliklerdir. Doğadaki diğer canlılar ise böyle bir bilince ve akla sahip değildirler. Dolayısıyla onların plan yapmaları, ileriyi görmeleri, hatta ancak mühendislerin yapabilecekleri hesapları yapıp uygulamaları, herhangi bir konuda karar vermeleri beklenemez.

O halde, doğada oldukça sık olarak karşımıza çıkan akıl ve bilinç ürünü davranışları nasıl açıklayabiliriz? Ki bu aklı ve bilinci sergileyen canlıların bazıları bir beyine bile sahip değilken... Bu sorunun cevabını vermeden önce, hayvanlarda görülen bilinç ve akıl ürünü davranışlardan birkaç örnek vermek sorunun öneminin daha iyi anlaşılması açısından faydalı olacaktır.

Baraj Mühendisleri Kunduzlar

Kunduzlar, gerçek bir mühendis gibi hesaplar yapar ve tıpkı usta bir inşaat işçisi gibi çalışarak, olağanüstü bir tasarıma sahip yuvalar inşa ederler. Ayrıca, aynı akıl almaz ustalıkla, yuvalarını inşa edecekleri akarsuyun hızını kesecek barajlar kurarlar. Bunun için ise oldukça yorucu ve birkaç aşamalı işler yaparlar. Öncelikle, hem beslenebilmek hem de barajın ve yuvanın inşasında kullanabilmek için bol miktarda ağaç kütüğü ve dal elde etmeleri gerekir. Bunun için ağaçları dişleri ile kemirerek yere devirirler. Ancak bu kesme işlemi sırasında önemli bir hesaplama yaptıkları gözlemlenmiştir: Kunduzlar genellikle rüzgarın su kenarına doğru estiği yerlerde çalışmayı tercih ederler. Böylece kunduzların kemirdikleri ağaçlar suyun bulunduğu yöne devrilirler ve bu, kunduzların kütükleri taşımalarında büyük kolaylık sağlar.

Kunduz yuvaları oldukça detaylı bir tasarıma sahiptir. Her kunduz yuvasının iki sualtı girişi, su düzeyinin hemen üstünde bir beslenme odası, daha yukarı bir düzeyde kuru bir uyuma odası ve bir havalandırma kanalı bulunur.

Kunduzlar, topladıkları malzemeleri üst üste yığarak yuvalarının dış cephesini oluştururlar. Ancak, bu malzeme yığınında hiçbir delik veya yarık kalmamasına büyük özen gösterir, dallarla veya çamurla bunları kapatırlar.

Bu yuvayı oluşturan malzeme, yuvayı erozyondan korur ve soğuğu dışarıda tutar. Kış iyi bir kar örtüsü sağladığından, dışarıdaki sıcaklık –35°C'ye bile düşse yuvanın içindeki sıcaklık donma noktasının üstünde kalır. Kunduzlar ayrıca kışın besinsiz kalmamak için yuvalarının yanında gizli bir sualtı yiyecek deposu bulundururlar.

Bu arada kunduzlar, birbirlerine ağlarla bağlanmış, genişliği 1 metre kadar olan kanallar açar ve bu kanallar aracılığı ile yüzlerce metre ilerideki kuru ve daha yüksek alanlara çıkabilirler. Bu su kanallarının asıl amacı kunduzların besinlerini sağladıkları ağaçlara ulaşabilmeleridir.

Kunduzların inşa ettikleri barajlar da, bitkiler ve taşların yığılmasıyla yuvanın yapılışına benzer bir yöntemle yapılır. Kunduzlar iki kıyı arasında uzun üçgen bir dal yığını oluşturana kadar dalları birbirine bağlarlar. Malzeme yığmak ve yarıkları doldurmak için kümeyi tırmanıp aşarak, akıntıya karşı yönde çalışırlar. Suyun barajı aştığı ya da aralarda boşaldığı yerlere çamur veya dal eklerler. Böylelikle baraj, sığ bir akarsuyu derin bir havuza dönüştürür. Bu da kunduzlara kış için yiyeceklerini depolayabilecekleri bir yer sağlar, yüzebilecekleri suyun alanını genişletip, yiyecek ve inşaat malzemesi taşımayı kolaylaştırır. Ayrıca yuvalarının da güvenli birer sığınak olmasını sağlar. Aynı, hendekle çevrili kaleler gibi kunduzların evlerinin de saldırıya uğraması neredeyse imkansızdır.²

Burada kısaca özetlediğimiz kunduzların bu davranışlarının her aşaması akıl, plan, hesap ve bilgi içermektedir. Ancak tüm bu özellikleri kunduzlara ait olarak değerlendirmek elbetteki mantıklı bir çıkarım olmayacaktır. Çünkü kunduz bilinci olmayan, dolayısıyla hiçbir akıl gösterisinde bulunamayacak bir hayvandır. Öyle ise kunduzun bu davranışlarının nereden kaynaklandığı sorusunun bir açıklaması bulunmalıdır. Bu akıl ve plan kunduzun kendisine ait değilse kime aittir? Elbette kunduzların ve ileride sayısız örneğini göreceğimiz tüm canlıların üstün özelliklerini ortaya çıkaran, onlara akılcı planlar yaptıran, onları yaratan ve tüm bunları ilham ile emreden, sonsuz akıl ve kudret sahibi olan Allah'tır.

Birkaç Aşamalı Plan Yapabilen İmparator Tırtılı

Elbette ki doğada akılcı davranışlar gösteren, plan ve hesap yapan tek canlı kunduzlar değildir. Bu konuda başarı sağlayan sayısız canlıdan bir diğeri de –kunduzdan çok daha küçük ve kendisinden en küçük bir bilinç ve zeka belirtisi dahi beklenemeyecek olan- bir tırtıl türüdür. Bu, imparator ipeğini üreten tırtıldır.

Larva dönemini diğer tırtıllar gibi koza içinde geçiren bu tırtıl, larvadan çıktıktan sonra üzerini bir yaprakla örterek kendini gizler. Tırtılın bu örtünme işini gerçekleştirme tarzı, önceden belirlenmiş son derece akılcı bir plan üzerinedir ve her aşaması beceri gerektirir. Çünkü yeşil, yaş bir yaprak bükülemeyeceği için tırtılın üzerini koruyucu bir kabuk gibi örtemez ve tırtılın bu sorunu bir şekilde çözmesi gerekir. Tırtıl, bu ilk sorunu akla gelebilecek en basit, ama amacına en uygun biçimde çözer. Önce yaprağın sapını ısırarak koparır. (Ancak daha önce yaprak düşmesin diye onu ipeği ile dala sıkıca bağlar.) Bu girişimin kaçınılmaz bir sonucu olarak yaprak kurumaya başlar ve bir süre sonra büzülür. Kuruyan bir yaprak aynı zamanda yuvarlaklaşır da. Bu sayede birkaç saat sonra tırtıl, içine girebileceği ideal bir yaprak boru elde etmiştir bile.

İlk bakışta bu tırtılın bir seri akıl gösterisinde bulunarak kendisine güvenli bir korunak hazırladığını düşünebilirsiniz. Bu doğrudur, ancak tırtıl kuru bir yaprağın içine saklanarak aynı zamanda kendini kolay bir yem haline de getirmiştir. Çünkü kuru bir yaprak her zaman için farklı renginden dolayı kuşların dikkatini daha çok üzerine çekecektir ve bu da tırtılın sonu demektir.

İşte bu noktada tırtıl bir buluş daha yapar ve kendini kuşların dikkatini çekecek bir yem olmaktan kurtarır. Tırtıl bu sorunu bir matematikçi gibi olasılık hesabı yaparak çözer; içine gireceği yaprak dışında beş-altı yaprağa daha aynı işlemleri uygular ve bunları, içine yatacağı yaprağın çevresine yine kendi ipeği ile bağlar. Böylece dalda bir tane değil, altı yedi tane kuru yaprak bulunur ve bunlardan yalnızca bir

tanesinin içinde tırtıl saklıdır. Diğerleri boş birer tuzaktırlar. Bir kuş gelip de kuru yapraklara yönelirse, tırtılı avlama olasılığı 1/6 olacaktır.³

Bütün bunların bilinçli davranışlar olduğu açıkça ortadadır. Ancak, mikroskopik bir beyne ve son derece basit bir sinir sistemine sahip bir tırtılın bu kadar bilinçli, planlı ve akılcı davranışlar sergilemesi mümkün müdür? Bu tırtılın düşünme gibi bir yeteneği yoktur ki, birkaç aşama sonrasını düşünebilsin. Tırtılın bunu bir başka tırtıldan öğrenmiş olmasının da imkanı yoktur. Aslında kendisini bekleyen tehlikeler olduğunun bile farkında değildir. Öyle ise düşmanları yanıltma fikrinin sahibi kimdir?

Bu soruları bir evrimci bilim adamına sorarsanız size açık ve kesin bir cevap asla veremeyecektir. Ancak evrimcilerin çok çaresiz kaldıklarında sığındıkları bir kavram vardır: **içgüdü**. Evrimciler, hayvanların bu davranışları içgüdüleri ile sergilediklerini söylerler. Böyle bir durumda sorulması gereken ilk şey içgüdünün tanımı olmalıdır. Hayvanların bu davranışları içgüdüsel olduğuna göre, örneğin bir tırtılın yaprağı keserek üzerine örtmesi için onu güden bir mekanizma veya bir güç olmalıdır. Veya yine aynı güç kunduzları barajlar ve yuvalar inşa etmesi için "gütmelidir". Ve bu mekanizmanın veya gücün, isminden de anlaşılacağı gibi canlının içinde bir yerlerde bulunması gereklidir.

İçgüdünün Kökeni Nedir?

"İçgüdü" kelimesi, evrimci bilim adamları tarafından, hayvanların doğuştan sahip oldukları bazı davranışları tanımlamak için kullanılır. Ancak hayvanların bu içgüdüleri nasıl edindikleri, içgüdü ile yapılan bir davranışın ilk olarak nasıl ortaya çıktığı ve bu davranışların nesilden nesile nasıl aktarıldığı sorusu her zaman cevapsızdır.

Evrimci genetikçi Gordon Rattray Taylor, *The Great Evolution Mystery* isimli kitabında içgüdülerle ilgili bu çıkmazı şöyle itiraf etmektedir:

İçgüdüsel bir davranış ilk olarak nasıl ortaya çıkıyor ve bir türde kalıtımsal olarak nasıl yerleşiyor diye sorsak, bu soruya hiçbir cevap alamayız.⁴

Gordon Taylor gibi itirafta bulunamayan bazı evrimciler ise bu soruları üstü kapalı, gerçekte bir anlam ifade etmeyen cevaplarla geçiştirmeye çalışırlar. Evrimcilere göre, içgüdüler canlıların genlerine programlanmış olan davranışlardır. Bu açıklamaya göre örneğin bir balarısı son derece muntazam ve bir matematik harikası olan altıgen petekleri içgüdüleri ile yapar. Diğer bir deyişle yeryüzündeki tüm balarılarının genlerinde kusursuz sekilde altıgen petek insa etme içgüdüsü programlanmıştır.

Bu durumda akıl ve mantık sahibi her insan şöyle bir soru soracaktır: Eğer canlılar, davranışlarının büyük çoğunluğunu, böyle davranmaya programlandıkları için yapıyorlarsa, onları kim programlamıştır? Hiçbir program kendi kendine oluşamaz. Her programın mutlaka bir programcısı olmalıdır.

Evrimciler, bu soruya verebilecek bir yanıt bulamadıkları gibi, konuyla ilgili yayınlarda şöyle bir göz boyama kullanırlar: Tüm canlılara sahip oldukları özellikleri verenin "tabiat ana" olduğunu söylerler. "Tabiat ana" ise bildiğimiz taş, toprak, su, ağaç, bitki, vs. den oluşur. Acaba bunlardan hangisinin, canlılara bilinçli ve akıl yüklü eylemler yaptırması mümkün olabilir? Tabiatın hangi parçası canlıları programlamak için gerekli akla ve yeteneğe sahiptir? Doğada gördüğümüz her şey yaratılmıştır ve dolayısıyla yaratıcı olamaz. Hangi akıl sahibi insan bir yağlı boya tablo gördüğünde "boyalar ne kadar güzel bir tablo

yapmışlar" diyebilir? Kuşkusuz bu, son derece akıl dışı bir düşünce olur. Öyle ise kendileri de yaratılmış olan, hiçbir akla ve bilince sahip olmayan varlıkların yaratıcı olduklarını iddia etmek, diğer varlıkların akılla ve bilinçle davranmak üzere programladıklarını söylemek de aynı şekilde akıl dışıdır.

Bu noktada karşımıza çok açık bir gerçek çıkmaktadır: Bu canlılar sahip oldukları üstün özellikleri kendi akılları ile bulup yapamadıklarına göre ve bu canlılar bu özellikleri ile doğduklarına göre, öyle ise bu özellikleri onlara veren, onları bu tavırları gösterecek şekilde yaratan üstün bir Akıl ve İlim Sahibi vardır. Tüm doğada gördüğümüz bu aklın ve ilmin sahibi de hiç şüphesiz Allah'tır.

Allah, Kuran'da balarısını örnek vererek, gösterdiği akılcı davranışları ona Kendisi'nin ilham ettiğini bildirmektedir. Yani evrimcilerin "içgüdü" dedikleri veya "hayvanlar bunu yapmak için programlanmışlardır" diyerek açıklamaya çalıştıkları şey aslında Allah'ın ilhamıdır. Bu gerçek Kuran'da şöyle bildirilir:

Rabbin bal arısına vahyetti: Dağlarda, ağaçlarda ve onların kurdukları çardaklarda kendine evler edin. Sonra meyvelerin tümünden ye, böylece Rabbinin sana kolaylaştırdığı yollarda yürü-uçuver. Onların karınlarından türlü renklerde şerbetler çıkar, onda insanlar için bir şifa vardır. Şüphesiz düşünen bir topluluk için gerçekten bunda bir ayet vardır. (Nahl Suresi, 68-69)

Evrimci bilim adamları Allah'ın varlığını inkar etmek amacıyla bu açık gerçeği görmezlikten gelirler. Aslında bu hayvanların davranışlarını bizzat kendileri gözlemlemekte ve bu davranışların açıklamasını aramaktadırlar. Ve hepsi bu davranışların evrim teorisi ile açıklanamayacağının farkındadırlar. Bugün evrimci bilim adamları tarafından hayvan davranışları ile ilgili olarak hazırlanmış hangi kitabı veya yayını okusanız hep benzer cümlelerle karşılaşırsınız: "... Bunu yapmak yüksek seviyeli bir akıl gerektirir. Ancak hayvanlar bu akıldan yoksun olmalarına rağmen bunu nasıl başarmaktadırlar? Bu, bilimin cevaplayamadığı bir sorudur."

Yukarıda örneğini verdiğimiz imparator tırtılının davranışları hakkında ünlü evrimcilerden Hoïmar Von Dithfurth'un yaptığı yorumlar, evrimcilerin hayvan davranışlarındaki bilince getirdikleri yorumların klasik bir örneğidir:

Yanıltıcı benzerleri (başka kuru yaprakları) takipçinin önüne koyarak gizlenmenin mümkün olabileceği fikrinin, insanı şaşkınlığa düşüren bu zekice buluşun asıl sahibi kimdir? Kuşların tırtıl arama heveslerini böylelikle kursaklarında bırakabileceği, kuru yapraklar arasında bir şeyler bulabilme şanslarının belli bir oranda azaltılabileceği biçimindeki bu son derece özgün buluş kimin eseridir de, tırtıl bunu doğumuyla birlikte ondan devralmıştır? ... Bütün bunların ancak oldukça akıllı bir insanın hayatta kalabilmek için başvurabileceği yollar olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Oysa merkezi sinir sisteminin ilkelliğini gerekse öteki davranışlarını bulundurduğumuzda Attacus tırtılının (imparator tırtılı) ne belli bir amacı tasarlayabilmesi ne de bu doğrultuda akıl yürütebilmesi söz konusu olabilir. İyi de, tırtıl bütün bu özelliklere karşın nasıl olup da kendini bu yoldan koruyabilmektedir?... Geçmişin doğa bilimcileri bu tür olaylarla karşılaştıkça bir mucizenin varlığına inanmakla kalmamışlar, doğaüstü bir Yaratıcı'nın, yani Allah'ın, kendi yarattıklarını korumak için böyle bir korunmanın gerekli bilgileriyle onu dağıttığını düşünmekten kendilerini alamamışlardı. Oysa bu tarz bir açıklama, doğa bilimci için bir intihardır... Öte yandan modern bilimin bu türden olayları "içgüdü" gerçeğiyle açıklamaya çalışması da pek bir anlam ifade etmemektedir. Çünkü çoğumuzun sandığının tersine, olup biteni içgüdünün marifeti saymak, örneğimizde, tırtılın davranışlarını doğuştan davranış biçimlerinden biri olarak yorumlamak demektir; bu da bizi bulunduğumuz yerden pek öteye götürmez ve sorunun asıl yanıtını bulmamızı engeller... Ne var ki pratikte organik bir beyinden yoksun olan tırtılın akıllılığından söz etmek anlamsızdır. Gene de baştan beri anlatageldiğimiz davranışlarına bakınca, bunların çok özel bir anlamda "akılla düzenlenmiş" olduklarına ilişkin belirli kıstaslar da göze batmaktadır. Belli bir amaca ve hedefe yöneliklik, gelecekteki olayları tahmin etme, kendi dışındaki canlı türlerinin olas (muhtemel) davranışlarını ve tepkilerini hesaba katma, akıllılığın belirtileri değilse nedirler?⁵

Yukarıdaki sözler ünlü bir evrimcinin küçük bir tırtılın gösterdiği akılcı, planlı ve bir amaca yönelik davranışlarını açıklama gayretleridir. Bu tür yayın ve kitaplarda bu tarz demagojik cümleler veya cevapsız sorular dışında bir yorum veya açıklama ile karşılaşılması mümkün değildir.

Aslında evrim teorisinin sahibi Charles Darwin de hayvanların davranışlarının ve içgüdülerinin, teorisi için büyük bir tehlike oluşturduğunu fark etmiş ve bunu "Türlerin Kökeni" isimli kitabında açıkça, hatta birkaç kez itiraf etmişti:

İçgüdülerin birçoğu öylesine şaşırtıcıdır ki, onların gelişimi okura belki teorimi tümüyle yıkmaya yeter güçte görünecektir.6

Darwin'in oğlu Francis Darwin ise babasının mektuplarını derlediği "The Life and Letters of Charles Darwin" isimli kitapta Charles Darwin'in içgüdülerle ilgili yaşadığı zorluğu şöyle aktarmıştı:

Çalışmanın (*Türlerin Kökeni*'nin) 3. Bölümü'nde birinci kısım tamamlanıyor ve hayvanların alışkanlıkları ile içgüdülerindeki varyasyonlardan söz ediyor... Bu konunun yazının başlangıç kısmına dahil edilmesinin sebebi, içgüdülerin doğal seleksiyonla gerçekleştiği fikrini imkansız olarak değerlendiren okuyucuların aceleyle teoriyi reddetmemesini sağlamak. *Türlerin Kökeni*'nde yer alan İçgüdüler Bölümü özellikle "teorinin en ciddi ve en açık zorluklarını içeren" konu. ⁷

İçgüdüler Evrimle Gelişemez

Evrimciler, hayvanların davranışlarının birçoğunun içgüdüsel olduğunu söylerler, ancak önceki sayfalarda da belirtildiği gibi içgüdülerin kaynağını, içgüdüsel davranışların ilk olarak nasıl oluştuklarını, hayvanların sahip oldukları bilgileri ve davranışları nasıl edindiklerini açıklayamazlar. Ancak çok cevapsız kaldıklarında bazıları ortaya şöyle bir iddia atar: "Hayvanlar tecrübe yoluyla bazı davranışları öğrenirler ve bu davranışların iyi olanları doğal seleksiyon tarafından seçilir. Daha sonra bu iyi olan davranışlar kalıtım yoluyla bir sonraki nesle aktarılır."

Bu iddiadaki mantık hatalarını ve bilim dışılığı görebilmek için çok fazla düşünmeye gerek yoktur. Şimdi, evrimcilerin bu iddialarındaki yanılgıları sırasıyla inceleyelim.

1. "Faydalı davranışların doğal seleksiyon ile seçildiği"

iddiasındaki yanılgılar:

Darwin'in ortaya attığı evrim teorisinin temel mekanizmalarından biri doğal seleksiyondur. Doğal seleksiyon, "bir canlı için faydalı olan bir değişimin (bu değişim yapısal olabilir veya hayvanın davranışları ile ilgili olabilir) diğerlerinin arasından seçilerek o canlıda kalıcı hale gelmesi ve bu şekilde bir sonraki nesle aktarılması" anlamına gelmektedir.

Ancak bu iddiada gözden kaçmaması gereken son derece önemli bir nokta bulunmaktadır: Darwin'in bu tezi doğayı, faydalı ve zararlı davranışları ayırt edebilen, bilinçli ve karar verebilen bir güç olarak göstermektedir. Doğada bu ayrımı yapabilecek herhangi bir güç veya bilinç bulunmamaktadır. Ne hayvanın kendisi, ne de doğada bulunan herhangi bir varlık "hangi davranışın yararlı olduğu" kararını verebilecek bir yeteneğe sahip değildir. Bu seçimi sadece, doğayı ve söz konusu canlıyı yaratmış olan bilinç ve akıl sahibi bir Varlık yapabilir.

Aslında Darwin'in kendisi de karmaşık ve faydalı davranışların doğal seleksiyon yoluyla kazanılmış olmasının imkansız olduğunu itiraf etmiş, ancak kendi iddiasının hayal gücüne daha uygun olduğunu ve bu nedenle saçma olmasına rağmen bu iddiayı sürdürdüğünü belirtmişti:

Sonunda, yavru guguğun üvey kardeşlerini yuvadan atması, karıncaların köleleştirmesi... gibi içgüdüleri, özellikle **bağışlanmış** ya da **yaratılmış içgüdüler** olarak değil de bütün organik yaratıkların ilerlemesine yol açan genel bir yasanın, yani çoğalmanın, değişmenin, en güçlülerin yaşamasının ve en zayıfların ölmesinin küçük belirtileri olarak görmek, **mantıklı bir sonuç çıkarma olmayabilir**, ama **benim hayal gücüm için çok daha doyurucudur**.⁸

Türkiye'nin önde gelen evrimcilerinden Prof. Dr. Cemal Yıldırım ise annenin yavru sevgisi gibi davranışların doğal seleksiyon ile açıklanamayacağını şöyle itiraf etmektedir:

Annenin yavru sevgisini, hiçbir ruhsal öğe içermeyen "kör" bir düzenekle (doğal seleksiyon) açıklamaya olanak var mıdır? Biyologların (bu arada Darwinciler'in) bu tür sorulara doyurucu yanıt verdiklerini söylemek güçtür, kuşkusuz.⁹

Bilinci ve aklı olmayan bu canlılarda birtakım manevi özellikler bulunduğuna ve bu manevi özellikleri kendi iradeleriyle kazanmaları mümkün olmadığına göre bunu onlara veren bir güç olmalıdır. Doğal seleksiyon mekanizması ve doğanın kendisi, ne şuura, ne de bu manevi özelliklere sahip değildirler ve bu nedenle canlıların sahip oldukları bu özelliklerin kaynağı olamazlar. Çok açık olarak görülen gerçek şudur: Tüm canlılar Allah'ın iradesinin ve kontrolünün altında yaşarlar. Bu nedenledir ki, bilinçsiz canlıların yaşadığı doğada sık sık, insanı hayrete düşüren, "bu hayvan bunu nereden biliyor" veya "bu hayvan bunu nasıl düşünebilir?" dedirten hayret ifadelerimize neden olan, son derece bilinçli davranışlar görürüz.

2. Doğal Seleksiyon yoluyla kazanılan davranışların kalıtım yoluyla bir sonraki nesle aktarıldığı iddiasındaki yanılgılar:

Evrimcilerin iddialarının ikinci aşamasında ise doğal seleksiyon yoluyla kazanılan davranışların kalıtım yoluyla sonraki nesillere aktarılmaları gerekmektedir. Ancak bu iddiaları da bir çok yönden tutarsızlıklarla doludur. Her şeyden önce hayvanlar tecrübe yoluyla bir davranışı öğrenseler bile, sonradan kazanılmış bir davranışın genetik olarak bir sonraki nesle aktarılması imkansızdır. Öğrenilen bir

davranış sadece bu tavrı öğrenen canlıya ait olur. Bir davranış şeklinin canlının genlerine aktarılması kesinlikle mümkün değildir.

Evrimci Gordon R. Taylor, bazı biyologların, davranışların kalıtımsal olarak sonraki nesillere aktarılabildiği iddiasını, "acınacak" bir iddia olarak değerlendirmektedir:

Biyologlar belirli bazı davranış şekillerinin kalıtımının mümkün olduğunu ve aslında bunun gerçekten görüldüğünü kabul ederler. Dobzhansky şunu iddia etmektedir: "Tüm beden yapıları ve fonksiyonlar, hiçbir istisna olmaksızın, çevresel zincirler sırasında oluşan kalıtımın ürünleridir. Bu durum, hiçbir istisna olmaksızın tüm davranış şekilleri için de geçerlidir". Bu doğru değildir ve Dobzhansky gibi saygın birinin bunu dogmatik olarak savunması **acınacak bir durumdur**. Bazı davranış şekillerinin kalıtımsal olduğu doğrudur; ancak tümünün kalıtımsal olduğunu söylememize imkan yoktur.

Açık olan gerçek şudur ki, genetik mekanizma, belirli bazı davranış biçimlerini nesilden nesile aktarabildiğine dair en küçük bir belirti bile göstermemektedir. Genetik mekanizma sadece protein üretir. Belirli hormonlardan daha fazla üreterek, davranışı genel olarak etkileyebilir örneğin bir hayvanı daha agresif veya daha pasif yapabilir veya bir canlıyı annesine daha bağımlı hale getirebilir. Ancak yuva yaparken gereken bir dizi hareket gibi belirli bir davranış programını nesilden nesile aktarabildiğine dair hiçbir delil yoktur.

Eğer davranış gerçekten kalıtımsal ise, o halde nesilden nesile aktarılan davranışın birimi nedir? Çünkü birimler olduğu varsayılmaktadır. Hiç kimse bu soruya bir cevap verememiştir. ¹⁰

Gordon Taylor'ın da belirttiği gibi, karmaşık davranış biçimlerinin kalıtımsal olduklarını iddia etmek bilimsel değildir. Kuşların yuva yapmaları, kunduzun baraj kurması, arıların petek inşa etmeleri gibi seri olarak bilinçli kararlar, tasarım ve ileri görüşlülük gerektiren karmaşık davranışların kalıtımsal olamayacağının çarpıcı delillerinden bir başkası da kısır işçi karıncalardır.

Karınca kolonisinde yaşayan kısır işçi karıncaların tamamen kendilerine özgü davranış özellikleri bulunmaktadır ve her özellikleri oldukça geniş bir bilgi birikimi ve hesap yapabilme yeteneği gerektirmektedir. Ancak işçi karıncalar bu davranışlarının hiçbirini kalıtımsal olarak elde edemezler. Çünkü işçi karıncalar kısırdırlar ve kendi özelliklerini diğer nesillere aktaramazlar. Öyle ise evrimcilere öncelikle şu soruyu sormak gerekir: İlk olarak kısır işçi karıncalara özgü davranış biçimini edinen karınca bunu bir sonraki nesle nasıl aktardı? Milyonlarca yıldır, sadece işçi karıncalar değil, aynı durumdaki kısır işçi arılar ve kısır termitler de akıl, yetenek, dayanışma, disiplin, işbölümü ve fedakarlık ürünü tavırlar sergilemektedirler. Fakat ilk var oldukları günden bu yana söz konusu canlılar sahip oldukları hiçbir özelliği bir başkasına aktarma yeteneğine sahip değildirler.

Ayrıca bu canlıların gösterdikleri olağanüstü davranışları öğrenerek elde ettiklerini de söyleyemeyiz. Çünkü söz konusu canlıların tümü dünyaya geldikleri andan itibaren bu davranışları kusursuz bir şekilde uygulamaya başlarlar. Herhangi bir konuda belirli bir eğitim süresi geçirmezler, tüm davranışları doğuştan sahip oldukları bilgiler doğrultusundadır. Ve bu, dünyanın her köşesinde yaşayan tüm karınca, balarısı, termitler ve diğer tüm canlılar için geçerlidir. Öyle ise onlara bu davranışlarını kim öğretmektedir?

İşte Charles Darwin'in de 150 yıl önce sorduğu bu soruyu evrimciler hala cevaplayamamışlardır. Darwin bu çelişkiyi şöyle dile getirmiştir:

Bir tek kuşakta alışkanlıkla birçok içgüdü edinildiğini ve sonra ardışan kuşaklara soyaçekimle iletildiğini varsaymak ağır bir yanılgı olur. Bildiğimiz en şaşırtıcı içgüdüler, örneğin balarısının ve karıncaların birçoğunun içgüdüleri, alışkanlıkla kazanılmış olamaz. 11

Bir işçi karınca, ya da bir başka eşeysiz böcek, sıradan bir hayvan olsaydı, bütün ıralarının (özelliklerinin) Doğal Seçmeyle yavaş yavaş edinilmiş olduğunu, yani yararlı küçük değişikliklerle doğan ve bunları soyaçekimle döllerine ileten bireylerin varlığını, ve onların döllerinin yeniden değiştiğini ve yeniden seçildiğini vb. hiç duraksamadan kabul ederdim. Ama işçi karınca ana babasından büyük ölçüde farklı bir böcektir, ve üstelik tümüyle kısırdır; bu yüzden art arda edinilmiş yapı ve içgüdü değişikliklerini döllerine iletmesi söz konusu olamaz. Bu durumun Doğal Seçme teorisiyle nasıl uzlaştırılabileceği elbette sorulur. 12

Evrimci Cemal Yıldırım ise aynı konu hakkında evrimcilerin içine düştükleri çıkmazı şöyle ifade etmektedir:

Örnek olarak sosyal böceklerden işçi karınca ve işçi arıları alalım. Bunlar üreme bakımından kısırdır; döl vermedikleri için yaşam dönemlerinde edindikleri özellikleri ya da uğradıkları modifikasyonları yeni kuşaklara geçirmelerine olanak yoktur. Oysa bu işçilerin çevreye ve yaşam biçimlerine uyumları son derece ileri bir düzeydedir. 13

Bu itiraflardan da anlaşıldığı gibi canlıların sergiledikleri şaşırtıcı davranışlar ve sahip oldukları içgüdüler evrimsel bir mekanizma ile açıklanamaz. Canlılara ait yetenekler doğal seleksiyon gibi bir mekanizma ile elde edilmiş değildir. Ve kalıtımsal olarak bir nesilden diğerine aktarılmaları da mümkün değildir.

3. İçgüdülerin evrimleşerek canlıyla birlikte değiştiği iddiasının geçersizliği:

Evrim teorisi tüm canlıların birbirlerinden evrimleşerek türediklerini iddia eder. Bu iddiaya göre örneğin sürüngenler balıklardan, kuşlar da sürüngenlerden evrimleşmişlerdir. Ancak unutmamak gerekir ki, her canlı türünün davranış şekli bambaşkadır. Bir balığın davranışları ile, sürüngeninkiler birbirlerinden tamamen ayrıdır. Öyle ise canlının biyolojik özellikleri değişirken, davranışları da mı uygun şekilde değisime uğramıştır?

İşte bu soru evrimcilerin içine düştükleri açmazlardan ve çelişkilerden biridir. Darwin de bu çelişki ve imkansızlığın farkına varmış ve içgüdülerin doğal seçmeyle kazanılıp sonra değişime uğramasını şöyle sorgulamıştı:

... İçgüdüler Doğal Seçmeyle kazanılabilir ve değişikliğe uğratılabilir mi? Arıyı büyük matematikçilerin buluşlarını çok önceden uyguladığı petek gözlerini yapmaya yönelten içgüdü için ne diyeceğiz? 14

Bu çelişkiyi balıklardan, sürüngenlerden ve kuşlardan çeşitli türdeki canlılardan örnekler vererek daha açık hale getirebiliriz:

Balıkların tamamen kendilerine has üreme, avlanma, savunma ve yuva yapma yöntemleri vardır. Bu özellikler, suyun altındaki şartlara göre mükemmel bir şekilde ayarlanmıştır. Bazı balıklar üreme

mevsimlerinde yumurtalarını deniz altındaki bir kayaya yapıştırırlar ve yüzgeçlerini sallayarak yumurtaların oksijen almalarını sağlarlar.

Kuşlar ise, yumurtalarını özel olarak hazırladıkları çok farklı yapılardaki yuvalarda saklarlar. Ve yumurtalarının gelişimi için de kuluçkaya yatarlar.

Bunun tam tersine bir kara hayvanı olan timsahlar ise, yumurtalarını kumun altına gömerek yaklaşık 2 ay boyunca kuluçka devresinde kalmasını sağlarlar. Bazı balıklar yuvalarını deniz altındaki kayaların içlerine yaparken, karada yaşayan birtakım canlı türleri topladıkları ince dallar ve ağaç kabuklarıyla yüksek dallar üzerinde yuvalar hazırlarlar. Kuşlar ise yuvalarını etraftan topladıkları ot ve çalı-çırpıdan inşa ederler.

Sürüngenlerden türedikleri iddia edilen memelilerin ise üreme şekli, diğer canlılardan tamamen farklıdır. Diğerleri yumurtlama yoluyla ürerken, memeliler yavrularını aylarca karınlarında taşırlar ve doğumdan sonra yavrularını sütleriyle beslerler.

Her bir canlı türünün avlanma şekli de çok farklıdır. Kimi uzun süre pusuya yatar, kimi kendini kamufle eder, kimi ise atak ve hızlı olmanın avantajını kullanır. Görüldüğü gibi karadaki hayvanlar ile deniz altında yaşayan canlıların gösterdikleri davranışlar, birbirlerinden çok farklıdır ve bulundukları koşullara göre de değişmektedir.

Bu durumda canlılar evrimleşirken, aynı zamanda içlerinden gelen sesin, yani içgüdülerinin de büyük değişikliklere uğraması gerekmektedir. Örneğin, madem bir balık, içinden gelen bir sesle yumurtalarını kayalara yapıştırmakta, sonra bunları özenle havalandırmaktadır, o halde bir kara canlısına dönüşme aşamasında "içinden gelen ses" de değişikliğe uğramalıdır. Üstelik bu ses o kadar değişmelidir ki, bu balık birdenbire yüksek yerlerde mükemmel yuvalar inşa etmeye başlasın, yumurtalarının gelişimi için kuluçkaya yatsın!

Elbette böyle bir şey mümkün değildir.

Bu konudaki ciddi bir zorluk da şudur: Eğer bir canlının biyolojik yapısı ve dolayısıyla ortamı değişir de davranış şekli değişmezse o canlı yaşamını sürdüremeyecektir. Örneğin denizde kendini kamufle edebilen bir balık karaya çıktıktan sonra kendine yeni savunma sistemleri bulmalıdır. Üstelik bunun için kaybedecek hiç vakti de yoktur. Tüm davranış tarzı, yaşam şekli, vücut sistemleri ani bir kararla ve hızla değişmelidir. Aksi takdirde kısa süre içinde kendisi ölecek ve dolayısıyla soyu da tükenecektir. Hiçbir bilince sahip olmayan bir canlının böylesine stratejik ve akıl gerektiren kararlar veremeyeceği ise açıktır. Öyle ise tüm canlılar nasıl olup da biyolojik yapılarına ve bulundukları ortama en uygun tavrı gösterebilmektedirler?

Darwin de Türlerin Kökeni'nde teorisine yöneltilen bu eleştiriye şöyle yer vermiştir:

İçgüdülerin kökeni konusundaki bu görüşe şöyle itiraz edildi: "Yapı ve içgüdü değişimlerinin zamandaş olması ve birbirine tümüyle uygun düşmesi zorunludur; çünkü birinin öbüründe uygun bir karşılığı bulunmayan bir değişikliği öldürücü olurdu." ¹⁵

Görüldüğü gibi hayvanlardaki davranışları, içgüdülerin kökenini evrimsel bir süreçle, tesadüflerle veya "tabiat ana" ile açıklamak mümkün değildir. O halde canlılar varlıklarını sürdürebilmelerini sağlayan özellikleri nasıl kazanmışlardır?

Bu soruya verilecek cevap aslında oldukça açık ve nettir. Canlılar üzerinde basit bir gözlem yapan her insan, bu davranışların hayvanların kendilerinden kaynaklanmadığını ya da ardı ardına gelen

tesadüflerin eseri olamayacağını açıkça görebilir. Canlıların gösterdikleri davranışların kaynağı, ne kendi vücutlarında, ne de doğada bulunmaktadır. Açıktır ki gözle görülemeyen bir akıl ve güç, bu canlıların davranışlarını yönetmektedir. Bu akıl ve güç ise, sonsuz merhamet ve şefkat sahibi olan **Allah**'a aittir.

Sonuç: Tüm Canlılar Allah'ın İlhamı ile Hareket Ederler

Önceki sayfalarda belirtildiği gibi evrimciler hayvan davranışları konusunda önemli sorunlarla karşı karşıyadırlar. Oysa gerçek çok açıktır. Kesinlikle bilinci ve aklı olmayan bir canlı, ince farkları ayırt edebilme, olaylar arasında bağlantı kurabilme, doğru kararlar verebilme, plan yapabilme, birkaç aşama sonrasını hesaplayabilme gibi akıl ve bilinç gerektiren davranışlar sergiliyorsa, bu canlının dışında, bu canlıya hükmeden, ona bu davranışları yaptıran bir güç vardır. Evrimciler, canlıların bu davranışları yapmak üzere programlandıklarını söylerler. Öyle ise bu programı kim oluşturmuştur? Arıları petek inşa etmek üzere programlayan güç nedir? Bu soruya verilecek cevap aslında oldukça açık ve nettir. Canlılar üzerinde basit bir gözlem yapan her insan, bu davranışların hayvanların kendilerinden kaynaklanmadığını ya da ardı ardına gelen tesadüflerin eseri olamayacağını açıkça görebilir. Açıktır ki doğada her şeye hakim olan bir akıl ve güç, bu canlıların davranışlarına da etki etmektedir. Bu akıl ve gücün sahibi, her şeyin Yaratıcısı olan Allah'tır.

Bir canlının nasıl meydana geldiğini dahi açıklayamayan bir teori elbette ki o canlının davranışlarının nedenini ve kökenini de açıklamaktan yoksundur. Canlıların davranışlarının incelenmesi bu açıdan büyük önem taşımaktadır. Çünkü yapılan gözlemler hiçbir canlının başıboş olmadığını göstermektedir. Her canlıyı yoktan var eden, denetleyen, her an gözleyen, ve her canlıya davranışını emreden, yerlerin, göklerin ve ikisi arasındakilerin Rabbi olan Allah'tır. Kuran'da bu gerçek şöyle haber verilmektedir:

"Ben gerçekten, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. O'nun, alnından yakalayıp-denetlemediği hiçbir canlı yoktur. Muhakkak benim Rabbim, dosdoğru bir yol üzerinedir (dosdoğru yolda olanı korumaktadır.)" (Hud Suresi, 56)

Canlıların Fedakarlıkları Darwin'in "Sadece Güçlü Olan Yaşar" İddiasını Yalanlıyor

Önceki sayfalarda da değindiğimiz gibi, Darwin'in öne sürdüğü doğal seleksiyon mekanizması, bulundukları coğrafi konumun doğal şartlarına uygun yapıda ve güçlü olan canlıların hayatlarını ve nesillerini sürdürebildiklerini, uygun yapıda olmayan ve daha güçsüz olanların ise yok olduklarını öngörür. Darwinizm'in benimsediği doğal seleksiyon mekanizmasına göre doğa, canlıların birbirleriyle "yaşam" için kıyasıya mücadele ettikleri, zayıfların güçlüler tarafından yok edildiği bir yerdir.

Dolayısıyla bu iddiaya göre her canlı yaşamını sürdürebilmek için güçlü olmak, diğerlerine her konuda üstün gelmek ve kıyasıya savaşmak zorundadır. Böyle bir ortamda ise fedakarlık, özveri, işbirliği gibi kavramlara yer yoktur; zira bunların her biri canlının aleyhine dönebilir. Bu yüzden her canlı olabildiğince bencil olmalı ve sadece kendi yiyeceğini, kendi yuvasını, kendi korunmasını, kendi güvenliğini düşünmelidir.

Peki gerçekten de doğa her canlının birbiriyle kıyasıya mücadele ettiği, herkesin birbirini yok etmek, saf dışı bırakmak için çaba harcadığı, son derece bencil ve vahşi bireylerden oluşan bir ortam mıdır?

Bu konuda şimdiye kadar yapılan tüm gözlemler evrimcileri bir kez daha yalanlamıştır. Çünkü doğa, hiç de evrimcilerin iddia ettiği gibi sadece savaşın hakim olduğu bir yer değildir. Aksine doğa, çoğu kez ölümü göze alan fedakarlıkların, kendi zararına olduğu halde sürü için gösterilen özverilerin, bunun karşılığında hiçbir kazanç sağlamayan canlıların ve akılcı işbirliklerinin sayısız örnekleri ile doludur. Kendisi de bir evrimci olmasına rağmen Cemal Yıldırım, *Evrim Kuramı ve Bağnazlık* isimli kitabında, Darwin ve dönemindeki diğer evrimcilerin neden doğanın sadece bir savaş yeri olduğunu zannettiklerini şöyle açıklamıştır:

19. yüzyılda bilim adamları çoğunluk çalışma odalarında ya da laboratuvarda kapalı kaldıkları, doğayı doğrudan tanıma yoluna gitmedikleri için canlıların salt savaşım içinde olduğu tezine kolayca kapılmıştır. Huxley çapında seçkin bir bilim adamı bile kendini bu **yanılgıdan** kurtaramamıştı. ¹⁶

Evrimci Peter Kropotkin ise hayvanların aralarındaki dayanışmayı konu edindiği *Mutual Aid*: A *Factor in Evolution* isimli kitabında Darwin ve taraftarlarının içine düştükleri yanılgıyı şöyle dile getirmektedir:

Darwin ve onu izleyenler, doğayı canlıların sürekli olarak birbirleriyle savaştıkları bir yer olarak tanımladılar. Huxley'e göre hayvanlar alemi gladyatörlerin şovuna benziyordu. Hayvanlar birbirleriyle savaşmakta, en hızlı ve en kurnaz olanı ertesi gün savaşabilmek için hayatta kalmaktaydı. Ancak ilk bakışta, Huxley'in doğaya bakış açısının **bilimsel olmadığı anlaşılmaktadır...**¹⁷

Aslında bu durum evrim teorisinin gerçekçi bilimsel gözlemlere dayanmadığının da bir göstergesidir. Evrimci bilim adamları sırf bağlı bulundukları ideolojiyi destekleyebilmek için doğada açıkça görülen bazı özellikleri kendilerine göre yorumlamışlardır. Darwin'in, doğaya hakim olduğunu hayal ettiği savaş, gerçekte büyük bir "yanılgıdan" ibarettir. Çünkü doğada sadece kendi çıkarları için yaşam savaşı veren canlılar yoktur. Birçok canlı diğer canlılara karşı yardımsever ve bundan daha da önemlisi "özverili"dir. İşte bu yüzden evrimciler doğada rastladıkları özverili tavırları açıklamakta aciz kalmaktadırlar. Bilimsel bir dergide konuyla ilgili olarak yayınlanan bir makalede yazılanlar, bu acizliği gözler önüne sermektedir:

Sorun, canlıların niye birbirlerine yardım ettikleridir. Darwin'in teorisine göre; her canlı kendi varlığını sürdürmek ve üreyebilmek için bir savaş vermektedir. Başkalarına yardım etmek, o canlının sağ kalma olasılığını bağlı olarak azaltacağına göre, uzun vadede evrimde bu davranışın elenmesi gerekirdi. Oysa canlıların özverili olabilecekleri gözlenmiştir. ¹⁸

Sözgelimi **balarıları**, kovanlarına saldıran bir hayvanı sokarak öldürürler. Aslında arılar bu şekilde intihar etmiş olurlar. Çünkü sokma sırasında iğnelerini bıraktıkları için, ona bağlı birtakım iç organları da yırtılıp gövdelerinden sökülür. Görüldüğü gibi arı, kovandaki diğer arıların güvenliğini sağlamak uğruna kendi yaşamını harcamaktadır.

Erkek ve dişi penguenler, yavrularını adeta "ölümüne" korurlar. Erkek penguen yavrusunu 4 ay ayaklarının arasında hiç ara vermeden tutar. Bu süre içinde yemek de yiyemez. Dişi penguen ise bu sırada denize giderek yavrusu için yemek arar ve topladığı yiyecekleri kursağında taşır. Her ikisi de yavruları için büyük fedakarlıklar gösterirler.

Timsah en vahşi hayvanlardan biridir. Ancak yavrularına gösterdiği ihtimam son derece hayret vericidir. Yavruları yumurtadan çıktıktan sonra onları ağzında suya kadar taşır. Bundan sonra yavrular büyüyüp kendi başlarının çaresine bakana kadar timsah onları ağzında veya üzerinde taşıyacaktır. Yavru timsahlar da herhangi bir tehlike sezdiklerinde hemen annelerinin ağzındaki korunaklı barınaklarına kaçarlar. Oysa timsah hem vahşi, hem de bilinci olmayan bir hayvandır; dolayısıyla kendisinden beklenen yavrularını koruması değil aksine onları da beslenmek için ayrım gözetmeden yemesidir.

Bazı anneler yavruları sütten kesilene kadar kendi yaşadıkları toplulukları terk etmek zorunda kalırlar ve böylece kendilerini büyük bir riske atarlar. Doğumdan veya yumurtadan çıktıktan sonra birçok hayvan türü yavrularına günlerce, aylarca hatta kimi zaman yıllarca bakar. Onlara yiyecek, yuva, sıcaklık sağlar, yırtıcı hayvanlardan korur. Gün boyunca birçok kuş yavrularını saatte ortalama dört ile yirmi kere arasında besler. Memelilerde ise annelerin daha farklı sorunları olur. Süt verme döneminde daha iyi gıda almalıdırlar ve bunun için daha çok avlanmalıdırlar. Buna rağmen bu süre içerisinde yavru kilo alırken anne sürekli kilo kaybeder.

Bilinci olmayan bir hayvandan beklenen yavrusunu doğurduktan sonra bırakıp gitmesidir. Çünkü hayvanlar bu küçük canlıların ne olduklarının bile şuuruna varamazlar. Ancak buna rağmen bu yavruların bütün sorumluluğunu üzerlerine alırlar.

Canlılar sadece yavrularını tehlikelerden koruyarak özveride bulunmazlar. Birçok durumda kendi toplulukları içinde yaşayan diğer canlılara karşı da son derece "ince düşünceli" ve "çözümcü" davrandıkları gözlemlenmiştir. Bunun bir örneği, çevrede bulunan besin kaynakları azaldığında görülür. Böyle bir durumda güçlü olan hayvanların üstün gelerek diğer hayvanları saf dışı bırakacakları ve tüm kaynaklara el koyacakları düşünülebilir. Ancak olaylar hiç de evrimcilerin hayal ettikleri gibi gelişmez. Ünlü bir evrimci olan Peter Kropotkin kitabında bu konuyla ilgili bazı örnekler verir: Kropotkin bir kıtlık durumuyla karşılaşıldığında karıncaların depoladıkları erzaklarını kullanmaya başladıklarını, kuşların topluca göç ettiklerini; bir ırmakta çok fazla kunduz yaşamaya başladığında genç olanların kuzeye yaşlı olanların güneye doğru gittiklerini anlatır. ¹⁹ Yukarıda aktarılan bilgilerden de görüleceği gibi doğadaki canlılar arasında kıyasıya bir yiyecek veya yuva mücadelesi yoktur. Aksine en zorlu koşullarda dahi canlılar arasında çok güzel bir uyum ve dayanışma görülebilmektedir. Sanki her biri koşulları kolaylaştırmak için uğraşıyor gibidir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta şudur: Bu

canlıların hiçbiri bu kararları alacak ve böyle bir düzeni sağlayacak bir akla ve bilince sahip değildir. Öyle ise biraraya gelip ortak bir hedef belirlemeleri ve bu hedefe hepsinin uyması, hatta bu hedefin tüm toplum bireyleri için en sağlıklı karar olması nasıl açıklanabilir? Kuşkusuz tüm bu canlıları yaratan, onlara kendileri için en yararlı olacak tavrı ilham eden ve onları koruyup esirgeyen alemlerin Rabbi olan Allah'tır. Allah yarattığı tüm varlıklar üzerindeki korumasını şöyle bildirmektedir:

Yeryüzünde hiç bir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a ait olmasın. Onun karar (yerleşik) yerini de ve geçici bulunduğu yeri de bilir. (Bunların) Tümü apaçık bir kitapta (yazılı)dır. (Hud Suresi, 6)

Doğadaki bu gerçekler karşısında, evrimcilerin "doğa bir savaşım alanıdır, bencil olan, kendi çıkarlarını koruyan üstün gelir" iddiası tamamen geçersiz kalmaktadır. Ünlü bir evrimci olan John Maynard Smith canlıların bu özellikleri üzerine evrimcilere şöyle bir soru yöneltmektedir:

Eğer doğal seleksiyon, bireyin yaşama şansını ve çoğalmasını garanti eden özelliklerinin seçilimi ise, kendini feda eden davranışları nasıl açıklayacağız? ²⁰

Nesli Devam Ettirme İçgüdüsü:

Daha önceki sayfalarda değinildiği gibi, canlılarda görülen fedakar davranışlar, evrimciler tarafından hiçbir biçimde açıklanamayan önemli bir konudur. Doğada çok sayıda örneği görülen fedakarlıklar evrim teorisinin temel iddialarını geçersiz kılmaktadır. Ünlü evrimci Stephen Jay Gould doğadaki fedakarlığın evrim için "can sıkıcı bir problem" olduğunu ifade ederken, evrimci Gordon R. Taylor ise canlılardaki fedakarlık için "evrim teorisine büyük engel teşkil etmektedir" diyerek evrimcilerin karşı karşıya oldukları çıkmazı dile getirir. Doğanın fedakarlık, şefkat gibi bütünüyle manevi öğeler içermesi, tüm doğayı maddenin rastlantısal etkileşimleri olarak gören materyalist bakış açısına kesin ve net bir darbe vurmaktadır.

Ancak, yenilgiyi kabullenmek istemeyen bazı evrimciler ortaya "Bencil Gen Kuramı" diye isimlendirdikleri bir iddia atmışlardır. Öncülüğünü evrim teorisinin günümüzdeki en ateşli savunucularından Richard Dawkins'in yaptığı bu iddiaya göre, canlıların fedakarlık gibi görünen davranışları aslında "bencillik"lerinden kaynaklanmaktadır. Çünkü bu hayvanlar evrimcilere göre fedakarlık yaparken, yardım ettikleri canlı veya canlıları değil, genlerini düşünmektedirler. Yani bir anne yavrusu için canını feda ederken, aslında kendi genlerini korumaktadır. Yavrusu kurtulursa genlerini sonraki nesillere aktarabilme imkanı daha fazla olacaktır. Bu anlayışa göre, insan da dahil olmak üzere, tüm canlılar birer "gen makinası"dır. Ve her canlının en önemli görevi genlerini bir sonraki nesle aktarabilmektir.

Evrimciler, canlıların nesillerini devam ettirme, genlerini gelecek nesillere aktarma isteğine programlı olduklarını ve bu nedenle bu programlarına uygun davranışlara sahip olduklarını söylerler. Aşağıdaki alıntı Essentials of Biology isimli evrimci bir biyoloji kitabından yapılmıştır. Bu alıntı, evrimcilerin hayvan davranışları için yaptıkları klasik açıklamaya bir örnek teşkil etmektedir:

Kendini tehlikeye atan bir davranışın nedeni ne olabilir? Bazı fedakar davranışlar bencil genlerden kaynaklanırlar. Kendini perişan edene kadar yavruları için yiyecek arayan canlılar büyük bir ihtimalle

genetik olarak programlanmış davranışlar sergiliyorlar – bunlar, ebeveynlerin yavrularda bulunan genlerinin bir sonraki nesile aktarılmasını sağlayan davranışlardır. Bu düşmana verilen doğuştan, içgüdüsel karşılıklar araştırmacılara bir amaca yönelik davranışlar gibi görünebilir. **Ancak bunlar aslında koku, ses, görüntü ve diğer ipuçları tarafından devreye sokulan davranış programlarıdır.**²²

Yukarıdaki alıntıda dikkat edilirse yazar canlıların davranışlarının ilk bakışta maksatlı gibi görünebileceğini ama canlının bunları bilerek, düşünerek bir amaca yönelik olarak değil, programlanmış olarak yaptığını söylemektedir. Bu noktada sorulması gereken önemli soru şudur: Bu programın kaynağı nedir? Gen dediğimiz şey, kodlanmış bir bilgi paketinden ibarettir. Ama bir bilgi paketinin düşünme gibi bir yeteneği olamaz. Genin de zekası, aklı, yargı yeteneği yoktur. Dolayısıyla, eğer bir canlının geninde, onu fedakarlığa yönelten bir komut varsa, bu komutun kaynağı, genin kendisi olamaz.

Bir örnekle düşünelim. Bir bilgisayarın kapatma tuşuna bastığınızda bilgisayarınız kapanır. Çünkü bilgisayarınız daha önce bilinçli, akıllı ve bilgi sahibi bir programcı tarafından "kapat" tuşuna bastığınızda kapanmak üzere programlanmıştır. Dikkat edilirse, bilgisayar bunu kendi kendine yapmamaktadır, veya tesadüfen kapat tuşu bilgisayarı kapatmaya yarayan bir tuş haline gelmemiştir. Biri bilinçli olarak bu tuşu programlamıştır.

Öyle ise bir canlının genlerinin, neslini devam ettirmek için fedakar davranışlarda bulunmaya programlanmış olması da, bu canlının genlerini bu şekilde programlayan akıl ve bilgi sahibi bir Gücün varlığını açıkça gösterir. Bu Güç, tüm canlıları her an ilhamı ile yönlendiren, her birini denetleyen ve her birine davranış şeklini emreden Allah'tır. Bu açık gerçek Kuran'da şöyle bildirilmektedir:

Göklerde ve yerde olan ne varsa, canlılar ve melekler Allah'a secde ederler (emrine boyun eğerler) ve onlar büyüklük taslamazlar. Üstlerinden (her an bir azab göndermeye kadir olan) Rablerinden korkarlar ve emrolundukları şeyi yaparlar. (Nahl Suresi, 49-50)

Allah, yedi göğü ve yerden de onların benzerini yarattı. Emir, bunların arasında durmadan iner; sizin gerçekten Allah'ın her şeye güç yetirdiğini ve gerçekten Allah'ın ilmiyle her şeyi kuşattığını bilmeniz, öğrenmeniz için. (Talak Suresi, 12)

Canlılar Sadece Kendi Genlerini Taşıyan Akrabalarına Değil, Diğer Canlılara da Yardım Ederler:

Kitabın 3. Bölümü'nde daha detaylı örnekleri görüleceği gibi, canlılar sadece yavrularına değil diğer yardıma muhtaç canlılara da yardımda bulunurlar. Bu ise evrim teorisinin hiç içinden çıkamadığı bir durumdur, çünkü ortada "geni aktarma" kaygısı da yoktur. Evrimci bir dergi olan 'Scientific American'da evrimin bu çıkmazı şöyle bir örnekle ortaya konmaktadır:

"Aralarında genetik bir bağlılık (akrabalık) olmamasına rağmen iki erkek babon davranışlarda işbirliği konusunda iyi bir örnek teşkil ederler. İki erkek babon herhangi bir konuda münakaşaya girdiklerinde, babonlardan birisi üçüncü bir babondan yardım isteyebilmektedir. Yardım isteyen babon, başını sürekli olarak rakibi ve yardım istediği babon arasında öne ve arkaya sallar. Bu yardımlaşmanın en akılcı izahı, yardıma gelen babonun ileride bir güçlükle karşılaştığında yardım ettiği babonun, kendisine yardım

edeceğinden emin olması olarak görülür. Ancak evrimin açıklayamadığı konu, bu yardımlaşmada hilenin nasıl engellendiği ve yardım edilen babonun daha sonra yardımı reddetmesine engel olan şeyin ne olduğu."²³

Kısacası bu canlıların, Allah kendilerine yardım etmelerini, fedakarlıkta bulunmalarını emrettiği için bu şekilde davrandıkları çok açık bir gerçektir.

Kitabın devamında birçok canlının gösterdiği fedakar, şefkatli ve merhametli davranışlardan örnekler verilecektir. Bu örnekleri okurken, hiç unutulmaması gereken gerçek şudur: tüm bu canlılara fedakarlığı, şefkat ve merhameti ilham eden onları en mükemmel şekilde yaratmış olan Allah'tır.

CANLILARIN "AİLE" İÇİNDEKİ FEDAKARLIKLARI

Hayvanların bir kısmı, yaşamları boyunca veya çok uzun bir süre diğer aile üyeleriyle birlikte kalırlar. Örneğin penguenler ve kuğular ölene kadar aynı eşle birlikte yaşayan canlılardandır. Dişi filler ve kaplanlar ise anneleri ve hatta anneanneleri ile birlikte kalırlar.²⁴

Memelilerde genellikle erkekler kendilerine bir aile kurarlar. Bu ailede dişiler ve yavrular bulunur. Ancak aile sahibi olmak özellikle yetişkin hayvanlara önemli sorumluluklar getirir. Erkek, tek başına yaşayan türdeşlerine kıyasla çok daha fazla avlanmalıdır. Ayrıca kendini kolaylıkla koruyabilecekken, artık koruması ve kollaması gereken başka bireyler de vardır. Üstelik savunmasız yavruları korumak, çoğu zaman önemli fedakarlıklar gerektirir.

Hayvanların aile kurabilmek ve sonra da aile bireylerine bakabilmek için büyük çaba harcamaları, hayatlarını tehlikeye atmaları, rahatlarını kaçırmaları üzerinde düşünülmesi gereken bir konudur. Hayvanlar neden zor olanı seçmektedirler?

Hayvanların bu tercihleri Darwin'in "güçlü olan yaşar, zayıf olan ise ezilerek yok olur" tezini tamamen geçersiz kılmaktadır. Çünkü ilerleyen sayfalarda çok fazla örneğini göreceğimiz gibi, doğada zayıflar ezilmemekte, aksine çoğu zaman güçlüler tarafından "ölmek pahasına" korunmaktadırlar.

Aile Bireylerinin Birbirlerini Tanımaları

Toplu olarak yaşayabilmeleri için her şeyden önce, bir aileye mensup canlıların birbirlerini tanıyabilmeleri gereklidir. Nitekim oldukça geniş alanlarda, çok kalabalık koloniler halinde yaşayan canlılar dahi kendi yavrularını, eşlerini, anne-babalarını veya kardeşlerini tanıyabilirler.

Her türün birbirini tanıma yöntemi farklıdır. Örneğin yerde yuva yapan kuşlar, yavrularının hem sesini, hem de görüntüsünü tanırlar. Bunlardan biri olan Ringa balığı martıları ise yavrularını çok büyük koloniler içinde yetiştirir. Ancak buna rağmen, yavruları görüş alanlarında olmasa dahi, onların ihtiyaç içindeki seslenişlerine hemen karşılık verebilirler, kesinlikle onların sesini diğerleri ile karıştırmazlar.

Yavrularının bulunduğu alana yabancı bir yavru girdiğinde hemen ayırt ederek onu o bölgeden uzaklaştırırlar.²⁵

Memeliler ise yavrularını genellikle kokularından tanırlar. Yavru doğar doğmaz anne onu koklar ve bundan sonra yavrusunu kesinlikle diğer yavrularla karıştırmaz.²⁶

Bu konuda en başarılı canlılardan biri penguenlerdir. Birbirlerinin aynısı olan bu canlıların arasında, dikkatli bir gözle bakıldığında dahi, ayırım yapabilmek neredeyse imkansızdır. Bu yüzden penguen ailesinin üyelerinin birbirlerini hiç güçlük çekmeden tanıyabilmeleri oldukça şaşırtıcıdır. Özellikle de dişi penguenin 2-3 ay boyunca eşi ve yavrusu için yiyecek aramaya gidip, dönüşte her ikisini de tanıyabildiği düşünülürse...

Anne penguen 2 veya 3 ay sonra geri döndüğünde, yüzlerce penguen arasından yavrusunu ve eşini kolaylıkla bulur. Daha da ilginç olanı, yetişkin penguenler denize avlanmaya gitmeden önce kolonideki tüm yavruları toplarlar ve onları sanki bir çocuk yuvasındaymış gibi birarada bırakırlar. Bu davranışları dondurucu soğuğa karşı bir önlemdir. Birarada duran yavrular sıkıca birbirlerine yaklaşırlar ve böylece ısınırlar. Ancak bir sorun vardır? Yetişkin penguenler avlanmadan döndüklerinde yüzlerce yavru arasından kendi yavrularını nasıl bulacaklardır? Bu, penguenler için bir sorun değildir. Her penguen döndüğünde sesinin en yüksek tonuyla bağırmaya başlar ve her yavru annesini veya babasını sesinden tanıyarak onların yanına gider.²⁷ Kuşkusuz binlerce penguen arasında birbirlerini ayırt etmelerini sağlayacak en uygun yöntem seslerinden tanımalarıdır. Peki nasıl olmuş da görünümleri tıpatıp aynı olduğu halde birbirlerini ayırt edebilmek için penguenlerin her biri farklı farklı seslere sahip olmuşlardır? Dahası penguenler birbirlerinin seslerini ayırt etme yeteneğini nereden kazanmışlardır? Hiçbir penguen bu özellikleri ve yetenekleri kendi iradesiyle akletmiş ve kazanmış olamaz. Bunların, penguenlere "verilmiş" olması gereklidir. Peki bu özellik ve yetenekleri onlara veren kimdir? Evrimcilere göre "doğa" vermiştir. Acaba doğanın hangi öğesi hayvanlara böyle bir bilinci kazandırabilir? Kutup bölgesindeki buzlar mı? Kayalıklar mı? Elbette cevap bunların hicbiri olamaz cünkü evrimcilerin bircok güç ve yetenek atfettikleri doğa taştan, kayalardan, ağaçlardan, buzlardan oluşan, ve kendisi de yaratılmış olan bir varlıklar bütünüdür. O halde yukarıdaki sorunun cevabı açıktır: Penguenlerin her birini farklı bir ses ve diğerlerinin sesini tanıma yeteneği ile yaratan ve böylece yasantılarını kolaylastıran, her seyi "kusursuzca var eden" Allah'tır.

Yavrular İçin İnşa Edilen Konforlu Yuvalar

Hayvanların, özellikle de yavruların korunmasında "yuvalar"ın önemli bir fonksiyonu vardır. Bu nedenle birçok canlı türü şaşırtıcı teknikler kullanarak, çok sayıda mimari detaylara sahip yuvalar inşa ederler. Yuvaların inşasında çok farklı teknikler kullanılır. Hayvanlar çoğu zaman bir mimar gibi plan yapar, gerçek bir duvar ustası gibi çalışır, bir mühendis gibi teknik çözümler getirir, bazen de bir dekoratör gibi yuvalarını dekore eder, süslerler. Çoğu zaman bu usta müteahhitler yuvalarını hazırlayabilmek için gece gündüz hiç durmadan çalışırlar. Eğer eşleri varsa, işbölümü yaparak birbirlerine yardım ederler. En çok özen gösterilen yuvalar ise, yeni dünyaya gelecek yavrular için hazırlanan yuvalardır.

Yuvaların hazırlanış teknikleri, bilinci ve zekası olmayan bir canlıdan beklenmeyecek kadar mükemmeldir. İlerleyen sayfalarda örnekleri verilecek olan bu yuvaların, hayvanların kendi zekalarıyla tasarlanamayacakları çok açıktır. Çünkü hayvanların bu yuvaları inşa etmeden önce birçok aşamayı planlamış olmaları gerekir. Öncelikle yumurtalarının veya yavrularının güvenliği için bir yuvaya ihtiyaçları olduğunu belirlemeleri gerekir. Daha sonra ise yuva için en uygun yeri tespit etmelidirler, çünkü hiçbir canlı yuvasını rastgele bir yere yapmaz.

Yuvanın yapısı ve kullanılan materyaller de bulunulan ortama göre "özel olarak" seçilir. Örneğin deniz kuşları su kenarlarında yaşadıkları için, ani su baskınlarına karşı suya gömülmeyen ve suda yüzebilen otlardan oluşan özel yuvalar kurarlar. Kamışlıkların bulunduğu alanlarda yaşayan kuşlar ise, rüzgarda sallandığında yuvadaki yumurtaların düşmemesi için geniş ve derin yuvalar yaparlar. Bunun yanı sıra çöl kuşları, yuvalarını sıcaklığın çevreye göre en az 10 derece daha düşük olduğu çalılıkların tepesine kurarlar. Çünkü aksi takdirde yer seviyesinde 45 derece olan sıcaklık, yavrular için adeta bir fırın etkisi yaratacak ve kısa sürede ölmelerine sebep olacaktır.

Yuvaların inşa edildiği yer konusunda yapılan seçim hem bilgi, hem de zeka gerektirmektedir. Oysa bir hayvanın su baskını ihtimalinden veya yüksek ısının yavrularına vereceği zarardan haberdar olması ve bu tür tehlikelerden nasıl kurtulacağını hesaplaması mümkün değildir. Ortada bilinci, aklı ve bilgisi olmayan canlılar, ama aynı zamanda da bilinçli, akıllı ve bilgiye dayalı davranışlar vardır. Diğer bir deyişle bilincin, aklın ve ilmin sahibi olan Allah'ın kusursuz yaratışı vardır.

Canlılar için yavrularının yaşamı çok önemlidir ve yumurtladıktan veya doğum yaptıktan itibaren tek uğraşıları yavrularıdır. Yavruların korunmasına çok büyük bir itina gösterirler. Sözgelimi çulhakuşu, yavrularını korumak için bir tek yuva yapmakla yetinmez, etrafa çok sayıda "sahte yuva" kurar. Bunun sebebi, yavruların büyüdüğü asıl yuvayı, sahte yuvalar arasında gizlemek ve düşmanın dikkatini farklı yuvalara çekmektir. Bu elbette ki çulhakuşunun kendi zekasından kaynaklanması mümkün olmayan son derece ince planlanmış bir yanıltma taktiğidir. Düşmanlardan yuvayı korumak için başvurulan en yaygın yöntemlerden bir diğeri de yuvayı kuru yaprakların ya da dikenli bir ağaçlığın içine gizlemektir. Bazı türler de, bir kovuğun içinde anne ve yumurtaları varken, onları korumak amacıyla ya bu kovukların girişini çamurla kapatır ya da salgılarını ve toprağı karıştırarak oluşturdukları sıvayı kullanıp, girişe kare şeklinde bir duvar örerler.

Birçok kuş türü, bitki liflerini, ot ve çalı-çırpı gibi malzemeleri örerek, yavrularının rahat büyümeleri için çok sağlam ve hayli ilginç yuvalar yapar. İlk kez yavrulayacak olan genç bir kuş, bir yuvanın nasıl yapıldığını o güne kadar hiç görmediği halde, daha ilk denemesinde kusursuz bir yuva inşa edebilir.

Kuşkusuz tüm bunlar söz konusu canlıların kendi başlarına sahip olabilecekleri yetenekler değildir. Öyle ise kuşlara ve diğer canlılara kusursuz denilebilecek yuvaları inşa ettiren güç nedir? Canlılar sahip oldukları bu yetenekleri nasıl kazanırlar?

Canlıların bu yetenekleri hakkında dikkat edilmesi gereken bir detay daha vardır: Her canlı doğduğu andan itibaren kendi türünün kullandığı yuvanın kurulması ile ilgili tüm bilgilere sahiptir. Bir hayvan türü, dünyanın neresinde olursa olsun yuvasını aynı şekilde inşa eder. Bu, canlıların yuvalarını inşa etme yöntemlerini rastgele elde etmediklerinin, bu bilgilerin ve yeteneklerin tümünün hayvanlara tek bir güç tarafından verildiğinin açık delillerindendir. Onlara bu bilgileri ilham eden ve onları üstün yeteneklerle birlikte var eden sonsuz ilim ve güç sahibi Allah'tır.

Hayvanların yuvaları incelendiğinde görülen mimari üstünlüklerin yanı sıra, anne ve babanın yuva yapımı için gösterdikleri olağanüstü fedakarlıklar da dikkate değerdir. Örneğin kuşlar yavruları için yuvaları büyük bir özenle hazırlarken, kendilerine daha sıradan yuvalar inşa ederler. Yuvaların yapım aşamaları düşünüldüğünde ise bu hayvanların ne kadar büyük zahmetlerle bu yuvaları inşa ettikleri, ne kadar çok enerji harcadıkları ve nasıl bir özveride bulundukları daha iyi anlaşılacaktır. Bir kuşun, inşa ettiği en sıradan yuva için bile yüzlerce kez uçuş yaparak çalı çırpı toplaması gerekir. Çünkü gagasında her seferinde sadece bir veya iki parça taşıyabilir. Ancak bu durum kuşu yıldırmaz ve büyük bir sabırla gerekli malzemeyi taşımaya devam eder. Bu esnada asla bıkıp usanmaz, malzemeyi yorulduğu için eksik tutmaz, hiçbir detay için üşenmez.

Darwin'in doğal seleksiyon iddiasına göre bu canlıların sadece kendilerini düşünmeleri gerekirdi. Eğer güçlülerin yaşayabildiği, amansız bir mücadelenin sürdürüldüğü bir ortam olsa, bu canlılar güçsüz canlıları yaşatabilmek için kendilerini neredeyse "perişan edecek" kadar çabalarlar mı? Veya daha bu güçsüz canlılar dünyaya gelmeden onlar için en güvenlikli ortamı hazırlamalarının açıklaması ne olabilir? Bu soruların hiçbirine ne Darwin'in doğal seleksiyon tezi, ne evrim teorisi, ne de ateist herhangi bir düşünce cevap veremez. Bu soruların tek ve açık bir cevabı vardır; bu canlılara fedakarlık, sabır, sebat, çalışkanlık, azim gibi özellikleri veren Allah'tır. Allah onlara bu duyguları ilham eder ki, güçsüz olanlar güçlü olanlar tarafından korunsun, doğadaki denge devam etsin, bu canlıların nesilleri kendileri için belirlenen zamana dek yok olmasın ve insanlar için Allah'ın sanatının, gücünün, ilminin, yaratmadaki üstünlüğünün canlı birer delili olsunlar.

İlerleyen sayfalarda mimarlık ve dekorasyon yetenekleri ile tanınan bazı canlılardan örnekler verilecektir. Özellikle kuş yumurtaları ve yavruları, bir yuvada korunmaya en çok muhtaç olan canlılardandır. Bu nedenle Allah kuşlara tam ihtiyaçlarına uygun yuvalar yapmalarını ilham eder.

Kuşlar Muhteşem Yuvalarını Nasıl Yaparlar?

Kuşlar, yuva yapma konusunda en usta canlılar olarak bilinirler. Kuş türlerinin kendilerine özgü yuva teknikleri vardır ve hiç şaşırmadan bu kusursuz yapıları inşa ederler.

Kuşların yuva inşa etmelerinin en önemli nedeni, yumurtalarının ve daha sonra bu yumurtadan çıkan yavruların son derece savunmasız olmalarıdır. Özellikle anne kuş yavruları için avlanmaya gittiğinde yavrular tamamen savunmasız kalırlar. Ancak ağaç tepelerine, ağaçlardaki oyuklara, yamaçlara veya otların arasına büyük bir ustalıkla gizlenen yuvalar, bu yavrular için önemli bir sığınak görevi görürler.

Kuş yuvalarının bir özelliği de yavruları soğuktan korumalarıdır. Yavrular tüysüz doğarlar ve aynı zamanda pek hareket edemedikleri için kaslarını hiç çalıştıramazlar. Bu nedenle yavruların donmamaları için soğuktan izole edilmiş yuvalara ihtiyaçları vardır. Özellikle "örgü yuvalar", yapıları itibariyle bu sıcaklığı yavrulara sağlayabilirler. Bu yuvaların yapımı ise oldukça detaylı ve zordur. Dişi kuş yuvayı çok uzun bir sürede büyük bir itinayla örerek oluşturur. Aynı zamanda, yuvanın içini tüy, lif ve kıllarla doldurur, böylece yuvanın izolasyonunu arttırmış olur.²⁹

Her türden yuva için malzeme temini son derece önemlidir. Kuşlar gün boyunca yapacakları inşaat için gerekli malzemeyi toplarlar. Kuşların gagaları ve ayakları çeşitli malzemeleri taşımak ve kullanmak için özel tasarlanmıştır. Yuvanın kuruluşu dişiye aittir ama yuvanın kurulacağı bölgeyi erkek seçer.

Kuşlar bu mimari şaheserleri çamur, yaprak, sarmaşık, tüy ve kağıt gibi maddelerden yararlanarak yaparlar. Kuş yuvalarının özellikleri, kullandıkları malzemelere ve yapıcıların uyguladığı tekniklere bağlıdır. Yuvalar, kullanılacak olan malzemenin elastikiyeti, dayanıklılığı ve sertliği göz önünde bulundurularak yapılır. Malzeme, sıkıştırmaya ya da gerilmeye elverişli olmalıdır. Ayrıca değişik türden malzemelerin birlikte kullanılması, yapının sahip olduğu koruyucu özellikleri artırır. Sözgelimi çamurla bitki liflerini karıştırmak yuvadaki çatlakların yayılmasını önler.

Kuşlar topladıkları malzemelerle önce inşaatın harcını oluştururlar. Bu şekilde yuva yapan kuşlardan biri uçurum kırlangıçlarıdır. Uçurum kırlangıçları yuvalarını uçurum kenarlarına, bina veya avlu duvarlarına çimento ile yapıştırırlar. Bu çimentoyu elde ediş yöntemleri ise oldukça pratiktir. Gagalarıyla çamur veya kil parçaları toplarlar ve bu malzemeleri inşaat alanına taşırlar. Çamuru yapışkanımsı salyalarıyla karıştırıp, uçurumun yüzeyine sürerler ve üstünde yuvarlak bir açıklık bırakarak düzgün bir çömlek şeklinde biçim verirler. Çömleğin içini çim, yosun ve tüyle doldururlar. Bu yuvaları çoğunlukla sarkan bir kaya çıkıntısının altına inşa ederler ki, yağmur yağdığında çamuru yumuşatmasın ve yuvayı yıkmasın. 30

Bazı Güney Afrika kuşları (Anthoscopus) ise, iki bölüme ayrılmış olan özel yuvalar kurarlar. Bu yuvalarda kuluçka odasının asıl girişi gizlenmiştir. Yuvanın diğer girişi ise ortada bir yerdedir. Bu ayrıntı, avcı hayvanlar için hazırlanmış olan bir aldatmacadır. 31

Bunun yanı sıra Amerikan sarıasmagiller cinsinden bir tür kuş, yuvasını yabanarısı topluluklarının yanına kurar. Çünkü bu arılar, yılanları, maymunları, siyah papağanları ve özellikle de bu kuşlar için ölümcül tehlikesi olan bir tür sineği, kendi yuvalarının yanına yaklaştırmazlar. Sarıasmagil kuşu da bu sayede yavrularını bu tehlikelere karşı korumuş olur.

Terzi Kuşlarının "Diktikleri" Yuvaları

Hindistan terzi kuşunun gagası bir dikiş iğnesi gibidir. İplik olarak kullanmak üzere örümcek ağından ipek, tohumlardan pamuk ve ağaç kabuklarından da lif elde eder. Halen bir ağaca bağlı olup gelişmekte olan yaprakları seçer ve kenarları üstüste gelecek şekilde bu yaprakları çekerek şekle sokar. Bunun ardından sivri gagasıyla her bir yaprağın kenarına bir delik açar. Topladığı örümcek ağı veya bitki liflerini bir terzinin iğne iplik kullanması gibi gagasıyla deliklerden geçirir ve düşmelerini engellemek için her ilmiği düğümler. Aynı işlemi diğer uçta da yaparak iki yaprağı birbirine "dikmiş" olur. Bir çift yaprağı ya da tek bir yaprağı kendi etrafında döndürmek için yarım düzine kadar düğüme ihtiyaç olabilir. Daha sonra kuş bu keseyi çimlerle doldurup döşer. Ayrıca bu yapraklarla kaplı kesenin içinde, dişisinin yumurtalarını koyacağı gizli bir yuva daha diker. 34

Dokumacı Kuşlar:

Dokumacı kuşların yuvaları, bugün kuş bilimciler ve diğer doğa bilimciler tarafından, kuşların yaptığı en ilginç yapılar olarak gösterilmektedir. Bu kuşlar, doğada buldukları bitki liflerini ve ip olarak kullanabilecekleri her türlü uzun bitki sapını "dokuma" şeklinde örerek kendilerine çok sağlam yuvalar inşa ederler.

Dokumacı kuş ilk iş olarak kullanacağı malzemeyi toplar. Yeşil ve taze yapraklardan kendine ince uzun şeritler keser veya yaprakların orta damarlarını alır. Özellikle taze yaprakları seçmesinin ise bir nedeni vardır: kuru yapraklardan alacağı malzemeyi kontrol edebilmesi ve bunları dokumada kullanması çok zordur, ancak taze yaprak lifleri ile bu işlemler çok kolay gerçekleşir. Kuş öncelikle çatallı bir dala, bir yapraktan kopardığı uzun bir lifin ucunu sararak işe başlar. Bir ayağı ile lifin ucunu dalın üzerinde tutarken, diğer ucunu gagasıyla idare eder. Liflerin düşmelerini engellemek için onları düğüm atarak birbirlerine bağlar. İlk olarak bir çember oluşturur; bu yuvasının girişidir. Daha sonra ise gagasını mekik gibi kullanarak yaprak liflerini diğer liflerin üzerinden ve altından sırayla geçirir. Dokuma işlemi sırasında her lifin ne kadar çekilmesi gerektiğini de hesaplayabilmelidir. Çünkü eğer dokuması gevşek olursa yuva hemen çöker. Ayrıca yuvanın son halini zihninde canlandırabilmelidir ki, duvarların ne zaman kavisleneceğine veya dışarı doğru çıkıntı verileceğine karar versin.

Girişi dokuduktan sonra yuvanın duvarlarını dokumaya başlar. Bunun için baş aşağı durur ve içeriden çalışmaya devam eder. Gagasıyla bir lifi diğerinin altına sokar ve sonra hassas bir şekilde dışarıda kalan ucunu tutar ve sıkıca çeker. Böylece son derece muntazam bir dokuma oluşturur. ³⁶

Görüldüğü gibi dokumacı kuş yuvasını yaparken hep birkaç aşama sonrasını hesaplayarak hareket etmektedir. Önce yuvası için en uygun malzemeyi toplar, yuvayı dokumaya rastgele bir yerden başlamaz. Önce girişi oluşturur ve oradan duvarlara devam eder. Nerede kavis vereceğini, nereyi genişleteceğini çok iyi bilir. Üstelik bunları yaparken son derece ustaca, akılcı ve yetenekli tavırlar sergiler, davranışlarında hiçbir acemilik belirtisi görülmez. Aynı anda iki işi yapabilecek kadar (bir yandan ayağı ile düşmemesi için yaprak lifini tutup diğer yandan lifin öbür ucunu gagasıyla idare eder) yeteneklidir. Hiçbir hareketi rastgele değil, aksine oldukça şuurlu ve amaca yöneliktir.

Dokumacı kuşların başka bir türü ise, yağmurun etkisini göz önünde bulundurarak "tavanı akmayan" çok sağlam bir yuva inşa eder. Bu kuş, çevreden topladığı bitki liflerini, ağzında bulunan bir

salgıyla karıştırarak özel bir harç imal eder. Bu salgı bitki liflerine esneklik ve su geçirmeme özelliği kazandırır ve böylece yuva için mükemmel bir sıva malzemesi oluşur.

Yuva tamamlanana kadar geçen süre içerisinde bu işlemleri defalarca tekrar eden dokumacı kuşların gösterdikleri bu becerileri, tesadüfen, bilinçsizce kazandıklarını iddia etmek hiç kuşkusuz ki imkansızdır. Bu kuşlar evlerinin yapımında -hiç zorlanmadan- aynı anda bir mimar, bir inşaat mühendisi ve bir şantiye ustası gibi çalışırlar.

İlginç yuvalar inşa eden kuşların başka bir örneği de Afrika'da yaşayan dokumacı kuş türlerinden biridir. Bu kuşlar, apartman gibi bölmelere ayrılmış, çok karmaşık yuvalar yaparlar. Bu yuvaların yüksekliği 3 m'yi, genişliği ise 4,5 m.'yi bulur ve içinde yaklaşık 200 çift kuşu barındırabilir.³⁷

Basit bir yuva yapmak varken, bu kuşlar neden hep zor ve daha zahmetli olanını tercih ederler? Bu kuşların, kendi başlarına, bu derece karmaşık yapılara sahip yuvalar inşa etmeleri tesadüflerle açıklanabilir mi? Elbetteki açıklanamaz. Doğadaki her canlı gibi, bu kuşlar da Allah'ın ilhamı ile hareket ederler.

Kırlangıç yuvaları:

Bazı kuşlar yuvalarını yerin altına gizlerler. Örneğin kıyı kırlangıçları nehir veya sahil şeridi boyunca, dik toprak setlerinin yanlarında uzun tüneller kazarlar. Tünelleri yukarı eğimli olarak açarlar ve bu sayede yağmur yağdığında yuvalarını sel basmaz. Her tünelin sonunda da çim ve tüylerle kaplanmış küçük birer odacık bulunur.

Güney Amerika'da yaşayan bulut kırlangıçları yuvalarını şelalelerin arkasındaki kayalıklarda kurarlar. Ancak şelalenin arkasına geçmek bir kuş için neredeyse imkansızdır. Örneğin yırtıcı kuşlar, balıkçıllar, martı veya karga gibi kuşlar şelaleyi yararak arka tarafına geçemezler. Aslında, hızla akan tonlarca suyun içinden geçmeye çalışan bir kuşun havada parçalanması beklenir. Ancak, bu kırlangıçlar çok küçüktürler ve o kadar hızlı uçarlar ki, şelaleyi bir ok gibi keserek arka tarafına geçebilirler. Burası, bu kuşlar ve yumurtaları için son derece güvenlikli bir yerdir, çünkü onlardan başka hiçbir canlı şelalenin arka tarafına geçmeye çalışmaz.

Ancak bu kırlangıçların yuvaları için malzeme toplama konusunda bir sorunları vardır. Ayakları o kadar küçüktür ki, diğer kuşlar gibi yere konup ayakları ile malzemeleri kavrayamazlar. Bunun yerine havada uçan tüy, kuru ot gibi bazı malzemeleri yakalarlar ve bunları yapışkan salyaları ile kayaların üzerine yapıştırırlar. 38

Hint Okyanusu kıyılarında yaşayan bir kırlangıç türünün üyeleri ise yuvalarını mağaraların içine yaparlar. Bu mağaraların girişleri her dalga geldiğinde tamamen kapanır. Bu nedenle mağaraya girmeden önce, köpüklü dalgalar üzerinde, dalgaların geri çekilmesini bekleyerek, fazla hareket etmeden uçarlar ve dalga çekilip mağaranın ağzı açıldığında içeri uçarlar. Kırlangıçlar, yuvalarını kurmadan önce, suyun mağara duvarında bıraktığı izlere bakarak, suyun ulaştığı en yüksek seviyeyi tespit ederler. Ve yuvalarını bu seviyenin üstünde bir yere kurarlar. 39

Afrika'da yaşayan uzun bacaklı sekreter kuşları ise yuvalarını yüksek ve dikenli ağaçların ortasına kurarak düşmanlarından korunurlar. Amerika'nın güneybatısında yuva kuran ağaçkakanlar, dev kaktüs bitkilerinin dikenli gövdesinde yuva deliği açarlar. Bataklık çalıkuşları ise tuzak yuvalar hazırlarlar. Dişi

çalıkuşu, yavruları için bir yuva hazırlarken, erkek çalıkuşu bataklığın çevresinde hızla koşarak, asıl yuvadan dikkati başka yönlere çekecek çeşitli tuzak yuvalar inşa eder.⁴⁰

Albatros Kuşlarının Yuvaları:

Yeni doğan küçük yavrulara olan düşkünlük, hemen her cins kuşta görülmektedir. Bunlardan biri de albatros kuşlarıdır. Albatroslar, her zaman kendi doğdukları yerde çiftleşirler. Bu nedenle üreme zamanlarında koloniler halinde toplanırlar. Dişiler gelmeden haftalar önce, erkekler gelip burada daha önceden bulunan yuvaları tamir ederler; bu sayede dişiler ve yavrular için mükemmel bir konfor sağlamış olurlar. Yumurtalara olan düşkünlük ise albatros kuşlarında hayli dikkat çekicidir. Çünkü albatroslar, özenle hazırlanan yuva içerisinde yumurtaların üzerinde hiç kımıldamadan yaklaşık 50 gün boyunca dururlar.

Ancak yavrulara karşı gösterilen özen sadece yumurtaların korunması ve bakımı ile sınırlı kalmaz. Nitekim albatroslar çoğu zaman yalnızca yavrularına yiyecek bulabilmek için gerekirse bir seferde 1,5 kilometreden fazla yol katedebilirler.⁴¹

Boynuzlu Kuşların Yuvaları:

Üreme mevsimi boynuzlu kuşlar için yoğun bir faaliyetin başlangıcıdır. Bu dönemde, yavruların sağlıklı doğup büyümeleri için erkek ve dişi boynuzlu kuşlar, kendilerinden beklenmeyen bir performans gösterirler. Bunun için yapılacak ilk iş, dişiye ve doğacak olan yavrulara güvenli bir yuva kurmaktır.

İşe, erkek boynuzlu kuş başlar ve yuva yapmak için ağacın üzerinde bir delik bulur. Dişi olanı bu deliğin içine girer ve erkek de deliğin girişini çamurla kapatır. Yalnız bu yuvanın yapımında çok önemli bir ayrıntı vardır. Erkek boynuzlu kuş, dişi ile yavruların güvenliğini sağlamak ve onları dışarıdan gelebilecek hayati tehlikelere, özellikle yılanlara karşı korumak için çamurla kapadığı bu delikte, küçük bir pencere bırakır. Dişi yumurtaların üzerinde üç ay boyunca yatar ve kapalı olduğu yuvasından bir kez bile çıkmaz. Bu nedenle erkek boynuzlu kuş, eşi için yiyecek bulur ve ona bu delikten yiyecek verir. Yavrular doğduğunda onları da yine bu delikten besler. Her iki kuş da yavruları için son derece sabırlı ve özverili davranırlar. Dişi kuş üç ay boyunca ancak kendisinin sığabildiği kadar küçük bir delikte hiç kıpırdamadan yumurtalarının üzerinde otururken, erkek kuş onları asla kendi hallerine bırakmaz.

Şimdiye kadar anlatılan örneklerde de görüldüğü gibi her kuş türünün kendine özgü bir yuva inşa etme tekniği vardır. Ve bu tekniklerin her biri bilinci, aklı ve düşünme yeteneği olmayan bir hayvandan beklenemeyecek kadar karmaşıktır; her biri bir tasarım ve plan gerektirir.

Bir düşünelim: karşımızda bilinci ve aklı olmayan, şefkat, merhamet veya fedakarlık gibi erdemleri planlı olarak gösterecek akıl ve iradeden yoksun canlılar vardır. Ama aynı zamanda bu canlılarda akıl, bilinç, plan ve tasarım ürünü eserler, son derece şefkatli ve fedakarca davranışlar açıkça görülür. Öyle ise bu davranışların ve eserlerin kaynağı nedir? Bu canlılar bu davranışları kendi iradeleri ile yapma yeteneğinden yoksunsalar, demek ki bunları onlara yaptıran, bunları onlara öğreten bir "güç" olmalıdır. İste bu güç yerin, göğün ve ikisi arasındakilerin Rabbi olan Allah'a aittir.

Farklı Canlıların İnşa Ettikleri

Yuvalar: Bombus Arıları

Bombus arılarının yuva yapımında gösterdikleri fedakarlık da bir hayli ilginçtir. Genç kraliçe arı, yumurtlama işlemine az bir süre kala koloni oluşturmak için uygun bir yer aramaya başlar. Yer bulduktan sonra ise sıra, yuvanın yapımı için gerekli olan tüy, ot ve yaprak gibi malzemelerin bulunmasına gelir.

İlk olarak yuvanın ortasına, tenis topu büyüklüğünde bir odacık yapar. Bu odacık, çevreden toplanan malzemelerin birbirine bağlanmasıyla oluşturulur. Sıra, yuvaya besin sağlanmasına gelmiştir. Kraliçe dışarıya çıkar çıkmaz, yuva üzerinde daireler çizerek havada dönmeye başlar. Bu sırada yönü daima yuvasına dönüktür. Böylece yuvasının yerini ezberlemiş olur. Balözü ya da çiçek tozları toplayarak yeteri kadar besini olduğuna inandığında yuvasına geri döner ve bunları odanın ortasına boşaltır.

Balözünün besin olarak kullanılmayan kısmını atmaz. Bunları kurutarak odanın yapıldığı malzemenin birbirine yapışmasında ve aynı zamanda buranın izolasyonunda kullanır. Balözüyle beslenen kraliçe bir süre sonra balmumu salgılamaya başlar. Topladığı çiçek tozlarından küçük topakçıklar yapar ve üzerlerine, ilk işçileri oluşturacak bireylerin gelişeceği 8 ya da 16 yumurta bırakır. Yumurtalarının çevresini çiçek tozları ile sıkıca kapatır.

Yeni yumurtalar topakçıkların üzerine gelişigüzel değil, son derece itinalı bir şekilde ve belli bir simetri ile bırakılır. Ancak yavruların doğması kadar doğduktan sonra beslenebilmeleri de önemlidir. Bu nedenle genç kraliçe, balmumundan bal çanakları yaparak, bunların içerisini balözleriyle doldurur. Yavrular 4-5 gün süren bir kuluçka döneminden sonra yumurtadan çıktıklarında, kendileri için hazırlanmış olan çiçek tozu ve balözüyle beslenmeye başlarlar.

Dikkat edilirse balözlerini aynı bir inşaat işçisi gibi kullanan, aynı zamanda da koloniyi oluşturacak genç bireylerin sağlıklı büyümesini ve yaşamasını sağlayan, akıl ve şuur sahibi bir canlı değildir; boyu birkaç cm.'yi aşmayan küçük bir arıdır. Bu durumda akla ilk gelen soru, kraliçe arının neden böylesine büyük bir fedakarlığa katlandığıdır. Çünkü kraliçe arının, yeni doğan yavruları besledikten sonra kazanacağı herhangi bir şey yoktur. Üstelik yerine yeni bir kraliçe geldiğinde, büyük bir fedakarlığa katlanarak oluşturduğu kolonisinden de ayrılmak zorundadır. O halde bu derece özveri göstermesinin ve yeni nesilleri oluşturmak için hummalı bir çalışma içerisine girmesinin tek bir nedeni vardır: Tüm canlılar gibi bombus arıları da, ancak Allah'ın ilhamı sonucu bu özveriyi göstermekte ve yeni nesiller oluşturmaktadırlar. Yani evrimcilerin iddia ettiği gibi doğadaki canlılar bencilce bir hayatta kalma tutkusuna sahip değillerdir.⁴³

Kutup Ayılarının Buzdan Sığınakları

Antarktika'nın soğuk ikliminde yaşayan dişi kutup ayıları, eğer hamilelerse veya yavruları varsa kendilerine kar yığınlarının altında yuva yaparlar. Aksi takdirde yuvada yaşamazlar. Yavrular genellikle kış ortasında doğarlar. İlk doğduklarında tüysüz, kör ve çok küçüktürler. Kış ortasında doğan bu son derece savunmasız ve bakıma muhtaç yavruların yaşayabilmeleri için bir yuvalarının olması şarttır.

Tipik bir yuva, 2 metre uzunluğundaki bir tünelle, çapı yaklaşık yarım metre olan yuvarlak bir alandan oluşur. Yüksekliği de yaklaşık yarım metre kadardır. Ancak burası, sıradan ve basit birkaç işlem

ile yapılmış bir barınak değildir. Her yerin kar ve buzla kaplı olduğu böyle bir ortamda kar yığınlarının altı, son derece profesyonel bir şekilde kazılmış ve yavruların yaşamı için gerekli olan önemli detaylar göz önünde bulundurulmuştur.

Bu yuvaların genellikle birden fazla odası vardır ve kutup ayıları bu odaları yuvanın girişinden daha yüksek seviyede hazırlarlar. Böylece odalardaki sıcak havanın girişten dışarı çıkması engellenmiş olur.

Yuvanın üzerine ve girişine kış boyunca kar yığılır. Kutup ayısı ise bu kar yığınının içinde sadece hava girecek kadar dar bir kanalı açık bırakır.⁴⁴

Anne ayı barınağının tavanını kimi zaman 75 cm'den başlamak üzere 2 m'ye kadar varan bir kalınlıkta inşa eder. Tavanın kalınlığı iyi bir yalıtkan görevi görür. Yani yuvadaki mevcut olan ısıyı korur. Yuvadaki sıcaklık da bu sayede sabitlenmiş olur.⁴⁵

Norveç Oslo Üniversitesi'nden araştırmacı Paul Watts, bu yuvalardan birinin tavanına bir cihaz yerleştirerek ısıyı dikkatlice ölçmüş ve hayli ilginç bir durumla karşılaşmıştır. Bu uzun çalışma esnasında dışarıdaki ısı -30 dereceye kadar düşerken, yuva içindeki ısı 2 ya da 3 derecenin altına hiç düşmemiştir. Anne ayının karın kalınlığına göre değişen yalıtım özelliğini nasıl bilebildiği ise, bilimadamları tarafından hayli merak konusu olmuştur. Bu ılık ve korumalı ortamda anne ayı enerji depolar ve vücudundaki yağ rezervlerini de kış uykusu dönemine göre ayarlar.

Ancak bunlardan çok daha ilginç bir durum söz konusudur. Anne ayı kış uykusuna girdiği bu dönemde hiç enerji harcamamak ve yavrularının daha iyi beslenmesini sağlamak için metabolizmasını düşürür. 7 ay boyunca metabolizmasındaki yağı, proteine çevirir ve yavrularının beslenmesini sağlar. Bu nedenle 7 ay boyunca kendisi hiç beslenmez. Kalp atışı oranını dakikada 70'den 8'e kadar indirebilir ve metabolizmasını yavaşlatır. Bu dönemde yemek yemediği gibi doğal ihtiyaçlarını da karşılamaz. Böylelikle yavrularını doğuracağı dönemde fazla enerji harcamamış olur.

Timsahların Yuvaları

Florida Everglades'de yaşayan dişi timsah, yumurtaları için çok farklı bir yuva hazırlar. Önce çürümüş bitkileri çamurla karıştırır ve bu bitkilerden yaklaşık 90 cm. yüksekliğinde bir tepecik yapar. Tepeciğin üzerinde bir çukur oluşturur ve bu çukurun içine birkaç düzine olan yumurtalarını yerleştirir. Yumurtaların üzerini ise yine topladığı bitkilerle örter. Sonra yumurtaları için tehlike oluşturabilecek hayvanlara karşı yuvayı gözetlemeye başlar. Yumurtalar çatlamak üzereyken yavrularının seslerini duyan timsah, yuvanın üzerindeki bitkilerden oluşan örtüyü kaldırır. Yavrular hızla yukarı doğru tırmanırlar ve anne timsah yavrularını ağzına alarak onları suya kadar ağzının içindeki kesede taşır. ⁴⁶

Demirci Kurbağasının Yuvası

Amfibiyan ebeveynler arasında en usta yuva kurucularından biri küçük Güney Afrika demirci kurbağasıdır. Yuva, erkek kurbağa tarafından su kenarında inşa edilir. Erkek, çamurda bir delik açana kadar daire şeklinde döner. Deliğin duvarlarını iterek genişletir. İşini tamamladığında sağlam bir çamurdan duvarla çevrili, 10 cm. derinliğinde bir su havuzu inşa etmiş olur.

Demirci kurbağası bu havuzda oturur ve bir dişinin ilgisini çekene kadar burada çiftleşme çağrısında bulunur. Bu çağrı üzerine gelen dişi kurbağa, su dolu yuvaya yumurtalarını yerleştirir; yumurtaları erkek döller ve her ikisi de yumurtalar çatlayana kadar onları gözlerler. Yumurtadan çıkan tetarlar duvarla çevrili, balıklardan ve böceklerden korunmuş havuzlarında rahatlıkla yüzerler. Büyüdüklerinde ise özenle hazırlanmış bu "çocuk odasının" duvarından tırmanarak dışarı çıkarlar.

Deniz Altının Mimarları

Balıkların da yuva yaptıkları pek bilinmez. Ancak şaşırtıcı sayıda çok tatlı su balığı, gölcüklerin, göllerin veya ırmakların dibinde yuvalar kurarlar. Bu yuvalar genellikle çakılların veya kumun içinde açılan bir çukur şeklindedir. Örneğin som balıkları ve alabalıklar yumurtalarını bu açtıkları çukura koyduktan sonra çukuru kapatırlar ve yumurtaları kendi kendilerine çatlamaya bırakırlar. Yumurtalar açık bir yuvada savunmasız kaldıklarında ise, ebeveynlerden biri veya ikisi nöbet tutar. Birçok balık türünde yuvanın yapılmasını ve yumurtaları gözetlemeyi erkek tek başına üstlenir.

Balıkların bazılarının yuvaları ise daha kapsamlıdır. Kuzey Amerika ve Avrupa boyunca gölcük ve nehirlerde bulunan erkek dikenli balıklar, birçok kuşunkinden çok daha özenle hazırlanmış yuvalar yaparlar. Bu balık türü, su bitkilerinin parçalarını toplar, böbreklerinden salgılanan yapışkan bir sıvıyı fışkırtarak bitki parçalarını birbirlerine yapıştırır. Yuvaya uzun düzgün bir yığın biçimi vermek için çevresinde sürtünerek yüzer. Sonra bu yığının ortasından hızla geçerek, ön ve arka girişi olan ve arasından suyun aktığı bir tünel oluşturur. Bir dişi yuva alanına girdiğinde, dikenli balık zikzak şeklinde bir kur dansı yapar. Dişiyi tünel şeklindeki yuvasına götürür ve burnuyla yuvanın girişini işaret eder. Dişi yumurtalarını bıraktıktan sonra erkek yumurtaları döllemek için yuvanın ön girişinden içeri girerken, dişiyi arka çıkıştan dışarı iter. Yuva birkaç dişi tarafından yumurtayla doldurulduğunda erkek nöbet tutar ve tünelin içine tatlı su akışını sağlar. Ayrıca yuvanın kırılıp giden bölümlerini onarır. Yumurtalar çatladıktan sonra, birkaç gün daha nöbet tutmaya devam eder. Daha sonra alt kısmını yavru dikenli balıklar için "cocuk odası" olarak bırakarak, yuvanın tepesini koparır. ⁴⁸

Hayvanlar Bunları Nasıl Başarırlar?

Bir düşünün; mimarlık bilgisi olmayan, hayatında hiç inşaat yapımında çalışmamış biri ortada ne malzeme, ne inşaatı nasıl yapacağını anlatan biri, ne de inşaatın planı yokken, kendi kendine kusursuz bir bina inşa edebilir mi? Elbette ki hayır. İnsan bilinçli ve akıl sahibi bir varlık olmasına rağmen ondan böyle bir şeyi beklemek çok zordur.

Peki insandan bile beklenmeyen bu zeka ve yetenek gerektiren davranış, hayvanlardan beklenebilir mi? Önceki sayfalarda örnekleri verilen hayvanların birçoğu değil bir beyne, gelişmiş bir sinir sistemine bile sahip değildirler. Ancak yuvalarını inşa ederken plan ve hesaplar yaparlar, fizik kurallarını uygularlar, dokumacılık veya terzilik gibi yetenek gerektiren teknikleri kullanırlar. Üstelik bu hayvanlar kendilerinin ve yavrularının ihtiyaçlarını en pratik şekilde çözümlerler. En doğal ve ulaşılabilir yollardan kendilerine harç hazırlar, yapılarının izolasyonunu yine en kolay malzemelerden sağlarlar. Peki bir kuş veya bir kutup

ayısı izolasyonun ne anlama geldiğini bilebilir mi? Veya yuvasını ısıtması gerektiğini akledebilir mi? Bu özelliklerin hiçbirinin bu hayvanlardan kaynaklanmayacağı açıktır. O halde bu canlılar tüm bu yeteneklere nasıl sahip olurlar?

Ayrıca bu canlılar yuvaları inşa ederken büyük bir özveri ve sabırla çalışırlar. Çoğu zaman ise bu yuvalarda kendileri değil, sadece yavruları yaşar.

Bu canlıların davranışlarında görülen aklın, bilginin ve özverinin kaynağının tek açıklaması vardır; bunların tümü, bu hayvanlara Allah tarafından ilham edilen özelliklerdir. Allah, hayvan türlerinin neslinin devam etmesi için bu canlıları fedakar ve çalışkan olarak yaratmış, onlara korunma, avlanma, beslenme, üreme yöntemlerini ayrı ayrı ilham etmiştir. Onlara yuvalarını inşa ettiren, kusursuz planlar yaptıran, onları koruyan ve barındıran sonsuz merhamet ve şefkat sahibi olan Allah'tır. Evrimcilerin iddia ettiği gibi ne "tabiat ana" ne de tesadüfler bu canlıları son derece karmaşık yuvaları inşa etmeleri için programlayamaz. Tüm canlılar Yaratıcıları'nın ilhamına uydukları için kendilerinden kesinlikle beklenmeyecek davranışlar sergilerler.

Allah, Kuran'da "Dağlarda, ağaçlarda ve onların kurdukları çardaklarda kendine evler edin." (Nahl Suresi, 68) ayeti ile balarısına yuvasının yerini ilham ettiğini bildirmiştir. Balarısında olduğu gibi canlıların tamamına yuvalarının yerini, inşaat tekniğini, kullanacağı malzemeleri Allah ilham etmektedir.

Soyun Devamı ve Yavruları Korumak Uğruna Gösterilen Fedakarlıklar

Birçok hayvan türü üreyebilmek, yumurtalarını veya yavrularını koruyabilmek için büyük fedakarlıklarda bulunur ve zorluklara katlanır. Hatta kimi zaman bu uğurda "ölümü göze alan" canlılar vardır. Yumurtlamak için kilometrelerce uzağa göç edenler, çok detaylı ve uğraşılı yuvalar inşa edenler, çiftleşme veya yumurtlama sonrası ölenler, yumurtalarını haftalarca ağızlarında taşıyıp bu esnada beslenemeyenler, yumurtalarının başında haftalarca nöbet bekleyenler...

Aslında bu fedakarlıkların her biri önemli bir amaca hizmet etmektedir: Canlı türlerinin soylarının devamı... Zayıf ve güçsüz yavrular ancak yetişkin ve güçlü olanlar tarafından bakılıp korunurlarsa hayatta kalabilirler. Doğduğu anda terk edilen bir ceylanın veya herhangi bir yere bırakılan kuş yumurtalarının kuşkusuz kendi başlarına yaşama şansı hemen hemen yok gibidir. Ancak canlılar, hiçbir üşengeçlik, bıkkınlık ya da çekimserlik göstermeden bu güçsüz yavruların bütün sorumluluğunu üzerlerine alırlar. Her biri Allah'ın kendilerine ilham ettiği görevlerini eksiksizce yerine getirir.

İlginç olan bir diğer nokta da şudur: Yavrularına ve yumurtalarına en itinalı bakımı ve korumayı gösteren canlılar, en az üreyen canlılardır. Örneğin kuşlar her yıl az sayıda yumurta üretirler ve bu yumurtalarını büyük bir titizlikle korurlar. Aynı şekilde memeli hayvanlar da genellikle bir veya iki yavru sahibi olurlar ve çok uzun süre yavrularının bakımını ve korunmasını üstlenirler. Ancak bir kerede binlerce yumurta bırakan bazı balıklar veya böcekler, veya her yıl birkaç kez çok sayıda yavrulayan fareler gibi bazı canlılar ise yumurtalarına veya yavrularına aynı itinayı göstermezler. Ancak çok sayıda oldukları için bunlardan bir bölümünün yaşaması bile neslin devamı için yeterlidir. Aksi takdirde ise, yani çok fazla yavrulayanların her yavruyu büyük özverilerle yaşatması durumunda, dünyanın ekolojik dengesinde önemli bozulmalar olabilirdi. Örneğin çok fazla üreyen çayır fareleri için böyle bir durum söz konusu olsa, çayır fareleri tüm dünyayı istila edecek kadar fazla üreyebilirlerdi. ⁴⁹ Kuşkusuz ekolojik dengenin korunmasında önemli bir faktör olan üremenin, bu canlılar tarafından denetlenmesi ve bilinçli bir şekilde kontrol altında tutularak dengelenmesi imkansızdır.

Bu canlıların hiçbiri bilinçli varlıklar değillerdir. Dolayısıyla ne soylarının devamı için üremeleri gerektiğini hesaplamaları, ne de ürerken doğanın dengesini düşünerek buna uygun davranış belirlemeleri bu canlılardan beklenemez. Doğanın dengesinin bu şekilde korunuyor olması, her bir canlının kendisine yüklenen sorumluluğu eksiksizce ve istisna yapmadan yerine getirmesi, her birinin tek bir İradenin kontrolünde hareket ettiğinin önemli bir göstergesidir. **Doğada hiçbir canlı başıboş ve denetimsiz değildir**. Hepsi kendilerini var eden Allah'a boyun eğmiş olarak hareket ederler.

Allah Kuran'da Kendisi'nin izni olmadan hiçbir canlının üreyemeyeceğini, yaşayacak ve ölecek olanı da Kendisi'nin belirlediğini şöyle haber vermektedir:

Allah, her dişinin neyi yüklendiğini (neye hamile kaldığını) ve döl yataklarının neyi eksiltip neyi eklediğini bilir. O'nun katında her şey bir miktar (ölçü) iledir. (Rad Suresi, 8)

... O'nun ilmi olmaksızın, hiçbir meyve tomurcuğundan çıkmaz, hiçbir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz da... (Fussilet Suresi, 47)

Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine dişiler armağan eder, dilediğine de erkek armağan eder. Veya erkekler ve dişiler olarak çift (ikiz) verir. Dilediğini kısır bırakır. Gerçekten O, bilendir, güç yetirendir. (Şura Suresi, 49-50)

Yumurtalara ve Yavrulara Gösterilen Olağanüstü Özen

Birçok canlı yumurtalarını ve yavrularını koruyabilmek için büyük zahmetlere katlanır; onları gizler, kırılmamaları için özenle bir yere yerleştirir, onları ısıtır veya aşırı sıcaklıktan korur, tehlike anında bütün yumurtalarını başka bir yere götürür, haftalarca başında nöbet bekler, hatta ağzında taşır... Birçok kuş, balık ve sürüngende bu fedakar ve şefkatli davranışları görmek mümkündür.

İnsanlar için oldukça tehlikeli olabilen piton yılanı bile yumurtalarına karşı son derece düşkün ve koruyucudur. Dişi piton bir seferde yaklaşık 100 yumurta yumurtlar ve daha sonra kendisini yumurtalarının üzerine sarar. Bu hareketinin amacı hava çok sıcak olduğunda yumurtaların üzerine gölge yaparak onları serinletmek, hava sıcaklığı çok fazla düştüğünde ise vücudunu titreterek onları ısıtmaktır. Yumurtalarına sarılı olduğu sürece onları diğer tehlikelerden de korumuş olur. Böylelikle hayati tehlikeler, dişi pitonun yavrularına olan bu hassasiyetiyle ortadan kalkar. ⁵⁰

Yumurtalarını ağızlarında taşıyan balıklar ise hayli ilginçtirler. Bu tür balıklar "ağızda kuluçka yapan balıklar" olarak adlandırılırlar. Bunların bir kısmı ise yumurtalar çatladıktan sonra da yavrularını ağızlarında taşımaya ve korumaya devam ederler. Örneğin kedibalıkları, küçük bilye büyüklüğündeki yumurtalarıyla ağızları dolu olarak haftalarca yüzerler. Bazen de yumurtaları ağızlarında çalkalar ve böylelikle onlara oksijen sağlamış olurlar. Yumurtalar çatladıktan sonra yavrular birkaç hafta daha erkek kedibalığının ağzının içinde kalırlar. Bu süre içinde erkek kendi vücut yağı ile yaşar ve hemen hemen hiçbir şey yemez. 51

Yumurtalarını ve yavrularını ağzında taşıyan bir diğer canlı türü ise kurbağalardır. Örneğin, Rhinoderma kurbağası yumurtalarını içinde taşır. Çiftleşme döneminde dişiler yumurtalarını yere bırakırlar ve erkek kurbağalar yumurtaları korumak için çevrelerinde kalabalık yaparlar. Yumurtalar çatlamaya hazır olduklarında, içindeki tetarlar kıpırdanmaya ve kıvranmaya başlarlar. Jelatinle-kaplı yumurtalar titredikçe her bir erkek ileri atılır, olabildiğince fazla yumurta kaparak ağzına alır. Bu yumurtaları ağızlarının yanlarında alışılmamış şekilde şişkin duran ses keselerine doldururlar ve yavrular burada gelişirler. Bir gün erkek kurbağa üst üste birkaç kez hıçkırır ve birdenbire esner. Tümüyle gelişmiş yavru kurbağalar esneyen erkek kurbağanın ağzından dışarı çıkar. 52

Avustralya'da yaşayan bir başka kurbağa cinsi de yumurtalarını yutar ve onları bu kez ayrı bir kesede değil, midesinde saklar. Ancak yavrular dış dünyadan korunurlarken, aynı zamanda mide içerisinde büyük bir tehlike ile karşı karşıyadırlar. Çünkü bilindiği gibi mide, içindeki yumurtaları eritebilecek güçte sıvılar salgılar. Dolayısıyla, yavruların mideye girmesiyle mide her zamanki gibi güçlü sıvısını salgılayacak ve yavruları eritecektir. Ancak bu duruma daha en başından tedbir alınmıştır. Dişi kurbağa yavrularını yuttuğunda, mide özsuyunun salgılanması durur ve böylece yavruların sindirilmesi engellenmiş olur. ⁵³

Bazı kurbağa türleri ise yavrularının kurtuluşunu güvence altına almak için farklı yollar kullanırlar. Örneğin Pipa kara kurbağası yumurtladıktan sonra erkek kurbağa perdeli ayaklarıyla yumurtaları toplar ve özenle dişisinin sırtına yerleştirir. Yumurtalar deriye yapışır. Altlarındaki deri şişmeye ve üzerindeki yumurtalar da deriye gömülmeye başlar. Yumurtaların üzerinde ince bir zar oluşur. 30 saat içinde yumurtalar gözden kaybolur ve dişi kurbağanın sırtı eskisi gibi dümdüz şekle girer. Derisinin altında yumurtalar gelişir. On beş gün sonra, dişi kurbağanın sırtı tetarların hareketleriyle kıpırdamaya başlar. 24. günde, yavru kurbağalar deride delikler açıp dışarı çıkar ve yüzerek, kendilerine suyun içinde gizlenebilecekleri güvenli yerler ararlar.

Avrupa'da yaşayan ebe kara kurbağası, yaşamının büyük bölümünü karada, sudan uzakta olmayan toprak oyuklarında geçirir. Karada çiftleşir. Dişi, yumurtalarını yere bırakınca, erkek onları döller. Yarım saat sonra, erkek kurbağa yumurtaları ipe dizer gibi birbirine yapıştırır ve sonra bunları arka ayaklarının üzerine de yapıştırır. Daha sonraki birkaç hafta nereye gitse, seke seke yumurtalarını da yanında taşır. Sonunda yani yavrular yumurtadan çıkacağı zaman suya atlar. Yumurtaların yapışık olduğu arka ayaklarını, tüm tetarlar çıkana kadar suda tutar. Daha sonra karadaki oyuğuna döner. ⁵⁴

Bu örneklerde gözden kaçırılmaması gereken önemli bir nokta bulunmaktadır. Yukarıda söz edilen kurbağaların davranış şekilleri ile fiziksel özellikleri tam bir uyum içindedir. Kurbağalardan birinin içinde yumurtalar için hazırlanmış özel bir kese bulunmaktadır. Kurbağanın, içinde var olan böyle bir özellikten haberdar olması imkansızdır. Ama sanki bu kesenin varlığından haberdarmış gibi yumurtalarını yutar. Diğer kurbağa türü ise mide özsuyunun yumurtalarına zarar vereceğini bilemeyecek ve bu salgıyı durdurmayı düşünemeyecek kadar düşünme ve akıl yeteneğinden yoksun bir canlıdır. Kaldı ki böyle bir şey düşündüğünü farzetsek bile, hiçbir canlı kendi iradesiyle midesindeki bir salgıyı durduramaz. Diğerinin sırtı ise yumurtalarını taşıyabilmesi için benzeri olmayan bir özelliğe sahiptir. Bu canlıların hem fiziksel özellikleri hem de davranış şekilleri tesadüfler sonucu gelişemeyecek kadar karmaşıktır.

Bu özelliklerin her birinde bir tasarım ve plan vardır. Çok açıktır ki, bu kurbağaların ve diğer tüm canlıların fiziksel özellikleri ve davranışları birbiriyle son derece uyumlu olarak üstün akıl ve ilim sahibi Allah tarafından yaratılmışlardır. Her yavrunun üzerinde, sonsuz merhametli ve şefkatli olan Allah'ın koruması vardır.

Allah'ın koruma ve şefkat duyguları ilham ettiği canlılar şüphesiz burada anlatılanlarla sınırlı değildir. Örneğin karıncalar, termitler veya arılar gibi topluluk halinde yaşayan canlılarda da en büyük ilgi odağı yumurtalar ve larvalardır. Karıncalar, yumurta ve larvalarını yeraltındaki yuvalarında hazırladıkları odalara yerleştirirler. İşçi karıncalar, nem ve ısı değişikliğine göre larvaların ve yumurtaların odalarını sık sık değiştirirler. Bu nedenle işçi karıncalar genellikle ağızlarında taşıdıkları larvalarla odalar arasında mekik dokurlar. Eğer yuvaları başka canlıların saldırısına uğrarsa işçi karıncalar ilk iş olarak bu odaları boşaltırlar ve larvaları yuvanın dışında bir yerde gizlerler. 55

Kuşların yumurtalarına gösterdikleri ihtimam örnekleri ise son derece çarpıcıdır. Örneğin küçük yağmurkuşu bir yer çukuruna 4 tane yumurta bırakır. Hava sıcaklığı çok yükseldiğinde, göğüs tüylerini suya batırır ve geri geldiğinde ıslak olan tüylerini yumurtalarına değdirerek onları serinletir. ⁵⁶

Aslında yumurtası olan canlıların çok büyük kısmı yumurtalarının bulunduğu ortamın ısısını uygun şekilde ayarlar. Örneğin suda yüzen yosunlardan yuva yapan dalgıç kuşları, yumurtalarının üzerini yuvayı

yaptıkları malzemeyle örterler. Bu şekilde yumurtaların bulunduğu yerde herhangi bir sıcaklık kaybı olmaz.⁵⁷

Kuğular ise yumurtalarının üzerinde oturarak onları sıcak tutarlar. Dişi kuğu her yumurtanın eşit ısınması için belirli aralıklarla yumurtaların üzerinden kalkarak yerini değiştirir.⁵⁸

Kum kuşu ise yumurtalarını ısıtmak için çok farklı bir teknik kullanır. Dişi kum kuşu yuvaya yumurtaları bıraktıktan sonra yumurtaların bakımını erkek kuş üstlenir. Erkek yumurtaların üzerine oturur ve yuvanın üstüne göğüs tüylerini döker. Böylece hayvanın altındaki çıplak deri kanla dolar. Bu kanın sıcaklığı, üç haftadan fazla süre kuluçkaya yatan erkeğin yumurtalarını ısıtması için yeterli olacaktır. Yavrular yumurtadan çıktıktan sonra, erkek bir buçuk hafta daha yavrularla ilgilenir ve sonra dişiyle görev değişimi yaparlar. ⁵⁹

Yuvalarda sıcaklığın ayarlanması yumurtaların gelişimi açısından çok önemlidir ve bu önem tüm canlıların yumurtaları için geçerlidir. Hayvanların bu konuda hassas olmaları ve ısı ayarını yapabilmek için çeşitli yöntemler kullanmaları oldukça ilginçtir. Çünkü bir kuşun, bir yılanın veya bir karıncanın sıcaklığın önemi ile ilgili bilgiye sahip olması ve ardından sıcaklığı gerekli ayarda tutmanın yöntemini kendi başına bulması imkansızdır. Bu bilgilerin gerçek sahibi ise bu canlıların dışında bir varlıktır. Her şeyin Yaratıcısı olan Allah, her canlıda sayısız özellik yaratarak sonsuz ilmini "düşünen insanlara" göstermektedir.

Allah'ın ilhamı ile hareket eden bu canlılar çoğu zaman yorulmak bilmeyen bir çaba içerisindedirler. Özellikle bazı kuşlar art arda birkaç yuva hazırlamak zorundadırlar ve birinde bakıma muhtaç yavruları varken diğerlerinde de kuluçkada yatmaları gerekir. Örneğin küçük yağmurkuşu ve dalgıç kuşlarında, dişi ve erkek, günlerini ikinci yuvanın kuluçkası ile ilk yuvadaki yavruların bakımı arasında geçirirler.

Bundan daha ilginç olanı ise, su tavuğu ve pencere kırlangıcı türlerinde, ilk yuvadaki yavruların, ikinci yuvada yeni doğmuş olanların büyümelerine yardımcı olmalarıdır. Birçok arı kuşu çifti de, başka çiftlere yardım ederler. Bu tür yardımlaşmalar, kuşlar arasında çok sık görülür. ⁶⁰ Canlıların sadece kendi yavrularına değil, başka yavrulara da yardım etmeleri kuşkusuz evrim teorisi için çok daha zorlu bir engel oluşturur. Hayvanların bu fedakarlıklarının her biri, evrim teorisinin iddiasını temelinden sarsmaktadır. Evrimcilerin öne sürdükleri gibi tesadüfler sonucunda oluşmuş, her canlının sadece kendisini düşündüğü bir doğada böylesine üstün özelliklerin bulunmaması gerekir. Ancak doğada birbirlerine yardım eden kuşlar gibi sayısız fedakarlık, yardımseverlik örnekleri bulunmaktadır. Bu da doğanın tesadüflerin değil, üstün bir güç sahibi olan Allah'ın eseri olduğunun açık bir delilidir.

İmparator Penguenlerinin Benzersiz Sabrı

Yumurtalarını koruma konusunda büyük bir azim, görülmemiş bir sabır ve şaşırtacak derecede dayanıklılık gösteren diğer canlı türü ise imparator penguenleridir. Antarktika'nın zorlu koşullarında yaşayan İmparator penguenleri, Mart ve Nisan aylarında (bu Antarktika'da kışın başlangıcı demektir) üremek ve yavrularını yetiştirebilmek için uygun olan bölgelere birkaç kilometrelik bir yolculuk yaparlar. 25.000 kadar penguen burada biraraya gelir ve çiftleşirler. Mayıs veya Haziran ayında dişi penguen bir yumurta yumurtlar. Çift yumurtaları için yuva yapamaz, çünkü çevrelerinde kardan ve buzdan başka hiçbir şey bulunmamaktadır. Ancak yumurtalarını buzun üzerine de bırakamazlar, çünkü yumurta soğuğa

dayanamayarak hemen donar. Bu nedenle imparator penguenleri yumurtalarını ayaklarının üzerinde taşırlar. Yumurtladıktan sonraki birkaç saat içinde, erkek dişinin yanına gelir ve her ikisi göğüs göğüse gelecek şekilde dururlar. Böylece erkek dişiden yumurtayı devralır. Her ikisi de yumurtayı buzun üzerinde tutmamaya özen gösterirler. Erkek önce ayak parmaklarını yumurtanın altına sokar ve sonra parmaklarını kaldırarak yumurtayı ayağının üzerine yuvarlar. Yumurtasını kırmamak için de bu işlemleri son derece dikkatli ve özenli yapmak zorundadır. Bu zorlu işlemin ardından, yumuşak tüyleri ile yumurtanın üzerini örter.

Yumurta üretmek dişi penguenin vücudundaki besin deposunun tamamına yakınını tüketmiştir. Bu kaybını telafi etmek için hemen yiyecek bulmaya denize geri dönmelidir. Bu yüzden kuluçkaya erkek penguen yatar.

Ancak bu, diğer kuşlarınkinden çok daha zorlu ve sabır gerektiren bir kuluçka dönemidir. Penguenler yumurtalarını bir an bile ayaklarının üzerinden indiremezler. Bu nedenle hareket kabiliyetleri yok gibidir. Sadece ayaklarını sürükleyerek birkaç metre ilerleyebilirler. Küçük kuyruklarını üçüncü ayak gibi kullanır ve topuklarının üzerinde durarak dinlenirler, bu esnada ayak parmaklarını yukarı doğru dikerler ki değerli yumurtaları buza değip donmasın. Penguenin tüyleriyle örttüğü ayakları dışarıdan 80 derece daha sıcaktır ve bu sayede yumurtası dondurucu soğuğu kesinlikle hissetmez.

Kış ilerledikçe çok şiddetli tipiler başlar, rüzgar saatte 120-160 km hızla eser. Bu öldürücü kış şartlarında erkek penguenler aylarca hiçbir şey yemeden ve neredeyse hiç kıpırdamadan yavruları için benzersiz bir fedakarlıkta bulunurlar. Bu zor koşullarda donmaktan kurtulmak için önemli bir dayanışma örneği göstererek birbirlerine daha da yaklaşırlar. Aralarına soğuk girmesini engellemek için gagalarını göğüslerine yapıştırırlar, böylece enseleri dümdüz olur ve birbirine yapışan penguenler arada hiç boşluk kalmayacak şekilde tüyden bir tavan oluştururlar. Çemberin dışında kalanlar kuzey kutbunun bütün sertliğini göğüslemek zorundadırlar. Ancak bu çok uzun sürmez, çünkü sürekli olarak yer değiştirirler ve dönüşümlü olarak çemberin dışına geçerler. Böylece birbirlerini de kollamış olurlar. Hiçbiri çemberin dış kısmına geçme konusunda çekimser davranmaz. Binlerce penguenin aralarında hiçbir çatışma çıkmadan, aylarca, olabilecek en zor koşullarda bile birlikte yaşamaları ve dayanışma içinde olmaları son derece ilginctir. Bilinc ve akıl sahibi insanların bile menfaatleriyle catısabilecek böyle bir ortamda penguenlerin bu kadar uyumlu, ince düşünceli ve fedakar tavırlar göstermeleri çok ender karşılaşılabilecek bir durumdur. Tüm bu güç koşullara rağmen, penguenlerin hayatları pahasına yumurtalarını bırakmamaları ise evrim teorisinin, "zayıfların ezilerek yok olduğu"nu iddia ettiği doğa anlayışını tamamen yıkmaktadır. Çünkü doğa, zayıfların ezilerek yok oldukları bir savaş meydanından çok, zayıfların güçlüler tarafından her türlü zorluğa rağmen korunarak bakıldıkları bir yerdir.

Son derece çetin geçen bu 60 günün sonunda yumurtalar çatlar. 60 gündür, tek bir şey yemeden soğuğa karşı direnen erkek penguenler, yumurtalar çatladıktan sonra bile kendilerini değil yavrularını düşünürler. Yeni doğan yavrunun besine ihtiyacı vardır. Erkek penguen yutağından az da olsa süt salgılar ve bunu yavrusuna içirir. İşte tam bu kritik günlerde dişiler görünür. Dişiler döndüklerinde seslenmeye başlarlar ve erkekler de onlara karşılık verir. Eşler birbirlerini çiftleşme sırasında öğrendikleri seslerinden tanırlar. 3 ay boyunca ayrı kalmalarına rağmen bu sesi hemen tanıyabilmeleri de Allah'ın onlara verdiği özel bir yetenektir.

Dişinin kursağı tamamen avladığı yiyeceklerle doludur. Bu depoladığı yiyecekleri yavrusunun önüne boşaltır ve yavru ilk gerçek yemeğini yer. Dişinin geri dönmesiyle erkeğin bir an önce yavruyu terk ederek kendi işine döneceği düşünülebilir. Ancak böyle olmaz, erkek 10 gün kadar daha yavruya bakar. Onu ayağının üzerinde korumaya devam eder. Sonrasında ise, yaklaşık 4 aylık açlık döneminden sonraki ilk yemeğini yemek üzere denize döner.

Erkek penguen denizde avlandıktan 3–4 hafta sonra geri döner ve yavruya bakma görevini dişiden devralır. Bu kez dişi tekrar avlanmak için denize geri döner.

Yavru penguenler ilk dönemlerinde vücut ısılarını kendileri oluşturamazlar ve yalnız bırakıldıklarında birkaç dakika içinde donarak ölürler. Bu nedenle erkek ve dişi penguen yavruya yiyecek bulma ve onu soğuktan koruma görevlerini gerçek bir işbölümü yaparak dönüşümlü olarak üstlenirler. ⁶² Ve görüldüğü gibi bu konuda o kadar hassastırlar ki kendi yaşamlarını bile bu uğurda tehlikeye atmaktan çekinmezler.

Dişi ve erkek penguenlerin büyük bir dayanışma ve işbölümü içinde yumurtalarını ve yavrularını, ölümü ve en zor koşulları göze alarak korumaları, her ne pahasına olursa olsun yavrularını bir an bile yalnız bırakmamaları onlara Allah tarafından ilham edilmektedir. Bilinci ve aklı olmayan bir canlıdan beklenen, bu şartlara dayanamayarak yumurtayı birkaç saat içinde terk etmesi ve kendi başının çaresine bakmasıdır. Ancak penguenler Allah'ın onlara ilham ettiği koruma duygusu sayesinde, saatlerce veya günlerce değil, aylarca yumurtalarını korurlar.

Erkeğin Hamile Kaldığı Tek Canlı Türü: Denizatları

Erkek denizatları dişilerinden aldıkları yumurtaları saklayabilecekleri bir kuluçka kesesine sahiptirler.

Dişi, embriyolarını erkeğin kuluçka kesesinin içine bırakır. Erkek de, bu yumurtalar gelişip minik birer denizatı olana kadar onları kesesinin içindeki plasenta benzeri sıvı ile besler ve kuluçka kesesinin iç dokusunda bulunan kılcal damarlar aracılığıyla yumurtalara oksijen sağlar. Erkeğin hamilelik süresi yaklaşık 10 ile 42 gün arasıdır. Bu süre boyunca dişi her sabah eşini ziyaret eder. Bu ziyaretler ve selamlaşma davranışları, dişiye eşinin doğum zamanı hakkında fikir verir ve bu zaman içinde dişi, yeni yumurtlama için hazırlanır. 63

Aterina Balıklarının Tehlikeli Yolculuğu:

Aterina balıkları diğer balıklardan farklı olarak yumurtalarını karada toprağın içine gömerler, çünkü yumurtaları ancak böyle bir ortamda gelişebilir. Ancak aterinalar için karaya kısa süreliğine bile çıkmak ölüm demektir. Ama bu tehlikeye rağmen bunu yaparlar çünkü eğer yapmazlarsa bu, nesillerinin sonu olacaktır.

Allah'ın ilhamı ile hareket eden bu balıklar, en uygun zaman ve en uygun koşullarda karaya çıkarlar. Aterinalar yumurtalarını kuma gömmek için dolunay vaktini beklerler. Çünkü dolunay olduğunda, dalgalar kabararak tüm kumsalı kaplar. Aterina balıkları, yaklaşık üç saat süren denizin kabarma vaktini kollar ve onları kıyıya ulaştıracak olan en yüksek dalganın içine kendilerine atarlar. Karaya bu yolla çıkmayı başaran dişi aterinalar suyun dışında kaldıkları bu kısacık zaman aralığında, ustaca kıvrılıp bükülerek kumun yaklaşık 5 cm derinliğine yumurtalarını bırakırlar.

Ancak tehlike bununla bitmez, aterina balıkları denize geri dönebilmek için, deniz geri çekilmeden önce yumurtalarını kuma gömmek zorundadırlar. Geri çekilme vaktini kaçırmaları durumunda ise karada kalıp yaşamlarını kaybedeceklerdir. Görüldüğü gibi bu balıklar yumurtalarının en sağlıklı şekilde gelişebilmesi için büyük bir fedakarlıkta bulunmakta ve kendilerini çok büyük bir riske sokmaktadırlar. Aynı zamanda da son derece akılcı hareket etmektedirler. ⁶⁴

Bir Aterina balığının yumurtlamak için göze aldığı tehlikeler ve sergilediği akılcı davranışlar üzerinde düşünüldüğünde, bu balığın dışında bir aklın ve şuurun varlığı açıkça görülür. Yumurtlamak için yüzlerce kolay yöntem varken Aterina balığı yumurtalarını kuma gömmeyi tercih eder. Bu balığın, evrim teorisinin iddia ettiği gibi yumurtalarını kuma gömmek şeklinde bir alışkanlığı tesadüfler sonucunda edindiğini varsayalım. Bu durumda ne olur? Balık daha ilk aşamada kuma ulaşarak yumurtalarını gömme çabası sırasında ölür. Deneme yanılma yoluyla en uygun zamanı bulmasına kesinlikle izin vermeyecek koşullarla karşı karşıyadır ve bu durumda balığın neslinin devam etmesi imkansızdır. Çok açıktır ki, Aterina yumurtalarını kumun içinde yetişebilecek şekilde yaratan Allah, balıklara kuma ulaşacakları en uygun zamanı da ilham etmekte ve böylece onların yaşamalarını ve üremelerini sağlamaktadır.

Yay Yüzgeç Balığının Yumurtaları İçin Hazırladığı Yosundan Ev

Dişi yay yüzgeç balığı, Mayıs'tan Haziran ayına kadar olan dönemde yumurtlar. Bu dönemde, kuyruk dibindeki koyu renkli beneği daha belirgin bir hal alır. Bir göl ya da akarsuyun kenarında yosunlu bir yer seçerek, kendisine daire biçiminde bir yuva yapar. Erkek balık da, yuva yapımı sırasında, döne döne yüzerek bitkileri aşağı doğru bastırır. Dişi, yumurtaları bırakınca yumurtalar bitkilerin saplarına ve yapraklarına yapışırlar. Erkek balık da yumurtaların başında nöbet tutmaya başlar. Daha sonra da yine döne yüzerek bir su akımı oluşturur ve böylelikle yumurtaları havalandırır. Ayrıca erkek yay yüzgeç balığı yavrularını, boyları 10 santimetre oluncaya kadar korur.⁶⁵

Üremek İçin Uzun Yollar Kateden Bir Diğer Canlı: Gri Balina

Her yıl Aralık ve Ocak aylarında gri balina Kuzey Buz Denizi'nden yola çıkar ve Kuzey Amerika'nın güneybatı sahillerinden geçerek Kaliforniya'ya doğru yüzer. Amacı doğurmak için ılık sulara ulaşmaktır. İlginç olan ise, gri balina bu yolculuğu sırasında hiçbir şey yemez. Ancak önceden tedbirini almış ve uzun yaz günleri boyunca, kuzeyin besin yönünden zengin sularındaki yiyeceklerle kendine enerji depolamıştır. Gri balina, Batı Meksika'nın tropikal sularına ulaşır ulaşmaz doğum yapar. Yavrular, annelerinin sütleriyle beslenir ve yağ takviyesi yaparlar, böylece diğer gri balinalarla Mart ayında Kuzey Denizi'ne doğru yapacakları göç için güç kazanmış olurlar. ⁶⁸

Sihlid Balıklarının İtinalı Bakımı

Dişi ve erkek sihlid balıkları yumurtaları ve yavrularıyla yakından ilgilenirler. Balıklardan biri, yumurtaların bulunduğu yerin yukarısında durur ve devamlı olarak kuyruk ve yüzgeçleriyle onları yelpazeler. Dişiyle erkek birkaç dakikada bir nöbet değiştirirler. Yelpazelemenin amacı yumurtaların iyi gelişebilmeleri için daha fazla oksijen sağlamaktır. Bu çalışma ayrıca mantar sporlarının yumurtaların üzerine yerleşerek gelişmelerini de önler.

Sihlidlerin yumurtalarıyla ilgilenmelerinin temelinde yumurtaların temizliğinin sağlanması vardır. Bunun için döllenmemiş yumurtaları da yiyerek geriye kalan sağlıklı yumurtaların hastalanmasını önlerler. Daha sonraki evrede ise yumurtaları bulundukları yerlerinden alarak kumda kazdıkları oyuklardan birine götürürler. Taşıma işlemini ise her seferinde ağızlarına birkaç yumurta alarak yaparlar. Biri çukura giderken, diğeri nöbet bekler. Daha sonra yine aynı işlem tekrarlanır. Yavrular yumurtadan çıktıkları zaman dişiyle erkek onları dikkatle korur. Genellikle yumurtadan yeni çıkan yavrular hep birarada kalırlar, gruptan biri ayrıldığında dişi ya da erkek bu yavruyu ağzına alarak tekrar diğerlerinin yanına götürür. ⁶⁹

Temizlik konusunda hassas olan tek canlı, Sihlid balıkları da değildir. Örneğin dişi kırkayak, yumurtalarını herhangi bir mantar tehlikesine karşı korumak için onları sık sık yalar. Daha sonra onların etrafında bükülerek, yavrular yumurtadan çıkana kadar onları düşmanlarından korur.⁷⁰

Dişi ahtapot ise yumurtalarını bir kaya oyuğuna koyarak onları sürekli izler. Dokunaçlarıyla da düzenli olarak temizler ve temiz su ile onları durular.⁷¹

Devekuşunun Fedakarlığı

Afrika kıtasına ulaşan güneş ışınları, kimi zaman canlılar için öldürücü olabilir. Bu nedenle birçok canlı bu öldürücü ışınlardan korunmak için kendisine gölgelik mekanlar arar. Güney Afrika devekuşu ise kendinden çok yumurtalarını ve yavrularını düşünerek onları güneş ışığından korur. Bunun için onların üzerinde durur ve sık sık geniş kanatlarını açarak güneş ışığının yumurtalarına ve yavrularına gelmesini önler. Ancak dikkat edilirse, bu hayvan güneşin ışınlarına, "kendi vücudunu" maruz bırakmaktadır. Bu da onun fedakarlığının çarpıcı bir delilidir.

Yavrularını Büyük Bir Özenle İpekten Kesesinde Taşıyan Kurt Örümceği

Dişi kurt örümceği yumurtalarını küre ya da mercek biçiminde ipek bir kozanın içine bırakır. Bunu sırf yumurtalarını saklamak amacıyla hazırlamıştır. Dişi bu kozayı karnının arka ucuna yapıştırır ve her yere bununla gider. Koza yerinden koptuğu takdirde dişi dönerek alır, tekrar karnına yapıştırır.

Yavrular yumurtadan çıktıktan sonra bir süre daha kozada kalır; zamanı gelip de koza yarılınca dişinin sırtına tırmanırlar. Dişi onları bu şekilde taşır. Bazı cinslerde yavrular o kadar çoktur ki, küçük örümcekler kat kat yığılarak dişinin sırtını kaplar. Bilindiği kadarıyla yavrular bu sürede besin almazlar.

Farklı bir cins olan mucize kurt örümceği ise Haziran ya da Temmuz da yumurtalar çatlayacağı zaman kozayı vücudundan koparır ve üzerine bir çadır örer. Çadırın yanında nöbet bekler. Yavrular yumurtadan çıktıktan sonra ipek çadırın içinde bir süre kalarak gelişmelerini tamamlarlar. O arada iki defa kabuk döker, sonra dağılırlar.⁷³

Örümcek gibi bir hayvanın sadakat, ilgi, şefkat ve sabır gibi özellikleri içeren davranışlar göstermesi elbette ki son derece düşündürücüdür.

Böceklerin Yumurta Bakımı

Su üstünde yaşayan bazı böceklerin işi oldukça zordur: Yumurtalarını suyun üstüne bırakırlarsa yumurtalar kurur, su altına bırakırlarsa yumurtadan çıkan yavrular boğulurlar. Bu durumda erkek böcekler sorumluluğu üzerlerine alırlar ve su üstüne bıraktıkları yumurtaları sürekli nemli tutarak havalandırırlar.

Lethocerus cinsi dev su böceklerinin dişisi yumurtalarını suda yüzen bir dal üzerine bırakır. Erkek böcek sık sık suya dalar ve yüzeye çıkınca dala tırmanarak sularını yumurtaların üzerine damlatır; ayrıca saldırgan böcekleri yumurtalardan uzak tutar. Fakat belostoma cinsi dev su böceklerinin (sıklıkla yüzme havuzlarında görülür) dişisi, yumurtalarını bir çeşit tutkalla erkeğin sırtına yapıştırır. Erkek böcek, su

üstünde yüzmek ve bu yumurtaları havalandırmak zorundadır. Arka ayaklarını öne arkaya oynatarak ya da bir dala tutunarak, saatlerce bacakları üzerinde yalanıp yumurtaların üzerine su serper.

Benzer olarak bledius türü kınkanatlılar, bembidion türü toprak kınkanatlıları ve heterocerus türü bataklık kınkanatlıları, gelgitlerde yumurtalarını suda boğulmaktan ilginç bir biçimde korurlar: Dar boyunlu bir şişeyi andıran yumurta depolarının ağzını sular yükselirken tıkar ve sular alçalırken açarlar. ⁷⁵

Böceklerin dahi yumurtaları için bu kadar büyük bir titizlik göstermeleri ve onları akla uygun olarak korumaları çok açık ve kesin olan yaratılış gerçeğini bir kez daha göstermektedir.

Yaban Arısının Hiç Görmeyeceği Yavrusu İçin Gösterdiği Fedakarlıklar

Kazıcı yaban arısı olarak bilinen bir yaban arısı türü, larvası için önce yerde meyilli bir oyuk açar. Burada belirtmeliyiz ki, yaban arısı gibi küçük bir canlının toprağı kazarak bir oyuk açması oldukça zordur. Bunun için önce çenesiyle toprağı kaldırır ve ön ayakları ile çıkardığı toprağı arkasına atar.

Bu yaban arısının önemli bir yeteneği daha vardır; açtığı oyuğun çevresinde kesinlikle bir iz bırakmaz, çok usta bir kamuflaj ustasıdır. Bunun için önce kazdığı toprak parçalarını çenesinin altına yerleştirerek parça parça taşır ve yuvanın uzağında bir yere, bir yığın oluşturmayacak şekilde dağıtarak atar. Böylece yuvası için tehlike oluşturan böceklerin dikkatini çekmemiş olur.

Açtığı çukur, yaban arısının vücudu kadar olduğunda oyuğun içinde, bir yumurtayı ve yiyeceğini alacak büyüklükte bir çocuk odası oluşturur. Sonra çukuru geçici olarak kapar ve böcek avlamak üzere uçar.

Yaban arısının her türü, tırtıl, çekirge veya cırcır böceği gibi bir böceğin avlanmasında uzmanlaşır. Yaban arısının avlanma şekli bilinenden çok farklıdır. Çünkü yaban arısı, yumurtası için avlandığında avını öldürmez, onu iğnesiyle sokarak felç eder ve yuvasına taşır. Daha sonra avının üzerine tek bir yumurta bırakır. Felce uğrayan böcek ise yumurta çatlayıp da larva beslenmek isteyene kadar taze kalır.

Yumurtasının yiyeceğini ve kalacağı yerini ayarladıktan sonra yabanarısı için sıra yumurtanın güvenliğini sağlamaya gelmiştir. Bu kez yuvanın girişini büyük bir dikkatle, toprak ve çakıl taşı yığınlarıyla kapatır. Daha sonra çenesiyle bir çakıl taşını alarak bunu çekiç gibi kullanır ve çakılları ufalayarak toprağı düzleştirir. Son olarak dikenli bacaklarıyla toprağı tırmıklar; yuvanın giriş tamamen gizlenene kadar burayı itinayla süpürür. Yuva tamamen gizlenmiştir ancak yine de yaban arısı bununla yetinmez ve ek bir önlem olarak yuvanın yakınlarına iki veya üç tane boş tuzak çukur kazar. Bu kapalı ve korunmuş yuvanın içerisindeki larva kendisi için hazırlanan yiyecekle bir yetişkine dönüşecek ve yuvadan tek başına çıkabilecektir. 77

Yaban arısı için yavrusu hiçbir zaman görmeyeceği bir canlıdır. Ama buna rağmen onun için yorucu ve sabır gerektiren bir hazırlık yapmış ve her türlü ihtiyacını önceden hazırlamıştır. Gösterdiği tüm davranışlar son derece fedakarca, ince düşünceli ve ileri görüşlüdür. Bildiğimiz anlamda bir beyne bile sahip olmayan bir canlının tüm bunları kendinden yapmadığı, ona bunların her birinin akıl ve ilim sahibi bir Güç tarafından yaptırıldığı ise açıktır.

Daha önceki konularda da belirtildiği gibi evrimciler canlıların bu şekilde davranmak için programlandıklarını söylemektedirler. Evrim teorisine göre bu programın sahibi, cansız ve şuursuz doğada meydana gelen yine şuursuz tesadüflerdir. Canlıların sahip oldukları son derece karmaşık ve olağanüstü özellikler düşünüldüğünde, bu iddianın ne kadar akıl ve mantık dışı olduğu açıkça görülmektedir. Tüm canlıların Allah'ın ilhamı ile hareket ettikleri, akıl ve vicdan sahibi her insanın kolaylıkla görebileceği apaçık ve kesin bir gerçektir.

Herşey Yavrular İçin

Yavrular çoğu zaman bakıma ve korunmaya muhtaç olarak doğarlar. Genellikle kör veya tüysüz olan, henüz avlanma yeteneği bulunmayan yavrular eğer ebeveynleri veya sürülerindeki diğer yetişkinler tarafından korunup kollanmazlarsa kısa sürede açlıktan veya soğuktan ölürler. Ancak Allah'ın ilhamı ile hareket eden canlılar, yavrularını canla başla korur ve beslerler.

Yavruların Tehlikelerden Korunmaları

Canlılar, yavrularının korunmaları söz konusu olduğunda oldukça tehlikeli ve yırtıcı olabilirler. Aslında, bir saldırı veya tehlike sezdiklerinde, daha çok yavrularını alıp o bölgeden hızla uzaklaşmayı tercih ederler. Kaçmak için fırsat bulamadıklarında ise, tereddüt etmeden kendilerini saldırganın önüne atarlar. Örneğin yarasalar ve kuşlar, yavrularını yuvalarından alan araştırmacılara saldırmaları ile ünlüdürler.

Zebralar gibi iri memeli hayvanlar ise, sürülerine sırtlan gibi düşmanları saldırdığında hemen gruplara ayrılarak tayları ortalarına alırlar ve hızla kaçmaya başlarlar. Yakalandıkları takdirde, sürünün yetişkinleri, bu yırtıcı hayvanlara karşı taylarını cesurca korurlar.

Zürafalar ise saldırıya uğradıklarında buzağılarını vücutlarının altına iterler ve ön ayakları ile düşmanlarına sertçe vururlar. Geyikler ve antiloplar genellikle ürkek ve heyecanlı hayvanlardır ve yavruları olmadığı zamanlarda hızla kaçmayı tercih ederler. Ancak, yavrularını tehdit eden tilki ve kurtlara karşı sivri ve keskin toynaklarını kullanmakta tereddüt etmezler.

Daha küçük ve zayıf memeliler ise genellikle yavrularını korumak için onları gizlerler veya güvenli bir yere taşırlar. Ancak buna fırsatları kalmadığında düşmanlarını yavrularından uzaklaştırmak için saldırganlaşabilirler. Örneğin son derece ürkek bir hayvan olan tavşan, yavrularına saldıran bir düşmanı uzaklaştırmak için büyük riskleri göze alır. Yavrularına bir saldırı olduğunda, hemen yuvasına koşar ve güçlü arka ayaklarıyla düşmanına birkaç çift sert tekme atar. Bu cesareti çoğu zaman yırtıcı bir hayvanı bile geri kaçırmak için yeterli olabilmektedir. 80

Ceylanlar ise, yırtıcı hayvanlar yavrularını kovalamaya başladığında, hemen yavrularının arkasına geçer. Çünkü yırtıcı hayvanlar, avlarını genellikle arkadan yakalar. Anne ceylan mümkün olduğunca yavrusuna yakın hareket eder. Eğer yırtıcı hayvanlar yakınlaşırlarsa, anne onları uzaklaştırır. Yavrusu takip edilen bir ceylan, toynakları ile çakalları tekmeleyebilir. Veya saldırganları yavrularından uzaklaştırmak için kasten hayvanların yakınında koşar. 81

Bazı memeliler ise renkleri nedeniyle doğal olarak kamufle olurlar. Ancak kimi zaman yavruların annelerinin yönlendirmesine ihtiyacı olabilir. Bu hayvanlardan biri de karacalardır. Anne karaca yavrusunun kamuflaj özelliğini onun adına bir avantaj olarak kullanır. Yavrusunu çalılıkların arasında bir yere gizler ve onun kalkmadan oturmasını sağlar. Yavru karacanın kahverengi derisinin üzerindeki beyaz benekler güneş ışığı ile karışır ve uzaktan bakıldığında yavru karaca kesinlikle fark edilemez. Üzerindeki beyaz benekler çalıların arasında yere vuran güneş ışınlarının yansıması gibi algılanır. Birkaç metre öteden geçen bir düşman bile yavru karacayı seçemez. Anne karaca ise yavrunun gizlendiği yerin hemen

ilerisinde durarak onu gözler. Ancak kesinlikle dikkatleri yuvaya çekecek bir davranışta bulunmaz, son derece temkinli davranır. Sadece beslemek için yavrusunun bulunduğu yere gelir. Ormana geri dönmeden önce ise, yavrusunu burnu ile iterek tekrar yere oturtur. Yavru ara sıra ayağa kalkacak olsa bile, duyduğu en küçük bir seste hemen geri oturacaktır. Yavru annesinin yanında koşabilecek duruma gelene kadar bu şekilde gizlenir.⁸²

Bazı hayvanlar ise yavrularını tehdit eden hayvanlara gözdağı vererek onları yuvalarından uzaklaştırma yoluna giderler. Örneğin baykuşlar ve diğer bazı kuşlar yavrularının yanına yaklaşan düşmanlarını korkutup kaçırmak için kanatlarını olabildiğince açarlar ve böylece olduklarından daha iri görünürler. Bazı kuşlar ise yılan tıslamasını taklit ederek saldırganları kaçırırlar. Mavi baştankara kuşu oldukça yüksek bir sesle tıslar ve aynı zamanda kanatlarını açarak yuvanın duvarlarına vurur. Yuvanın içi karanlık olduğu için saldırgan neyle karşı karşıya olduğunu tam olarak kavrayamaz ve hemen uzaklaşır. 83

Kuş sürülerinde de yetişkinler, yavruların tamamını koruma görevini üstlenirler. Özellikle martıları bu kuş sürüleri için tehlike oluştururlar. Yetişkin bir veya iki kuş güç gösterisi yaparak martıları kaçırabilirler. Genellikle yetişkin kuşlar yavru kuşları nöbetleşe olarak korurlar ve görevlerini devrettiklerinde daha uzak sularda beslenmek için o bölgeden ayrılırlar. 84

Geyikler, eğer yavrularına saldırmak üzere olan düşmanları ile baş edemeyeceklerini anlarlarsa, kendilerini hiç çekinmeden düşmanlarının önüne atarlar ve kendilerini av olarak gösterip düşmanın onları kovalamasını sağlarlar. Böylelikle düşmanı yavrularından uzaklaştırırlar. Birçok hayvan aynı taktiği kullanır. Örneğin dişi kaplan kendilerine doğru avcı bir hayvanın yaklaştığını gördüğünde, yavrularının yanından ayrılır ve hemen düşmanının dikkatini kendi üzerine çeker. Rakunlar ise düşmanlarının geldiğini gördüklerinde yavrularını en yakındaki ağacın üzerine taşırlar ve daha sonra hızla ağacın üzerinden aşağı inerek düşmanlarının arasına dalarlar. Onları uzun süre peşlerinden sürükler ve yavrularından yeterince uzaklaştırdıklarına kanaatleri geldiğinde, düşmanlarını atlatarak hemen sessizce yavrularının yanına dönerler. Elbette ki bu davranışları her zaman yüzde yüz başarıyla sonuçlanmayabilir. Yavrular kurtulsa bile, ebeveynler yavruları uğruna ölüme gidebilirler.⁸⁵

Bazı kuşlar ise "yaralı taklidi" yaparlar ve böylelikle düşmanlarının dikkatini yavrularının üzerinden dağıtarak kendi üzerlerine çekerler. Bir düşmanın yaklaştığını gören dişi kuş sessizce yuvasından uzaklaşır. Düşmanının önüne geldiğinde yerde çırpınmaya ve bir kanadını yere vurmaya başlar. Bu esnada da acı dolu çığlıklar atar. Kuş yerde çaresizce çırpınıyor gibi görünür. Ancak her zaman tedbirli davranır ve düşmanın erişebileceği mesafenin ilerisinde durur. "Yaralı" kuşu kolay bir av olarak gören yırtıcı hayvan avını yakalamaya çalışırken, yuvadan bir hayli uzaklaştırılmış olur. Hayvan kuşun yuvasından yeterince uzaklaştığında, dişi kuş bir anda taklit yapmayı bırakır ve saldırgan hayvan tam kuşa yetişmişken dişi kuş aniden havalanır ve kaçar. Bu "tiyatro gösterisi" genellikle son derece ikna edicidir. Köpekler, kediler, yılanlar ve hatta diğer kuşlar bile bu oyuna kanarlar. Toprağın üzerinde yuva yapan kuşların birçoğu yavrularını düşmanlarından bu şekilde korurlar. Örneğin anne ördek yavrularının yanına bir avcı hayvan yaklaştığında, sudan havalanmayı başaramıyormuş gibi yaralı taklidi yaparak gölün çevresinde kanat çırpar. Ancak daima peşindeki saldırganla arasındaki mesafeyi korur. Saldırganı sahilde gizlenen yavrularından yeteri kadar uzaklaştırdığında da hemen havalanır ve yavrularının yanına döner.

Kuşların "yaralı kuş" senaryosuna bugün bile bilim adamları hiçbir açıklama getirememektedirler. ⁸⁶ Bir kuş böyle bir senaryo hazırlayabilir mi? Bunun için son derece bilinçli bir varlık olması gerekir. Her

şeyden önce "taklit", zeka ve yetenek gerektirir. Ayrıca bir hayvanın kendisini tereddütsüzce düşmanının önüne atabilmesi ve kendini kovalatması için son derece cesaretli ve gözü kara olması gerekir. Daha da ilginç olanı bu kuşlar bu davranışı başkalarından görerek yapmazlar. ⁸⁷ Bu savunma taktiğine ve yeteneğe doğuştan sahiptirler.

Kuşkusuz burada anlatılanlar hayvanlar dünyasında yaşanan bilinçli ve fedakarca davranışların yalnızca az bir kısmıdır. Yeryüzündeki milyonlarca çeşit canlı, kendine özgü bir koruma sistemine sahiptir. Ancak bu sistemlerden ziyade, bunlardan çıkan sonuç önemlidir. Örneğin bir kuşun kendi bilinci ve iradesi ile yavrusunu korumak için ölümü göze aldığını iddia etmek akla ve mantığa uygun mudur? Elbette değildir. Burada söz konusu olan akılsız, bilinçsiz, şefkat, merhamet gibi duygulara sahip olması mümkün olmayan hayvanlardır. Ve bu hayvanların böylesine bilinçli, şefkatli, merhametli hareket etmesini sağlayan, onları bu özellikleri ile yaratan göklerin ve yerin Rabbi olan Allah'tır. Allah, bu canlılara ilhamıyla Kendi sonsuz şefkat ve merhametinin örneklerini sergilemektedir.

Böcekler de Yavrularını Tehlikelerden Korurlar

Böceklerde de, anne babanın yavruları koruyarak onlara özen gösterdiklerini ilk olarak 1764 yılında İsveçli doğabilimci Adolph Modeer keşfetmişti. Adolph Modeer, Avrupa kalkan böceğinin dişisinin aç ve susuz olarak yumurtalarının üzerine oturduğunu ve düşmanları geldiğinde uçarak kaçmak yerine onlara saldırdığını görmüştü. 88

Ancak birçok bilim adamı ilk başlarda böceklerin yavrularına özen göstermesini kabul etmek istemiyordu. Bunun nedeni ise Delaware Üniversitesi'nden evrimci böcek bilim uzmanı profesör Douglas W. Tallany tarafından şöyle açıklanmaktadır:

Böcekler, yavrularını korurken o derece büyük tehlikelerle karşı karşıyadırlar ki bazı böcek bilim uzmanları bu özelliğin evrim sürecinde nasıl olup da kaybolmadığını merak etmektedirler. Birçok böceğin yaptığı gibi çok fazla sayıda yumurta yapmak bundan çok daha kolay bir strateji olurdu. ⁸⁹

Douglas W. Tallany bir evrimci olmasına rağmen evrimin çıkmazlarından birini kendisi sorgulamaktadır. Gerçekten de evrim teorisinin iddiasına göre böceklerin kendi hayatlarını tehlikeye atan davranışları elenmiş olmalıydı. Ancak doğada böyle bir eleme gerçekleşmemiştir. Böcekler de dahil olmak üzere canlıların büyük bir kısmı yavruları için, hatta kimi zaman birbirleri için ölümü göze almaktan çekinmezler.

Yavruları için ölümü göze alan bu küçük canlılardan biri, ABD'nin güneydoğu kesiminde, at ısırgan otlarının üzerinde yaşayan, dantel böcekleridir. Dişi dantel böceği, yumurtalarını ve yumurtadan çıktıktan sonra larvalarını "ölümü pahasına" korur. Larvaların en önemli düşmanlarından biri kız böcekleridir. Bu böcekler, keskin ve sert gaga benzeri ağızları ile fırsat bulduklarında larvaların tamamını yerler. Dişi dantel böceğinin ise onlara karşı koyabileceği hiçbir silahı yoktur. Tek yapabildiği sürekli kanat çırparak ve sırtlarına tırmanarak kız böceklerini kaçırmaya çalışmaktır.

Bu esnada ise larvalar yaprağın orta damarını bir otoyol gibi kullanarak saptan kaçar ve kıvrılmış genç bir yaprağın içine gizlenirler. Eğer anne kurtulabilirse, larvalarını izler ve onların gizlendiği yaprağın

sapında bekçilik yapar. Böylece büyük ihtimalle kendisini takip edecek olan düşmanının yolunu kesmiş olur. Bazen anne, kızböceklerini bir süreliğine kovar. Bu durumda larvalarının yanlış bir yaprağa gitmelerini gövdesiyle önlerinde durarak engeller ve onları güvenlikli bir yaprakta gizler. Ancak anneler çoğunlukla böceklerin saldırıları esnasında ölürler. Ama onların bu fedakarlığı larvalara kaçıp saklanmaları için zaman kazandırmıştır. ⁹⁰

Yavruların Beslenmesi

Korumasız yavruların tehlikelerden korunmalarının yanısıra yaşayabilmek için beslenmelerinin de anne ve babaları tarafından sağlanması gerekmektedir. Yavrularını yırtıcı hayvanlardan korumak için sürekli tetikte bekleyen anne babalar aynı zamanda da yavrularının beslenmesi için her zamankinden çok daha fazla avlanmalıdırlar. Örneğin dişi ve erkek kuş gün boyunca yavrularını ortalama olarak saatte 4-12 kez beslerler. Beslemeleri gereken bir çok yavruları olduğunda yüzlerce kez yuvadan uçarak besin aramaları gerekir. Örneğin yavrusunu gagasında taşıdığı böceklerle besleyen büyük bir baştankara kuşu günde ortalama 900 kez yuvaya yiyecek getirir. ⁹³

Memelilerde ise dişiler ek bir problemle karşı karşıyadırlar; yavrularına gereken enerjiyi sadece sütleriyle verebilirler. Süt verme dönemindeki anneler ise normalde aldıkları gıdadan daha fazlasını almalıdırlar. Örneğin fok, tek yavrusunu doğumundan itibaren yaklaşık 10 ila 18 gün emzirir. Yavru bu süre içerisinde kilo alır. Bu dönem içinde anne ise aldığı gıdanın büyük kısmını yavrusunun sütü için harcadığından beslenemez ve kilosunun büyük kısmını kaybeder. 94

Beslemeleri gereken yavruları olan anne ve babalar, normal zamanda harcadıklarından üç ile dört kat daha fazla enerji harcarlar. ⁹⁵

Lozan Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmada yavruların beslenmesinin ve bakımının anne baba kuşlara nelere mal olduğu saptanmıştır. Lozan Üniversitesi biyologlarından Heinz Richner ve öğrencileri, baştankara kuşları üzerinde bir deney yapmışlar ve "baba" olmanın zorluklarını ortaya koymuşlardır. Deney sırasında Richner, bir yuvadaki yavruları diğer yuvalara taşıyarak babanın beslemek zorunda olduğu yavrularının sayısını sürekli değiştirmiştir. Deney sonucu ise şöyledir: Daha çok yavru beslemek zorunda kalan babalar, iki kat daha fazla çalışıyor ve bu yüzden erken ölüyorlardı. "Çok çocuklu" babalarda asalaklara (parazit) bağlı hastalıkların oranı %76, normal babalardaysa %36 idi. 96

Bu bilgiler, bir kuşun yavrusu için katlandığı zorlukları ve gösterdiği fedakarlığı daha iyi kavrayabilmek açısından önemlidir.

Dalgıç Kuşunun Yavrusuna Yedirdiği Tüyler

Dalgıç kuşları yavruları için yüzer yuva görevi görürler. Yavrular anne babalarından birinin sırtına çıkarlar. Ve iyice yerleştikten sonra dalgıç kuşu yavrularının düşmelerini engellemek için kanatlarını hafifçe yana doğru açar. Dalgıç kuşu onları beslemek için gagasındaki yiyeceği başını arkasına döndürerek yavrularının ağzına verir. Ancak onlara yapılan ilk ikram yiyecek değildir. Anne veya baba ilk olarak ya

suyun üzerinden topladıkları ya da göğüslerinden kopardıkları tüyleri yavrularına yedirirler. Her yavru oldukça fazla miktarda tüy yutar. Peki bu ilginç ikramın sebebi nedir?

Yavruların yedikleri bu tüyler sindirilemez ancak yavrunun midesinde birikirler. Bir kısmı bağırsağa açılan noktada keçeleşir. Balıkların kılçıkları veya diğer besinlerin sindirilemeyen kısımları burada birikir ve böylece bu maddelerin yavrunun midesinin ve bağırsaklarının hassas duvarlarını zedelemesi engellenmiş olur. Kuşların bu tüy yeme alışkanlıkları ömürleri boyunca sürecektir. Ancak ilk yedirilen tüyler kuşkusuz yavruların sağlığı için alınan önemli bir tedbirdir.

Bazı kuş türlerinde ise anne kuş, yavrusuna balık avlamak için hızla suya dalar ve balığı kuyruğundan yakalar. Kuşun, balığı kuyruğundan yakalamasının önemli bir sebebi vardır. Çünkü, kuyruğundan yakalanan balık, yavruya kılçıkların diziliş yönünde verilir. Bu da yavru kuşun balığı yutarken kılçıkların yönünde yutmasını ve dolayısıyla kılçıkların hazmının kolaylaşmasını sağlar. Şayet kuş, balığı kuyruğundan değil, herhangi bir yerinden tutarsa bu, balığı kendisinin yiyeceğini gösterir. ⁹⁸

<u>Yavrusunu Besleyebilmek İçin Kilometrelerce</u> <u>Yol Kateden Guacharo Kuşu</u>

Bu kuş cinsi, yavrularını yerden 20 m. yükseklikteki bir yuvaya yerleştirir. Her gece yaklaşık 5-6 defa yavrularını besleyeceği meyveleri aramaya çıkar. Bu meyveleri bulduğunda ise, meyvelerin yumuşak iç kısımlarını önce kendisi öğütür, daha sonra öğüttüğü kısmı yavrularına verir.

Gece gruplar halinde besin arayışına çıkan Guacharolar'ın, sırf yavrularına besin bulmak amacıyla katettikleri mesafe ise son derece olağanüstüdür: Bu kuşlar, gecede yaklaşık 25 km. yol katetmektedirler. 99

Guachoralar gibi birçok hayvan yavrularına verecekleri besini önceden hazırlarlar. Örneğin pelikanlar bir çeşit balık çorbası yaparlar. Yelkovangil cinsinin anneleri de yedikleri plankton ve küçük balıkları karıştırarak yavruları için zengin bir yağa dönüştürür. Güvercinler kursaklarında yağ ve protein yönünden çok zengin "güvercin sütü" adı verilen özel bir salgı üretirler. Memelilerin sütünden farklı olarak, bu süt hem anne hem de baba tarafından üretilir. Birçok kuş buna benzer besinleri yavruları için hazırlar. 100

Kuş yavruları, anne babalarına son derece muhtaçtırlar. Tek yapabildikleri gagalarını sonuna kadar açarak anne veya babalarının kendilerine yiyecek getirmesini beklemektir. Örneğin genç ringa balığı martıları ağızlarını annelerinin gagalarındaki kırmızı bir noktaya doğru uzatırlar. Hatta gözleri henüz açılmamış bir ardıç kuşu, anne ya da babasının geldiğini düşündürebilecek en küçük bir titreşimde bile boynunu yukarıya doğru uzatıp ağzını açar. Yaşamlarının bu döneminde yavruların ağızları, parlak sarı renkli şiş kenarları ile yiyeceklerin nereye bırakılması gerektiğine açıkça işaret eder gibidir. Ağız kenarları son derece hassastır; herhangi bir nedenle yavru ağzını açık tutmayı kesecek olsa, gagasının kenarına en ufak bir temas bile onun uyarılıp gagasını açmasına neden olur.

Yavruların ağızlarının rengi ve hassaslığı, özellikle oyuk içinde yuvaları olan kuşlar açısından son derece önemli bir kolaylıktır. Böylelikle yetişkinlerin, oyuğun karanlık bir köşesinde bulunan yavruların ağızlarını bularak, yiyeceklerini vermeleri kolaylaşır.

Gouldian ispinozlarının yuvası böyle karanlık bir oyuğun içindedir. Yavruların ağız köşelerinin her bir tarafında ışığın gelişiyle parlayan, dikkat çekici yeşil ve mavi renklerde, yuvalarının derinliklerine süzülerek ulaşan ışığı yansıtan büyük yumrular vardır. Bu yumrular karanlıkta birer ışık kaynağı gibi parlarlar.

Renkli ağızlar bazı kuşlarda annelerine yavruların yerlerini belirtmenin ötesinde anlamlar da taşır. Renkler aynı zamanda yuvadaki yavrulardan hangisinin yakın zamanda beslendiğini, hangisinin beslenmeye ihtiyacı olduğunu da belirtirler. Genç kenevir kuşlarının ağızları, boğazlarının hemen altındaki kan damarlarından ötürü kırmızı renklidir. Yavrulara besin verildiği zaman ise bu kanın büyük kısmı, sindirilen besinleri toplamak üzere mideye gider. Dolayısıyla hala aç olan yavruların ağızları en kırmızı renkli olanlardır. Ve bu konuda yapılan deneylerle ortaya konmuştur ki ebeveyn kuşlar hangi yavruya besin vermeleri gerektiğini belirlemede bu renk farklılığını kullanmaktadırlar. 101

Kuşların fiziksel özellikleri ile davranışlarının ve bulundukları ortamın son derece uyumlu olması tüm canlıların ve içinde yaşadıkları doğanın tek bir Yaratıcı'nın eseri olduğunun açık bir delilidir. Hiçbir tesadüf böyle kusursuz bir uyumu meydana getiremez.

Yavrularına Su Taşıyan Çöl Tavukları

Doğada, tüm canlıların sahip oldukları fiziksel özellikler, yaşadıkları ortamla son derece uyumludur. Bunun bir örneği de çöl tavuklarıdır. Çöl tavuklarının belli bir yerleşim yerleri yoktur. Yumurtlama zamanı yaklaştığında kumun sığ bir yerine çoğunlukla 3 yumurta bırakırlar. Yavrular yumurtadan çıkar çıkmaz, yuvadan ayrılırlar ve kendileri için yiyecek olarak tohum toplamaya başlarlar. Yiyeceklerini kendi başlarına bulabilirler ancak uçamadıkları için su ihtiyaçlarını gideremezler. Dolayısıyla su onlara getirilmelidir ve bu görevi erkek üstlenir.

Bazı kuş türlerinde yetişkinler yavrularına suyu kursaklarında taşıyarak getirirler; fakat erkek çöl tavuğu suyu çok uzak bir mesafeden getirmek zorundadır ve bu nedenle kursağında taşıyabileceği suyun tamamına, yaptığı uzun yolculuk sırasında kendisinin ihtiyacı vardır. Aksi takdirde yaşamını sürdüremez. Ancak su taşımak için eşsiz bir fiziksel özelliğe sahiptir. Kuşun göğsündeki ve alt kısmındaki tüyler, iç yüzeyde ince bir lif katmanıyla kaplıdır. Bir su birikintisine ulaşan kuş, altını kuma ve toza sürter, böylece tüylerini temizlediği sırada kalmış olabilecek suyu tutmayı engelleyici yağlardan kurtulmuş olur. Sonra suyun kenarına gider. Önce kendi susuzluğunu giderir. Sonra suyun içine girer, kanat ve kuyruğunu havaya kaldırarak vücudunu ileri geri hareket ettirir; böylece tüm tüyleri tamamen ıslanmış olur. Tüylerin üstündeki ince lif katmanı bir sünger gibi suyu çeker.

Tüyleriyle vücudu arasında taşıdığı sıvı yük, buharlaşmaya karşı sıkı koruma altındadır. Fakat yine de 20 milden fazla uçması gerektiği takdirde, taşıdığı suyun bir kısmı buharlaşır. Kuş nihayet kumda tohum arayan yavrularının yanına ulaştığında, yavrular ona doğru koşarlar. Baba çöl tavuğu vücudunu yukarı kaldırdığında, yavrular da sanki süt emen memeliler gibi suyu babalarının vücudundan içerler. Yavruları tüm suyu emdikten sonra kuş tekrar kumun üzerine sürtünerek kendini kurutur. Erkek kuş bu işi yavruların ilk tüy dökme dönemi tamamlanana ve kendi sularını kendileri temin edene kadar en az iki ay daha her gün sürdürür. 102

Çöl tavuğunun bu davranışında düşünülmesi gereken birçok nokta bulunmaktadır. Bu kuş yaşadığı ortama en uygun özelliklere sahip olmakla birlikte, ne yapması gerektiğini de çok iyi bilmektedir. Çünkü onu yaratan Allah, ona ne yapması gerektiğini de ilham yoluyla bildirmektedir.

Böceklerin Yavrularını Beslemeleri

Birçok böcek türü de larvalarını ve yavrularını beslerler. Örneğin, oyucu böcekler, bir çukurda saklı larvaları tohumlarla beslerler. Sıçrayıcı ağaç böcekleri ise ağacın kabuğunda spiral biçimi yarıklar açarak besleyici sıvılar taşıyan borucukları ortaya çıkarır ve minik larvaları borulardan beslerler. Tahta kurtlarının işi oldukça zordur; sert, sindirilemeyen ve azot miktarı çok az olan odunu yavrularına bir şekilde yedirmeleri gerekir. Odun böcekleri ve odun yiyici kınkanatlılar, bu sorunu şöyle çözmüşlerdir: Odunu önce kendileri kemirerek sindirim sistemlerinde yumuşatırlar; sonra yumuşamış odunu, yine vücutlarındaki selüloz parçalayıcı tek hücreli hayvanlar ve sindirim sularıyla karıştırarak dışarı çıkarır ve yavrularına verirler. Ağaç kabuğu kınkanatlıları ise kabuk altında odun çiğneyerek açtıkları tüneller içine yumurtlarlar ve buralara, selülozu larvaların çiğneyebileceği şekle çeviren mantar türlerini getirirler. ¹⁰⁵

Allah her canlıya rızkını farklı şekillerde vermektedir. Yukarıda örnekleri verilen böcekler de Allah'ın izniyle rızıklarını bulan canlılardır. Allah, anne veya babalarını vesile ederek, bu minik canlıları da rızıklandırmaktadır. Allah, Kuran'da her canlının rızkını Kendisi'nin verdiğini şöyle bildirmektedir:

Kendi rızkını taşıyamayan nice canlı vardır ki onu ve sizi Allah rızıklandırır. O, işitendir, bilendir. (Ankebut Suresi, 60)

Yavruların Taşınmaları

Genelde güçsüz ve çelimsiz olan yavrular, yer değiştirirken veya tehlike anlarında genellikle anne veya babaları tarafından taşınırlar. Her canlının yavrusunu taşıma yöntemi birbirinden farklıdır; kimi sırtında, kimi ağzında, kimi de kanatlarındaki özel keselerde yavrularını taşır. Yavrular bu taşınma esnasında hiç zarar görmezler ve hemen güvenli bir ortama ulaştırılırlar.

Özellikle tehlike anlarında anne babaların yavrularını taşıyarak olay yerinden uzaklaştırmaları önemli bir fedakarlık örneğidir. Çünkü yavrunun herhangi bir şekilde taşınması hayvanın hızını ve hareket kabiliyetini önemli ölçüde azaltır. Ancak canlılar buna rağmen, tehlikeli bir durumda yavrularını asla terk etmezler.

Canlılar arasında en yaygın taşıma yöntemi sırtta taşımadır. Örneğin maymunlar yavrularını her yere taşıyabilirler. Anne maymun yavrusuyla çok rahat hareket edebilir çünkü yavru maymun annesinin karnındaki ve arkasındaki tüyleri elleri ve ayaklarıyla sıkıca kavrar. Tehlike anında anne maymun sırtında yavrusunu taşıdığı halde bir ağaca zıplayabilir, bir dal boyunca koşarak diğer bir ağaca atlayabilir.

Kangurular ve diğer keseli hayvanlar, yardıma muhtaç yavrularını göbeklerindeki tüyle-kaplı keselerinde taşırlar. Yavru bir kanguru beş ay annesinin kesesinde yaşar. Bu keseden çıktığında bile hep annesinin yakınında durur. Eğer bir tehlike sezerse annesine doğru koşar ve baş aşağı olarak kesenin içine atlar. Anne kanguru güçlü arka bacakları ile yavrusunu da taşıyarak kaçar.

Sincaplar yavrularını sarkık göbeklerinden dişleriyle kaldırırlar. Bir anne sincap yuvası bozulursa, yavrularını oldukça uzun bir mesafe de olsa taşır. Her defasında bir yavrusunu taşır ve hepsinin güvenle tahliye olduğuna ikna olana kadar eski yuvasına geri dönüp, bakar.

Yavru fareler, yuvalarında annelerinin meme uçlarına sıkı sıkıya yapışırlar ve genellikle saatlerce bırakmazlar. Eğer aile tehdit edilirse, anne yavrularını hemen alarak güvenli bir yere kaçabilir. Yavrular meme uçlarını ağızlarıyla o kadar sıkı kavrarlar ki, anne birini bile kaybetmeden bacakları arasında bütün yavruları sürükleyebilir. Tehlike geçtiğinde anne, arkada kalmış yavru olması ihtimaline karşı, birkaç kez eski yuvasına dönerek kontrol eder.

Yarasalar gece boyunca böcek veya meyve aramak için uçarken, yavrularını da taşırlar. Bir yavru yarasa annesinin meme uçlarını süt dişleriyle kavrar ve pençeleriyle tüylerini sıkıca tutar. Bazı yarasalar üç veya dört kadar yavruya sahiptir ve bütün yavrular annenin vücuduna asılıyken bile, yarasalar uçmayı başarırlar.

Yavrusunu uçarken taşıyan birçok kuş türü bulunmaktadır. Bir çulluğun yerdeki yuvası tehdit edildiğinde, anne çulluk bacakları arasında sıkı sıkıya tutunan bir yavruyu hızlıca havaya kaldırabilir. Su tavukları, bataklık atmacaları ve baştankaralar güvenli bir ortama doğru yavrularıyla uçarken, onları

gagalarında taşırlar. Kırmızı-kuyruklu doğanlar, yavrularını tıpkı yakaladıkları avlarını taşır gibi pençeleriyle kavrayarak havada taşırlar.

Dalgıç kuşları ise yavrularını sırtlarında taşırlar ve bir düşman gördüklerinde, hızla suya dalarlar ve yavruları arkalarında asılı dururken, suyun altında yüzerler.

Yumurtalarını ve tetarlarını sırtlarında taşıyan tropik kurbağalar ve kara kurbağaları yavrularıyla birlikte güvenli bir ortama zıplayabilirler.

Daha da ilginci, bazı balıklar yavrularını güvenli bir yere ağızlarında taşırlar. Bir erkek dikenli balık, su otlarından oluşan yuvasının etrafında devriye gezerken, yumurtadan yeni çıkmış yavrusunu da korur. Eğer bir yavru dikenli balık yuvasından yüzerek uzaklaşırsa, babası da arkasından gider. Yavruyu ağzının içine çeker ve yuvaya getirdiğinde geri çıkarır.

Karıncalar gelişen yumurta ve larvaları, bir çocuk odasından diğerine ağızlarında taşırlar. Her sabah, bakıcı karıncalar kolonideki larvaları yuvanın yukarısındaki toprak tepede, güneşle ısınan bir çocuk odasına taşırlar. Güneş gökyüzünde hareket ettikçe, larvalar tepenin bir tarafından diğerine gidip gelirler. Bakıcılar akşamları larvaları gün içinde ısının biriktiği yuvanın dibinde bulunan çocuk odalarına götürürler. Çocuk odalarının girişleri, gece serinleyen havayı dışarıda tutmak üzere bloke edilir. Bir sonraki sabah, girişler yeniden açılır ve larvalar yeniden yukarı taşınırlar.

Eğer yuvaları istila edilirse, karıncalar her ne pahasına olursa olsun larvaları korumak için harekete geçerler. Bazı karıncalar mücadele bölgesine hücum ederler ve düşmana saldırırlar. Diğerleri yardıma muhtaç larvaların hayatlarını kurtarmak üzere, çocuk odalarının başına giderler. Olgunlaşmamış karıncaları çenelerine alırlar ve onları yuvanın dışına taşıyarak, savaş sona erene ve düşmanlar gidene kadar saklarlar. ^{107}

Görüldüğü gibi böceklerden aslanlara, kurbağalardan kuşlara kadar tüm canlılar yavrularını bir şekilde taşıyarak koruma altına alırlar. Bunların her biri son derece zahmetli ve anne babanın hayatını tehlikeye atan davranışlardır. Bir hayvanın bu kadar güçlü bir koruma duygusuna sahip olması nasıl açıklanabilir? Buraya kadar detaylarıyla incelediğimiz gibi, canlıların her biri yavruları yeterli olgunluğa erişene kadar onların her türlü sorumluluğunu üstlenirler. Onların her türlü ihtiyacını hiç eksiksiz olarak karşılarlar. Ve doğadaki tüm canlılarda bu korumanın ve fedakarca davranışların örneklerini görmek mümkündür.

Açık olan gerçek bir kez daha karşımıza çıkmaktadır: Bu canlıların her biri Allah'ın koruması altındadırlar. Allah her birine davranışlarını ilham eder ve onlar da buna eksiksiz uyarlar. Her biri kendilerini Yaratan Allah'a boyun eğmişlerdir. Kuran'da bu gerçek şöyle bildirilir:

Göklerde ve yerde bulunanlar O'nundur; hepsi O'na 'gönülden boyun eğmiş' bulunuyorlar. (Rum Suresi, 26)

CANLILAR ARASINDAKİ DAYANIŞMA VE İŞBİRLİĞİ

Kitabın bu bölümüne kadar genellikle canlıların yavrularına karşı gösterdikleri fedakarlıklardan ve şefkatli tavırlardan söz edildi. Ancak doğada, fedakarlık, işbirliği, dayanışma gibi özellikler sadece yavrular söz konusu olduğunda ortaya çıkmaz. Canlıların birçoğu aralarında büyük bir dayanışma içerisindedirler. Hatta, zaman zaman türler arasında dahi dayanışma, işbirliği gibi davranışlar görmek mümkündür. Özellikle sürüler veya koloniler halinde yaşayan canlılar, toplu yaşamanın birçok avantajına sahiptirler.

Evrimcilerin, tüm doğanın kıyasıya bir mücadele içinde olduğu, hayatta kalabilmek için tüm canlıların birbirleriyle rekabet etmek zorunda oldukları iddialarını, hayvan topluluklarının yaşantıları kesin olarak geçersiz kılmaktadır. Canlılar, çoğunlukla rekabetin değil, dayanışmanın, işbirliğinin, birbirinin çıkarlarını kollamanın ve fedakarlığın avantajlarını kullanmaktadırlar.

Aslında evrimciler de doğada görülen bu açık gerçeğin farkındadırlar ancak bunu evrim teorisi ile bağdaştırmanın yollarını ararlar. Örneğin ünlü evrimci Peter Kropotkin, Doğu Sibirya ve Mançurya'da yaptığı incelemelerde, hayvanlar arasındaki karşılıklı yardımlaşmanın birçok örneğini tespit etmiş ve hatta bu konu üzerine bir kitap yazmıştır. Kropotkin kitabında canlılar arasındaki dayanışma için şunları söylemektedir:

Yaşam mücadelesi kavramı üzerinde çalışmaya başladığımızda, bizi ilk şaşırtan karşılıklı yardımlaşma örneklerinin çokluğu oldu. Çoğu evrimci tarafından kabul edildiği gibi sadece nesil yetiştirmek için değil, aynı zamanda bireylerin güvenliği ve yiyecek sağlanması için de bu yardımlaşma örneklerini görmekteyiz. Hayvanlar aleminin büyük bölümünde karşılıklı yardımlaşma bir kuraldır. Karşılıklı yardımlaşma, hayvanlar aleminin en alt kademesindeki hayvanlarda bile görülebilmektedir...¹⁰⁸

Bir evrimci olmasına rağmen Kropotkin, doğada gördüğü açık deliller karşısında, evrimin temel iddiasına tamamen ters bir yorumda bulunmuştur. Sonraki sayfalarda anlatılacak olan bazı örneklerde de görüleceği gibi canlılar ve hatta türler arasındaki dayanışma ve işbirliği, bu canlıların güvenlikleri ve besin kaynakları açısından son derece önemlidir. Doğadaki bu denge ve düzen, Allah'ın kusursuz yaratışının açık delillerindendir. Öyle ki doğada gerçekleşen olaylara tanık olanlar, şuursuz canlıların böylesine şuurlu ve akılcı davranışlarda bulunmalarını hayretle ve hayranlıkla karşılamaktadırlar. Bu kişilerden biri olan, fizyoloji ve tıp alanında tanınmış ünlü bilim adamı Kenneth Walker, Doğu Afrika'da çıktığı av sırasındaki gözlemlerini şöyle aktarmaktadır:

Yıllarca önce Doğu Afrika'da avlanmaya çıktığımda hayvanlar arasında gözlemlediğim dayanışmanın birçok örneği hala belleğimde canlıdır. Ahti düzlüklerinde değişik zebra ve ceylan sürülerinin tehlikelere karşı birbirlerini uyarmak için belli yerlere nöbetçi koyduklarına tanık oldum. Zebra avlamaya çıkmamıştım; ama ceylan avlamam da hemen hemen olanaksızdı. Çünkü ne zaman birine yaklaşmak istesem, nöbet tutan zebra tehlikeyi fark eder, ceylanları uyarırdı. Gene zürafalarla filleri de çok kez birlikte bulurduk. Fillerin kocaman kulakları, son derece keskin işitme duyuları vardır; ancak görme duyuları zayıftır. Zürafalar ise adeta gözetleme kulelerine yerleştirilmiş bekçiler gibidir. Güçlerini birleştirdiklerinde görünmeden ya da duyulmadan ne fillere ne de zürafalara

yaklaşmaya olanak vardır. Daha ilginç (daha doğrusu son derece garip) bir işbirliği gergedanlarla, derilerine gömülen kene türünden parazitleri ayıklamak için sırtlarında tırmanıp oturan kuşlar arasında idi. Bu kuşlar her zaman tetikte bekler, yaklaştığımı çok uzaktan fark eder etmez hırçın çığlık ve gagalamalarla konuğu oldukları hayvanı uyarırlardı. Gergedan kaçmaya koyulduğunda kuşlar bir katardaki yolcular gibi hayvanın sırtına asılıp yerlerinden ayrılmazlardı. 109

Kenneth Walker'ın bu tespitleri aslında her zaman karşılaşabileceğimiz fedakarlık ve işbirliği örneklerinin çok az bir kısmıdır. İnsan etrafında gördüğü tüm canlılarda bunlara benzer davranışlara şahitlik edebilir. Ancak önemli olan insanın gördüğü bu şaşırtıcı örnekler üzerinde düşünmesidir.

Tesadüfen meydana gelmiş, doğada "yaşam mücadelesi" veren bir canlının böylesine özverili davranışlar göstermesinin bir anlamı var mıdır? Daha doğrusu böyle bir canlıdan böylesine akılcı ve fedakarca davranışlar beklemek mümkün müdür?

Elbette değildir. Tesadüfen oluşmuş, şuursuz bir canlı "akıl" alametleri gösteremez. Başkalarını koruması gerektiğini düşünemez. Bu canlıların tüm özelliklerinin tek açıklaması, onları yönlendiren, onlara bunları ilham eden Allah'ın varlığıdır.

İlerleyen sayfalarda daha detaylı olarak inceleyeceğimiz örnekler de, Allah'ın canlılar üzerindeki hakimiyetini açıkça gözler önüne serecektir.

Canlılar Tehlikelere Karşı Birbirlerini Uyarırlar

Topluluk halinde yaşamanın en büyük avantajlardan biri tehlikelere karşı daha fazla korunma sağlanmasıdır. Çünkü topluluk içinde yaşayan hayvanlardan herhangi biri tehlikeyi sezdiğinde sessizce olay yerinden kaçmak yerine vargücüyle çevresindeki diğer hayvanları da uyarır. Her bir canlı türünün kendine özgü bir uyarı şekli vardır. Örneğin tavşanlar ve bazı geyikler tehlikeyi sezdiklerinde çevrelerindeki hayvanları uyarmak için kuyruklarını dikerler. Ceylanlar ise ilginç bir zıplama dansı yaparlar. 110

Birçok küçük kuş, düşmanlarını fark ettiklerinde hemen öterek alarm verirler. Sarı asma kuşu gibi türler alarm verirlerken dar frekans aralığı olan ve yüksek perdeden bir ses çıkartırlar. İnsan kulağı bunu ince bir ıslık gibi algılar. Bu sesin en önemli özelliği ise kaynağının yönünün anlaşılmamasıdır. ¹¹¹ Bu, sürüsünü uyaran kuş için önemli bir avantajdır. Çünkü kuş aslında düşmanı gördüğünde çığlık atarak bütün dikkati üzerine çekmeyi göze almaktadır. Ama sesin yönü belli olmadığı için tehlike nispeten azalmaktadır.

Koloniler halinde yaşayan böceklerde de, tehlikeyi ilk sezen böcek bütün koloniyi uyarır. Ancak, tehlikeyi haber veren böceğin salgıladığı alarm kokusu düşmanın da dikkatini çeker. Dolayısıyla kolonisini tehlikeye karsı uyaran böcek ölümü de göze almış olur. ¹¹²

Çayır köpekleri büyük koloniler şeklinde yaşarlar. Adeta bir kent haline dönüşmüş olan yuvaları, yaklaşık 30 hayvanın yaşadığı bölümlere ayrılmıştır. Bu kentteki hayvanların tümü birbirini tanır. Her zaman tünel dışında ve girişlerde bulunan tepeciklerin üzerinde her yönü görebilecek şekilde arka ayakları üzerinde dikilmiş nöbet tutan hayvanlar bulunur. Nöbetçilerden biri, bir düşman görürse, ıslık

şeklinde bir dizi havlama sesi çıkarır. Bu uyarı, diğer nöbetçiler tarafından yinelenir ve uyarı, tüm kent tarafından duyularak alarm haline geçilmesini sağlar. 113

Burada öncelikle dikkat çekilmesi gereken bir nokta vardır. Canlıların birbirlerini fedakarca girişimlerle uyarması elbette düşündürücüdür. Ancak daha da önemlisi bu hayvanların her birinin birbirlerini "anlıyor" olmasıdır. Yukarıda söz ettiğimiz canlılardan biri, örneğin tavşan kuyruğunu havaya kaldırdığı zaman, etrafındaki diğer canlılar onun bir tehlike sinyali verdiğini hemen kavrarlar ve buna göre önlem alırlar. Oradan uzaklaşmaları gerekiyorsa uzaklaşır, saklanmaları gerekiyorsa saklanırlar. Burada düşünülmesi gereken şey şudur: Bu hayvanlar bu işareti gördüklerinde kaçmaları gerektiğini anlıyorlarsa bu hayvanların daha önceden bunu kendi aralarında konuşarak kararlaştırmaları gerekir ki, tek komutta hemen uygulamaya geçirsinler. Bu tabii ki hiçbir akıl sahibi insanın kabul edemeyeceği bir olaydır. Öyleyse kabul edilmesi gereken şey, ki bu gerçek olandır: Bütün bu hayvanlar tek bir Yaratıcı tarafından yaratılmışlardır ve O'nun ilhamı ile hareket etmektedirler.

Diğer bir örnek olarak üzerlerinde yaşayan kuşların attığı çığlıkların tehlikeyi haber verdiğini gergedanların anlayıp, buna tepki verdiklerinden söz ettik. Burada gözardı edilemeyecek derecede şuurlu davranışlar söz konusudur. Şüphesiz bir canlının tehlikeye karşı diğer canlıları uyaracak bir hareketi "akletmesi" ve diğerleriyle anlaşıp bunu uygulamaya geçirmesi mümkün değildir. Şu durumda karşımıza çıkan bu şuurlu ve akılcı hareketlerin tek bir açıklaması vardır: Bu canlıların her birinin sahip oldukları yetenekler, sergiledikleri davranışlar kendilerine öğretilmektedir. Tüm bunları söz konusu canlılara öğreten ve uygulatan, herşeyin Yaratıcısı olan, yarattıklarını koruyup kollayan, sonsuz şefkat ve merhamet sahibi olan Allah'tır.

Canlılar Tehlikelere Birlikte Karşı Koyarlar

Sürü halinde yaşayan hayvanlar tehlike anında birbirlerini uyarmanın yanı sıra tehlikeye de birlikte karşı koyarlar. Örneğin küçük kuşlar, doğan veya baykuş gibi yırtıcı kuşlar bölgelerine girdiklerinde topluca bu hayvanların çevresini sararlar. Bu arada çevredeki diğer kuşları da bölgeye çekmek için özel bir ses çıkartırlar. Küçük kuşların topluca gösterdikleri saldırgan hareketler, yırtıcı kuşları genellikle bölgeden uzaklastırır. 114

Bir arada uçan bir kuş sürüsü de aynı şekilde tüm sürü üyeleri için bir koruma sağlar. Örneğin sürü halinde uçan sığırcıklar aralarında geniş bir mesafe bırakarak uçarlar. Ancak bir doğan gördüklerinde aralarındaki boşlukları kapatırlar. Böylelikle doğanın sürünün ortasına dalmasını zorlaştırırlar, doğan bunu yapsa bile kanatlarını sakatlar ve avlanamaz. 115

Memeli hayvanlar da sürülerine bir saldırı olduğunda, toplu olarak hareket ederler. Örneğin zebralar düşmanlarından kaçarken yavrularını sürünün ortasına alırlar. Bu konuyla ilgili şöyle bir örnek verebiliriz: İngiliz bilim adamı Jane Goodall Doğu Afrika'daki incelemeleri sırasında, düşmanlarından kaçan bir zebra sürüsünden üç zebranın geride kalarak yırtıcı hayvanlar tarafından çevrelerinin sarıldığını görmüştür. Gruplarından üç üyenin tehlike altında olduğunu fark eden diğer zebralar hemen geri dönerek toynakları ve dişleri ile düşmanlarını kaçırarak diğer zebraları kurtarmışlardır. ¹¹⁶

Genel olarak bir zebra sürüsü saldırıya uğradığında sürünün lideri olan zebra geride kalır ve dişiler ile taylar önde koşarlar. Erkek zebra arkada zigzaglar çizerek koşar, çifteler atar, hatta geri dönüp saldırgan hayvanları kovaladığı bile olur. 117

Yunuslar da hep grup halinde gezerler ve en büyük düşmanları olan köpekbalıklarına karşı grupça karşı koyarlar. Yunuslar, köpekbalıkları yavrularını tehdit edecek şekilde yaklaştıklarında iki yetişkin yunus gruptan ayrılarak köpekbalığının dikkatini kendi üzerlerine çekerler. Köpekbalığının dikkati başka yöndeyken diğer grup elemanları bir anda köpekbalığının çevresinin sararlar ve hepsi birden köpekbalığına darbeler indirmeye başlarlar. 118

Ama bundan daha ilginç bir başka davranışları daha vardır. Yunus aileleri genellikle ton balığı sürüleriyle birlikte yüzer ve onlarla beslenirler. Bu nedenle ton balığı avcıları da yunus sürülerini takip ederler ve uygun gördükleri yerde ağlarını atarlar. Ancak ton balıkları için atılan ağlara bazen yunuslar da takılırlar. Yunuslar nefes alan canlılar oldukları için ağa takıldıklarında nefes alamadıkları için panik olup şoka girerler ve denizin dibine doğru inmeye başlarlar. Ailelerine olan bağlılıklarından dolayı, diğer yunuslar da hemen ağa takılan yunusun yardımına giderler. Tüm aile üyeleri ağa takılan yunusla birlikte suyun dibine iner ve onu kurtarmak için yukarı doğru itmeye çalışırlar. Ancak bu çabalarının sonucunda genellikle çoğu solunum yapamadıkları için ölürler. Üstelik bu, sadece tek bir yunus ailesine ait bir davranış değildir; tüm yunus aileleri benzer durumlarda aynı özveriyi gösterirler. 119

Gri balinalarda ise bir dişi yaralandığı zaman, bir ya da birden fazla erkek balina ona yardım ederler. Dişiyi solunum yapabilmesi için su yüzeyinde tutar ya da onu katil balinaların saldırısından korurlar. ¹²⁰

Misk sığırları da bir saldırganla karşılaştıklarında kaçmak yerine kendilerine bir güvenlik çemberi oluştururlar. Tüm grup üyeleri düşmana arkalarını dönmeden geri geri giderek bir daire haline gelirler. Yavrular bu dairenin merkezindedirler ve annelerinin uzun tüylerinin altında saklanırlar. Yetişkinler yavruların çevresini kuşatarak onları tam bir koruma altına alırlar. Saldırganların üzerine atılan bir misk sığırı saldırıdan sonra yavruları koruyan dairenin dağılmaması için yerine geri döner. ¹²¹

Hayvanların tehlike durumları dışında, avlanma sırasında gösterdikleri işbirliği konusunda da oldukça çarpıcı örnekler bulunmaktadır. Örneğin pelikanlar balık avlamaya daima kalabalık bir sürü halinde giderler. Uygun bir koy seçtiklerinde ise, sahile karşı yarım bir daire oluştururlar ve sığ suda gezinerek bu daireyi daraltırlar. Bu dairenin içine giren tüm balıkları yakalarlar. Dar nehirlerde ve kanallarda iki gruba bile ayrılırlar. Gece olduğunda da hepsi dinlenme yerlerine çekilirler ve hiç kimse onları körfezdeki pozisyonları ya da dinleme yerleri konusunda kavga ederken göremez. ¹²²

Canlıların birbirleriyle bu derece içiçe yaşam sürmeleri, birbirlerini kollamaları, birlikte hareket etmeleri her insanın üzerinde düşünmesi gereken konulardır. Çünkü başta da belirttiğimiz gibi burada söz konusu olan canlılar, şuurlu, zeki insanlar değil, aklı, bilinci olmayan zebralar, kuşlar, böcekler, yunuslar ve diğerleridir.

Elbette canlıların bu işbirliklerini kendi iradeleriyle gerçekleştirdiklerini söylemek akıl sahibi bir insan için mümkün değildir. Akıl sahibi bir insanın bu gerçekler karşısında varması gereken sonuç şudur: Doğadaki herşey sonsuz ilim ve kudret sahibi bir Yaratıcı'nın eseridir. O Yaratıcı tüm canlıları, insanları, hayvanları, böcekleri, bitkileri, canlı cansız tüm varlıkları yaratan Allah'tır. O, üstün kudret, şefkat, merhamet, akıl, ilim ve hikmet sahibidir. Ve ardından kendisine Kuran'da bildirilen şu ayetler üzerinde düşünmelidir:

Şu halde hamd göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve alemlerin Rabbi Allah'ındır. Göklerde ve yerde büyüklük O'nundur. O, üstün ve güçlüdür, hüküm ve hikmet sahibidir. (Casiye Suresi, 36-37)

"Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbidir, üstün ve güçlü olan, bağışlayandır." (Sad Suresi, 66)

Birbirlerini Kollayan Afrika Kuşları

Sürüler halinde hareket eden Afrika kuşları da birbirleriyle son derece uyumludurlar ve oldukça çarpıcı bir yardımlaşma örneği gösterirler. Bu kuşların temel besin kaynaklarını, üzerlerine kondukları ağaç dallarında bulunan meyveler oluşturur. Dalların uç kısımlarında bulunan meyvelerden beslenmek ise ilk bakışta bu kuşlar açısından oldukça zordur. Çünkü meyveler, dalların en uç bölümünde yer aldığından, sürünün ancak meyvelere yakın olan kısımlarına konabilen üyeleri bunlardan beslenebilecek, geri kalanları ise, hem dal üzerinde konabilecekleri yeterli yer bulunmadığından hem de meyve sayısının az miktarda olmasından dolayı aç kalma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaklardır. Ancak durum hiç de sanıldığı gibi olmaz.

Birlikte hareket ederek ağaca yönelen Afrika kuşları, sanki aralarında anlaşma sağlamışlar gibi dalların üzerine sırayla konarak, yanyana gelecek şekilde dizilirler. Dalın ucunda bulunan meyvelere en yakın yere konmuş olan kuşlar, kopardıkları meyveyi sıra ile yanlarındaki diğer koloni üyelerine vererek, meyvenin ağızdan ağıza taşınmasını ve böylece dalın en dip kısmında bulunan diğer Afrika kuşlarına ulaştırılmasını sağlarlar. Bu hayvanların böylesine üstün bir fedakarlığı gösterebilecek bir akla ve iradeye sahip olmadıkları düşünüldüğünde akla ilk gelen, sıranın en başında bulunan kuşun, topladığı meyveyi yalnızca kendisine ayırabileceği ve böylece sürünün tüm beslenme düzeninin de bozulabileceği ihtimalidir. Ancak tüm sürüdeki kuşların buldukları meyveleri öncelikle kendilerine ayırmaları beklenirken, bu hayvanlar hic görülmedik bir düzen ve disiplin içerisinde, sürünün beslenmesi için olabilecek en uygun yöntemi uygularlar. Dal üzerindeki bu sıralanışta kuşlardan hiçbiri bu düzeni bozacak bir tavır içerisinde bulunmaz. Ancak yapılan bu yardımlaşma, yine de tüm sürünün bir kerede beslenmesine olanak sağlamaz. Çünkü kuşların üzerine kondukları daldaki meyveler, genelde sürünün içerdiği sayıdan çok daha azdır. Bu yüzden kuşlar her ne kadar topladıkları meyveleri ağızdan ağıza geçirmek suretiyle birbirlerine nakletseler de, sürünün bir bölümü yeterli meyve olmadığından aç kalacaktır. Halbuki Afrika Kuşları dala her yeniden konuşlarında, dalların meyvelere yakın olan kısımlarına bu sefer sıranın en sonunda kalmış ve yeterince beslenememiş olanları konar ve dağıtım işine ilk önce onlar başlar. 123

Doğum Sırasında Yardımlaşan Hayvanlar:

Özellikle memeli hayvanlar doğumları esnasında tehlikeye son derece açık bir durumdadırlar. Hem anne hem de yeni doğan yavrular avcı hayvanlar için kolay birer avdırlar. Ancak genellikle bu canlılar doğum yaparlarken yanlarında sürülerinden biri yardımcı olarak bulunur.

Örneğin dişi antilop yavrulayacağı zaman, sürünün dışında çalılıkların arasında bir mekanı tercih eder. Doğum esnasında ise yalnız değildir. Yanında sürüde bulunan bir başka dişi ona yardım etmek için hazır bulunmaktadır.

Doğum esnasında yardımlaşmalarıyla ünlü olan diğer canlılar ise yunuslardır. Yunus yavrularının doğar doğmaz su yüzeyine çıkmaları gerekir. Bu nedenle dişi yunus doğum esnasında yavruya yardım ederek onu burnuyla su yüzeyine doğru iter. Doğumdan hemen önce, anne yunusun hareketleri ağırlaşır. Bu nedenle doğum anında dişi yunusun yanında, ona doğumda yardımcı olmak üzere topluluktaki iki dişi yunus daha bulunur. Yardımcı yunuslar, doğumdan önce ona bir zarar gelmemesi için anne yunusun iki yanında yüzerler. Görevleri, doğumdan önce hareketleri ağırlaşan ve bu nedenle herhangi bir tehlikeye karşı koyabilecek bir güce sahip olmayan anneyi korumaktır. Özellikle de doğum sırasında akan kanın kokusu yüzünden bulundukları yere gelebilecek köpek balıklarına karşı anneyi büyük bir dikkatle çevrelerler.

İlk iki hafta yavru annesinin yanından hiç ayrılmaz. Küçük yunus doğduktan kısa bir süre sonra yüzmeyi başarır ve bu süre zarfında da yavaş yavaş annesinden uzaklaşmaya başlar. Ancak yeni doğum yapmış olan anne yunus, yavrunun hızlı ve atak hareketlerine ayak uyduramayacağı ve onu yeterince koruyup gözetemeyeceği için bu durumda yine devreye yardımcı dişi yunus girer ve yavruya mükemmel bir koruma oluşturur. 124

Anne file de doğum öncesinde yardımcı olmak üzere her zaman için topluluktaki diğer dişi fillerden biri hazır bulunur. Sık çalılık ve ağaçların arasında ustalıkla saklanan anne ve ona doğumda yardımcı olacak olan dişi fil, yavru fili yıllar boyu korumaya devam ederler. Dişi fil, yanında yavrusu varken çok daha saldırgan ve tetiktedir. 125

Fillerin ve diğer canlıların doğum öncesinde aralarında nasıl anlaştıkları, yardımcı olacak olan hayvanın doğum vaktinin geldiğini ve arkadaşının yardıma ihtiyacı olacağını nasıl tespit edebildiği elbette ki sorulması gereken sorulardır. Hayvanların hiç birinde bunları kendi akıl ve iradeleriyle başaracak bir yetenek yoktur. Ayrıca dünyanın her yerinde, söz gelimi filler, bu şekilde birbirlerine yardımcı olurlar. Aynı şey yunuslar ve diğerleri için de geçerlidir. Bu, hepsinin tek bir Yaratıcı tarafından yaratıldıklarının ve aynı Yaratıcı'nın her an denetimi altında olduklarının açık bir göstergesidir.

Başkalarının Çocuklarına Bakıcılık Yapanlar

Memeli grupları çoğunlukla yakın aile bağları kurarlar. Örneğin tipik bir kurt sürüsü bir erkek ve bir dişiyi, yeni doğan yavruları ve belki de önceki doğumdan olan bir veya iki genci içerir. Bütün yetişkinler yavruları savunmada yardımcı olurlar. Bazen sürüdeki dişilerden biri "bebek-bakıcılığı" için gece boyunca yuvada kalır. Böylelikle yavruların annesine, sürünün geri kalanı ile beraber ava gitmesi için fırsat tanır.

Afrikalı av köpekleri de her biri yaklaşık on hayvandan oluşan benzer sürüler içinde yaşarlar. Erkekler ve dişiler yavruların korunması ve beslenmesi konusunda işbölümü yaparlar. Hatta yavrulara

bakmak için adeta yarışırlar. Bir avı öldürdükten sonra, avlarını sırtlanlardan korumak amacıyla yetişkinler, yavruların etrafında daire oluştururlar ve ilk olarak yavruların beslenmesine izin verirler. 126

Babun sürüsünde ise genellikle grubun lideri hasta veya yaralı babuna yardım eder. Yetişkin babunlar, anne veya babası olmayan bir yavruyu evlat edinebilirler. Öksüz yavrunun sürünün içinde kendileriyle birlikte yürümesine ve gece yanlarında kalmasına izin verirler. Sürü yer değiştirirken eğer annesinin sırtında taşıyamayacağı kadar küçük bir yavru varsa anne yavrusunu elinden tutarak yürütmek zorunda kalır. Ancak yavru çabuk yorulduğu için sık sık durulması gerekir. Bu da sürüden geri kalmalarına neden olur. Bunu fark eden grup lideri hemen geri döner, anne babunun yanında ilerlemeye ve yavru durdukca onlarla durmaya baslar. 127

Çakallar genellikle sütten kesildikten sonra da anneleriyle kalırlar ve annelerinin kendilerinden sonra doğurduğu yavrulara bakarlar. Yardımcı çakal yavrulara yiyecek getirerek ve vahşi hayvanları yuvadan uzak tutarak yavrulardan birçoğunun hayatta kalmasına yardımcı olur. ¹²⁸

Kardeşlerine bakan canlıların tek örneği çakallar değildir. Su tavuğu ve pencere kırlangıcı türlerinde de ilk yuvadaki yavrular, ikinci yuvada yeni doğmuş olanların büyümelerine yardımcı olurlar.

Birçok arı kuşu çifti ise, başka bir çifte yavrularının bakımında yardımcı olurlar. Bu tür yardımlaşmalar, kuşlar arasında çok sık görülür. 129

Canlıların kendilerine ait olmayan yavrulara bakmaları, onların sorumluluklarını üstlenmeleri evrimcilerin iddialarını tamamen geçersiz kılan delillerden biridir. Daha önce de belirttiğimiz gibi evrimciler fedakarlıkta bulunan hayvanların, genlerini bir sonraki nesle aktarma kaygısıyla hareket ettiklerini, dolayısıyla fedakarlık gibi görünen davranışların aslında bencilliklerinden kaynaklandığını iddia ederler. Ancak bu bölümde de görüldüğü gibi hayvanlar sadece kendi genlerini taşıyan canlılara değil, diğer ihtiyaç içindeki canlılara da yardımda bulunmaktadırlar. Yani daha önce üzerinde durduğumuz evrimcilerin "Bencil Gen" teorisi de diğerleri gibi bilimsel bir değer taşımamaktadır. Akla ve bilince sahip olmayan bir canlının genlerini bir sonraki nesle aktarma kaygısı taşıması zaten imkansızdır. Canlının genlerinin böyle bir kaygı için programlandığını iddia etmek ise, bu programı gerçekleştiren bir aklın ve bilincin varlığını kabul etmektir.

Açıktır ki doğada karşımıza çıkan her canlı ve bu canlıların sahip olduğu özellikler üstün bir Yaratıcı'nın varlığını açıkça göstermektedir. İşte o Yaratıcı, üstün şefkat ve merhamet sahibi olan Allah'tır.

Kolonilerdeki Fedakar Yaşam

Karıncalar, arılar ve termitler disiplin, itaat, iş bölümü, dayanışma ve fedakarlık üzerine kurulu bir organizasyon içerisinde yaşarlar. Bu minik canlılar, kendi hayatlarını hiçe sayarak, larvadan çıktıkları andan ölene kadar bütün enerjilerini larvalarını ve kolonilerini korumak ve beslemek için kullanırlar. Birbirleriyle yiyeceklerini paylaşırlar, bulundukları ortamı temizlerler ve hatta gerektiğinde diğerleri için canlarını verirler.

Herkes ne iş yapması gerektiğini çok iyi bilir ve onu kusursuzca yerine getirir. Her biri için kolonisindeki diğer canlılar ve özellikle savunmasız larvalar birinci plandadır. Arıların, termitlerin ve

karıncaların arasında bir tek bencil harekete rastlamak mümkün değildir. Bu yüzden de koloni halinde yaşayan bu canlılar kusursuz bir düzen içinde hayat sürerler ve büyük başarılar elde ederler.

Peter Kropotkin, kitabında karıncaların ve termitlerin karşılıklı yardımlaşma sonucunda ne kadar büyük bir başarı kazandıklarıyla ilgili bir tespitini şöyle dile getirmektedir:

Termit ve karıncaların muhteşem yuva ve binalarının, şayet insanlarınki ile aynı ölçülerde olsaydı, çok daha üstün olduğu görülecekti. Asfaltlanmış yolları ve yer üstü tonozlanmış galerileri, geniş holleri ve tahıl ambarları, tahıl alanları, hasat etme işlemleri, yumurta ve larvalarının bakımındaki akılcı metodları, ... ve son olarak cesaretleri ve üstün akılları, tüm bunlar, yoğun ve yorucu yaşamlarının her aşamasında uyguladıkları karşılıklı yardımlaşmanın doğal bir sonucudur. 130

Bu bölümde karınca kolonilerinde ve arı kovanlarında görülen bazı fedakarlıklara ve işbirliklerine yer verilecektir.

Karınca Kolonilerinde Yaşanan Bazı Fedakarlıklar

- 1. Karınca kolonilerinin en önemli özelliklerinden biri karıncaların birbirleriyle yiyeceklerini paylaşmalarıdır. Aynı koloniden iki karınca karşılaştığında eğer biri aç veya susuzsa ve diğerinin kursağında çiğnenmiş ve yarı sindirilmiş yiyecek varsa, ihtiyacı olan karınca yemek talebinde bulunur. Ve kursağı dolu olan karınca bunu hiç bir zaman geri çevirmez, yiyeceğini diğeri ile paylaşır. Karıncalar larvalarını da kursaklarındaki yiyeceklerle beslerler. Hatta çoğu zaman kendilerine diğerlerine ikram ettiklerinden daha az yiyecek ayırırlar. ¹³¹
- 2. Karınca yuvalarında mükemmel bir işbölümü vardır ve her bir karınca üzerine düşen görevi büyük bir özveri ile yerine getirir. Bu karıncalardan biri de kapıcı karıncalardır. Bu karıncalar yuvanın girişlerini korumakla görevlidirler. Yuvaya sadece kendi kolonilerinden olan karıncaları alır ve diğerlerini kabul etmezler. Kapıcı karıncaların başlarının büyüklüğü yuvanın girişi ile aynıdır ve bu özel tasarlanmış kafa yapılarıyla yuvanın girişini tıkarlar. Kapıcılar gün boyunca hiç kıpırdamadan kapının girişinde beklerler. Dolayısıyla bir tehlike durumunda düşmana ilk karşı koyması gerekenler kapıcı karıncalar olur.
- **3.** Karıncalar midelerindeki yiyeceği paylaşmalarının yanısıra, buldukları besin kaynaklarını da mümkün olduğunca çok karıncaya haber vermek için çaba gösterirler. Davranışlarında sadece kendilerini düşünen bir mücadele yoktur. Besin kaynağını ilk keşfeden karınca kursağını doldurarak yuvaya döner. Dönerken karnının ucunu kısa aralıklarla yere sürer ve kimyasal bir işaret bırakır. Bununla da yetinmez, yuvaya döndüğünde kısa süren hızlı bir tur atar. Bunu 3 ila 6 kez yapar. Bu hareket yuva arkadaşlarının onunla bağlantıda olmalarını sağlar. Böylece kaşif karınca besin kaynağına geri dönerken arkadaşları da onu izlerler.
- **4.** Yaprak kesici karınca kolonisinin orta boylu işçileri günlerinin tamamını yaprak taşımakla geçirirler. Ancak yaprak taşırken son derece savunmasızdırlar. Özellikle de bir sinek türüne karşı. Bu sinek türü yumurtalarını karıncanın kafasına bırakır. Karıncanın vücudunda zamanla gelişip yumurtadan çıkan sinek larvası hayvanın beynine kadar ilerleyerek ölümüne neden olabilir. İşçi karıncalar yaprak taşıdıkları zamanlarda bu tehlikeli düşmanlarına karşı kendilerini koruyamayacak durumdadırlar. Ancak onların yerine bu görevi üstlenen başkaları vardır. Aynı kolonide yaşayan küçük boylu karıncalar taşınan

yaprakların üzerine yerleşirler ve sineğin saldırısı sırasında bu küçük koruyucular yaprağın üzerinden düşmana karşı mücadele verirler. 133

- 5. Bazı karıncalar, yaprak bitlerinin yüksek oranda şekerli madde içeren sindirim artıkları ile beslenirler ve bu nedenle bu karıncalara bal karıncaları denir. Bal karıncaları yaprak bitinden emdikleri bu şekerli besini yuvalarına taşırlar ve burada son derece ilginç bir yöntemle depolarlar. Genç işçi karıncalardan bazıları "canlı kavanoz" görevi görürler. Balı yutan işçiler yuvaya dönünce, ağızlarından balı geri çıkararak balı saklayacak olan genç işçilerin ağızlarına boşaltırlar. Bal taşıyıcı karıncalar, vücutlarının alt kısmını şişirerek bal kesesi olarak kullanırlar. Bazen büyüklükleri bir üzüm tanesi kadar olabilir. Her odada 25-30 kadarı, ayaklarıyla tavana yapışır ve yer değiştirmezler. Eğer herhangi biri düşecek olursa, işçiler tarafından hemen eski pozisyonuna döndürülür. Canlı kavanozların taşıdıkları bal, karıncanın yaklaşık 8 katı ağırlığındadır. Kışın ya da kurak mevsimlerde, sıradan işçiler bal kavanozlarını ziyaret ederek günlük besin ihtiyaçlarını karşılarlar. İşçi karınca ağzını kavanoz görevi gören karıncanın ağzına yerleştirir ve balı taşıyan karınca bal kesesindeki kaslarını kasarak ufak bir damla bal damlatır. Kuşkusuz karıncaların kendi iradeleriyle böyle bir depolama sistemi geliştirmeleri imkansızdır. Dahası kavanoz görevi gören karınca büyük bir fedakarlıkta bulunmaktadır. Kendi ağırlığının 8 katı ağırlığında bir yük taşıyarak uzun bir süre ters asılı durmak önemli bir fedakarlıktır ve bu karıncaların bundan bekledikleri hiçbir karşılık yoktur. Büyük bir sabırla ters asılı olarak beklerler ve kolonideki karıncaların tek tek beslenmelerine yardımcı olurlar. Bu metodun ve bu metoda uygun vücut yapısının tesadüfler sonucunda oluşamayacağı kesin bir gerçektir. Ve nesiller boyunca her bal karıncası kolonisinde bu görevi gönüllü olarak üstlenen karıncalar bulunmaktadır. Bu, tüm bal karıncalarının Rableri olan Allah'ın ilhamı ile hareket ettiklerinin çok açık bir delilidir.
- 6. Karıncaların zaman zaman uyguladıkları bir savunma metodu da, gerektiğinde kolonilerini korumak uğruna intihar ederek, düşmanlarına zarar vermeye çalışmaktır. Birçok karınca türü bu intihar saldırılarını çeşitli şekillerde gerçekleştirir. Bu karıncaların en ilginç olanlarından biri Malezya'nın yağmur ormanlarında yaşayan karınca türüdür. Bu karıncanın çenesinden vücudunun arkasına doğru uzanan zehirle dolu bir salgı bezi bulunur. Eğer karınca düşmanları tarafından sarılırsa, karın kaslarını şiddetli bir sekilde kasarak salgı bezlerini yırtar ve zehiri düsmanın üzerine püskürtür ve ölür. ¹³⁴
- 7. Dişi ve erkek karıncalar üreyebilmek için ayrı ayrı fedakarlıkları göze alırlar. Çiftleşme uçuşundan kısa bir süre sonra kanatlı erkek karınca ölür. Dişi karınca ise kendine uygun bir yuva arar ve bulduğunda buraya girerek ilk iş olarak kanatlarını koparır. Daha sonra girişi kapatarak haftalarca, bazen aylarca yiyeceksiz ve yalnız başına kalıp, kraliçe karınca olarak ilk yumurtalarını bırakır. Bu zaman içinde kanatlarını yiyerek yaşar. İlk yumurtadan çıkan larvaları kendi salyasıyla besler. Bu, kraliçe karıncanın tek başına özveride bulunarak geçirdiği bir dönemdir. Bu şekilde kolonisini kurmaya başlar.
- 8. Eğer yuvaları istila edilirse, karıncalar her ne pahasına olursa olsun yavrularını korumak için harekete geçer. Yuvadaki asker karıncalar hemen saldırının yapıldığı bölgeye hücum eder ve düşmanla savaşır. İşçi karıncalar ise yardıma muhtaç larvaların hayatını kurtarmak üzere, çocuk odalarına koşar. Larvaları ve genç karıncaları çenelerinde yuvanın dışına taşırlar ve düşmanları gidene kadar onları bir yere saklarlar. Böyle bir tehlike anında karınca gibi bir hayvandan beklenen kendi başının çaresine bakması ve kendine gizlenecek bir yer aramasıdır. Ancak ne asker karıncalar, ne kapıda nöbet tutan karıncalar ne de işçi karıncalar kendi hayatlarını düşünmezler. Her biri bir diğeri için kendi hayatlını ortaya

koyar. Bu, olabilecek en üst seviyede bir fedakarlıktır. Ve milyonlarca yıldır bütün karıncalar bu şekilde davranırlar.

Buraya kadar anlattıklarımız kuşkusuz hayvanlar aleminde yaşanan son derece şaşırtıcı davranışlardandır. Ancak önemle dikkat edilmesi gereken, bu şaşırtıcı davranışları gerçekleştiren canlıların son derece küçük karıncalar oluşudur. Karıncalar insanların her gün görmeye alışık oldukları, çok fazla önemsemedikleri canlılardır. Ancak onların farkında olmadığımız bu davranışlarını incelediğimizde karşımıza çıkan akıl, gözardı edilemeyecek derecede büyüktür. Gözle görülemeyecek kadar küçük sinir bağlantılarından oluşan bir beyne sahip olan bu varlıklar, kendilerinden hiç beklenmeyen, adeta şuurlu olaylar gerçekleştirirler. Çünkü bu canlılar milyonlarca yıldır, hiç şaşırmadan, tek bir tanesi dahi disiplini bozmadan kendilerine emredileni kusursuzca uygularlar. Onlar Yaratıcıları olan Allah'a teslim olmuşlardır ve O'nun ilhamı ile hareket ederler.

Karıncalar gibi tüm canlıların Allah'a olan teslimiyetleri Kuran'da şöyle bildirilir:

... Oysa göklerde ve yerde her ne varsa -istese de, istemese de- O'na teslim olmuştur ve O'na döndürülmektedirler. (Al-i İmran Suresi, 83)

Arı Kovanlarındaki Fedakarlıklar

Karıncalarda görülen uyum ve dayanışmanın bir benzeri de arı kovanlarında yaşanır. Özellikle işçi arıların gösterdikleri fedakarlıklar işçi karıncalarla büyük benzerlikler gösterir. Her iki türün işçileri de yuvalarındaki kraliçe ve kendilerine ait olmayan larvalar için ölene kadar durmaksızın çalışırlar.

Bir arı kovanında kraliçe, kraliçeyi döllemekten sorumlu olan erkekler ve işçi arılar bulunur. Kovanın tüm faaliyetleri belirttiğimiz gibi işçi arılara aittir. Peteklerin inşası, kovanın temizliği ve güvenliği, kraliçenin ve erkek arıların beslenmeleri, larvaların bakımı, yumurtaların büyüyeceği odaların yetişecek arıya (işçi, kraliçe, erkek) göre inşası, bu odaların hazırlığı, temizlenmesi, yumurtaların gelişeceği uygun ısının ve nemin sağlanması, arı larvalarının ihtiyaca göre beslenmesi (arı sütü, bal ve polen karışımı), nektar, çiçek tozu, su ve reçinenin toplanması...

Bir işçi arının yaşamı boyunca geçirdiği evreleri ve bu dönemlerde sergilediği fedakarca davranışları şöyle sıralayabiliriz:

1. Bir işçi arının ömrü yaklaşık 4-6 haftadır. İşçi pupadan çıktıktan sonra 3 haftadan biraz daha kısa bir süre boyunca kovanın içinde çalışır. İlk işi gelişmekte olan arılara dadılık etmektir. İşçi depolardan aldığı bal ve çiçek tozları ile beslenir ancak aldığı besinin büyük kısmını larvalara yedirir. Bunu kısmen besini geri çıkartarak, kısmen de başındaki belirli bazı salgı bezlerinden salgıladığı peltemsi maddeyi onlara vererek yapar.

Burada bir an durup düşünmek gerekir. Pupadan yeni çıkmış bir canlı yapması gereken görevi nasıl bilir ve bunu neden asla itiraz etmeksizin tüm balarıları uygularlar? Olması gereken, pupadan çıkan bir balarısının hiçbir şuur alameti göstermeden, fedakarlıkta bulunmadan kendi yaşamını sürdürmeye çalışmasıdır. Ama böyle olmaz, arı kendinden beklenmeyecek bir disiplin ve sorumluluk anlayışıyla dadılık görevini yerine getirir.

- 2. İşçi arı yaklaşık 12 günlük olduğu sırada balmumu bezleri de gelişir. Arı o zaman içinde larvaların büyütüldüğü ve besinin depolandığı, altıgen hücrelerden oluşan kovanı onarma ve eklemeler yapma işine başlar.
- **3.** İşçi arı 12 günlükten 3 haftalık oluncaya kadar yuvaya dönenlerin getirdikleri balözü ve çiçektozlarını alır. Balözünü bala çevirerek depo eder. Aynı zamanda kovanın temizlenmesi ile ilgilenir. Ölü arıları ve diğer çöpleri dışarı taşır.
- **4.** 3 haftalıkken artık kovan için gerekli olan balözü, çiçektozu, su ve reçineyi toplamaya gidebilecek durumdadır.

Yeterli olgunluğa erişmiş olan işçiler balözü veren çiçek aramak için dışarı çıkarlar. Besin sağlamak çok yorucu bir iştir. Bir işçi arı 2-3 hafta çalıştıktan sonra bitkinleşir ve ölür. ¹³⁶ Ancak asıl önemli olan şudur; bir arı kendi ihtiyacının çok üzerinde bal üretir. İşte bu, açıklanması gereken bir durumdur. Yalnızca kendi yaşamını sürdürme mücadelesi içinde olan, şuursuz bir canlının böyle zahmetli bir çalışmayı ısrarla, asla vazgeçmeden sürdürmesi kesinlikle evrimci safsatalarla açıklanamaz.

Burada karşımıza çıkan Allah'ın bir başka ayetidir. Daha önce de bildirdiğimiz gibi Allah Nahl Suresi'nde balarısına bal üretmesini "vahyettiğini" bildirir. İşte balarılarının gösterdikleri üstün fedakarlık örneğinin tek sebebi budur. Onlar Rablerinin kendilerine olan emrini yerine getirmektedirler. Bu gerçek karşısında insana düşen ise Nahl Suresi'ndeki ayetin devamında haber verilir; "... Şüphesiz düşünen bir topluluk için gerçekten bunda bir ayet vardır." (Nahl Suresi, 69)

5. İşçi arıların besin aramaya çıkmadan önce yaptıkları çok önemli bir görevleri daha bulunmaktadır: Nöbetçilik.

Her balarısı kovanının önünde nöbetçi arılar bulunur. Görevleri, kovana girmeye çalışan yabancılara karşı koymak ve onları geri püskürtmektir. Kovanın kokusunu taşımayan herhangi bir canlı, diğer arılar ve larvalar için bir tehlike ve bir düşman olarak kabul edilir.

Bir yabancı, kovan girişinde göründüğü zaman, nöbetçi arılar çok sert tepkiler verirler. Kanatlarının hızlı vızıltısı hemen yakındaki diğer arıları uyarır. Nöbetçiler yabancıya karşı zehirli iğnelerini kullanırlar. Bu zehir aynı zamanda kovanda yayılan bir koku içerir ve kuvvetli bir tehlike sinyali olarak etki eder. Bunun üzerine arılar savaşmaya hazır olarak kovanın girişine gelirler.

Eğer nöbetçi arı düşmanını sokarsa, yaraladığı yerden zehir enjekte ederek, daha fazla koku salar. Koku ne kadar kuvvetli olursa, arılar da o kadar heyecanlı ve savaşçı olurlar. ¹³⁷

Bir arı kovanını korumak aslında intihar anlamına gelebilir. Bir balarısının iğnesi, bir kirpinin dikeni gibi küçük oklara sahiptir. İğne birçok hayvanın etinden geri çekilemeyebilir. Arı uçmaya çalışırken iğne deride takılı kalır ve arının karnının arka tarafı yırtılır. Karnın yırtılmış kısmında, zehir salgısı ve onu kontrol eden sinirler vardır. Arı bu yaralanmadan dolayı ölürken, kovanın geri kalanı bundan fayda sağlar. Ölen arıdan kopan salgı bezi, kurbanının yarasına zehir pompalamaya devam eder. ¹³⁸

Küçücük bir canlının dünyaya geldiği andan itibaren hiç durmadan ve yorulmaksızın başkaları için çalışması, onlara büyük bir itina göstermesi ve hatta onlar için ölümü göze alması nasıl açıklanabilir? Dahası dünyanın her yerinde ve milyonlarca yıldır tüm balarıları ve karıncalar aynı fedakarlıkları göstermektedirler. Kısacık ömürlerine sayısız fedakarlığı sığdıran bu canlıların üstün bir Yaratıcı olan Allah'ın ilhamı ile hareket ettikleri apaçık bir gerçektir.

"Ben gerçekten, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. O'nun, alnından yakalayıp-denetlemediği hiç bir canlı yoktur. Muhakkak benim Rabbim, dosdoğru bir yol üzerinedir (dosdoğru yolda olanı korumaktadır.)" (Hud Suresi, 56)

SONUÇ

Bu kitapta davranışlarından örnekler verilen canlıların ortak özellikleri fedakar, merhametli ve şefkatli olmalarıdır. Her biri yavrularına, eşlerine veya diğer herhangi bir hayvana karşı son derece koruyucu, düşkün ve merhamet dolu davranışlar gösteren bu canlılar, aynı zamanda birbirlerinin güvenliği için akılcı önlemler alır, birbirlerine zekice yöntemlerle yiyecek sağlar hatta, usta mimarlar ve mühendisler gibi çalışarak mimari harikalar meydana getirirler.

Ancak kitap boyunca da sıkça tekrarladığımız gibi, unutulmaması gereken önemli bir nokta bulunmaktadır: Burada söz konusu olan canlılar kimi zaman küçücük bir böcek, kimi zaman bir kuş veya bir kurbağadır. Çoğunlukla bir beyine bile sahip olduklarını söyleyemeyeceğimiz bu canlılardan böylesine zekice ve bilgi gerektiren buluşlar, davranışlar beklemek doğru olur mu?

Veya bir böcek ya da bir kuş şefkati, merhameti ve fedakarlıkta bulunmayı bilir mi?

Bir hayvan böylesine üstün manevi değerlere sahip olabilir mi?

Bir penguenin, ölümü göze alarak, eşine ve yavrularına sadakatle bağlanmasını nasıl açıklayabiliriz?

Kendilerini yavrularıyla düşmanlarının arasına atan ceylanlar veya zebralar, bunu neden yaparlar?

Canlılığın tesadüfler sonucunda, cansız maddelerden oluştuğunu ileri süren evrim teorisi için bu soruların her biri büyük bir sorundur. Evrimciler canlıların bunları içgüdüleri ile yaptıklarını ve içgüdülerinin de genlerinde programlı olduğunu iddia ederler ve bu iddiaları onları daha da önemli bir açmaza sokar. Çünkü bu iddianın ardından şöyle bir soru gelmektedir: **Bu içgüdüleri, yani fedakarlığı, merhameti, şefkati, yuva inşa etme becerisini ve bilgisini bu canlıların genlerine kim programlamıştır?** Birdenbire, fosfat, karbon gibi cansız elementlerden oluşmuş bir gende bu özelliklerin programı nasıl oluşmuştur?

Evrimcilerin bu sorular için hiçbir cevapları yoktur. Sadece boşluğu doldurmak ve fazla düşünmeyen insanların gözlerini boyayabilmek için, canlıların genlerine bu özelliklerin "tabiat ana" tarafından kodlandığını söylerler. Sıkça duyduğunuz cümlelerden biridir "doğa canlılara yavrularına bakma içgüdüsünü vermiştir" veya "doğa kuşlara yuva yapma yeteneğini verir". Peki doğanın böyle bir gücü olabilir mi? Doğa dediğimiz şey kendisi de yaratılmış olan ağaçlardan, taşlardan, nehirlerden, dağlardan, sudan, topraktan oluşan bir bütündür. Acaba doğanın hangi parçası canlılara bu özelliklerini kazandırma gücüne, yeteneğine, bilgi ve bilincine sahiptir?

Doğaya yaratma gücü atfeden evrimciler aslında Kuran'da tarif edilen klasik inkarcı mantığından farklı bir tavır göstermez, doğayı "ilah edinirler". Halbuki doğanın kendisi bu özelliklerin hiçbirine sahip olmayan, kendisi de yaratılmış ve yaratılmakta olan bir varlıklar bütünüdür. Kuran'da aciz varlıklara ilahlık verenler şöyle bildirilir:

O'nun (Allah'ın) dışında, hiçbir şeyi yaratmayan, üstelik kendileri yaratılmış olan, kendi nefislerine bile ne zarar, ne yarar sağlayamayan, öldürmeye, yaşatmaya ve yeniden diriltip-yaymaya güçleri yetmeyen bir takım ilahlar edindiler. (Furkan Suresi, 3)

Hiçbir gücü ve bilinci olmayan varlıkların diğer varlıklara şuur, zeka, bilgi, yetenek, manevi kavramlar türünden özellikler kazandırmaları, akıl ve mantık kuralları açısından, elbette ki mümkün değildir.

Gerçek çok açıktır ve gözler önündedir: Bu canlılara şefkatli, merhametli ve fedakar davranışları yaptıran, Kendisi sonsuz merhametli ve şefkatli olan, tüm canlıların Yaratıcısı ve koruyucusu, Rahman ve Rahim olan Allah'tır.

Bu kitapta çok sınırlı örneklerini verdiğimiz fedakarlıklar, şefkat ve merhamet örnekleri, bizi ve tüm varlıkları yaratan ve her an ayakta tutan Rabbimiz'in sonsuz şefkatinin ve merhametinin göstergeleridir. Bir kuş yavrusunu veya küçük bir ceylanı korumaya, beslemeye, gözlemeye karar veren onların şuursuz ve hiçbir şeye akıl erdiremeyen anneleri değildir. Allah bu canlılara yavrularını korumayı veya beslemeyi ilham ettiği için onlar gece gündüz hayatları pahasına fedakarlıklarda bulunurlar.

Rabbimizin sınırsız merhameti ve şefkati sadece bu canlıları değil, insan dahil olmak üzere tüm evreni kuşatır. Bu nedenle düşünen ve gerçeği gören vicdan ve akıl sahibi kişiler Allah'ı şöyle anarlar:

"...Doğrusu benim Rabbim, her şeyi gözetleyip-koruyandır." (Hud Suresi, 57)

Ve de ki: "Rabbim, bağışla ve merhamet et, sen merhamet edenlerin en hayırlısısın." (Müminun Suresi, 118)

EVRİM YANILGISI

Bu kitap boyunca hep cansız doğayı, yani gök cisimlerini, ışığı, atomları, elementleri inceledik. Bu incelemeden ortaya çıkan sonuç, evrenin asla bir rastlantı ürünü olamayacağıdır. Aksine, evrenin her detayı, üstün bir yaratılışa işaret etmektedir. Evrendeki bu yaratılış gerçeğini reddetmeye çalışan materyalizm ise, bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir.

Materyalizmin bu şekilde geçersiz kılınması, bu felsefeye dayanan diğer tüm teorileri de elbette temelsiz bırakmaktadır. Bunların başında ise Darwinizm, yani evrim teorisi gelir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüflerle oluştuğunu iddia eden bu teori, evrenin Allah tarafından yaratılmış olduğunun ortaya çıkmasıyla, aslında yıkılmış durumdadır. Amerikalı astrofizikçi Hugh Ross, bunu şöyle açıklar:

Ateizm, Darwinizm ve 18. yüzyıldan başlayıp 20. yüzyıla kadar uzanan felsefelerden doğan tüm "izm"ler, evrenin sonsuzdan beri var olduğu varsayımına, bu yanlış varsayıma dayanmışlardır. Big Bang'in tekilliği ise, bizleri evrenin ardında yer alan bir Sebep'le yüzyüze getirmiştir ki, bu Sebep, hayat dahil her şeyin asıl kaynağıdır. 139

Evreni yaratan ve en ince ayrıntısına kadar düzenleyen Allah'tır. O halde canlıların Allah tarafından yaratılmadıklarını, tesadüflerin ürünü olduklarını savunan evrim teorisinin de doğru olması mümkün değildir.

Nitekim evrim teorisini incelediğimizde, gerçekten bu teorinin bilimsel bulgular tarafından reddedildiğini görürüz. Canlılıkta var olan tasarım, bu kitap boyunca incelediğimiz cansız dünyadaki tasarımdan daha da kompleks ve çarpıcıdır. Örneğin cansız dünyada atomların ne kadar hassas dengelerle düzenlendiklerini inceleyebiliriz, dahası canlı dünyada bu atomların ne denli karmaşık tasarımlarla bir araya getirildiklerini, bunlar kullanılarak yapılan proteinler, enzimler, hücre gibi yapıların ne denli olağanüstü mekanizmalar olduklarını gözlemleyebiliriz.

İşte canlılıktaki bu olağanüstü tasarım, 20. yüzyılın sonunda Darwinizm'i geçersiz kılmış durumdadır.

Bu konuyu diğer bazı çalışmalarımızda çok ayrıntılı olarak ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak önemi açısından burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwinizm'in Bilimsel Çöküşü

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta Dünya üzerindeki farklı canlı türlerinin Allah tarafından ayrı ayrı yaratıldıklarına karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta, Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

- 1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.
- 2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.
  - 3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu makalede, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen bir araya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti: "Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." ¹⁴⁰

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı: "Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." 141

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel Dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek Dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ¹⁴² Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'ın kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. ¹⁴³

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? 144

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapıtaşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali, 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10⁹⁵⁰'de 1'dir. Ancak matematikte 10⁵⁰'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılırlar.

Hücrenin çekirdieğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sını içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. ¹⁴⁵

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır.

Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni*, *Doğal Seleksiyon Yoluyla*...

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüstürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. 146

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için cabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti.¹⁴⁷

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20. yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi, ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal mutasyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkilerle ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rastgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rastgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. ¹⁴⁸

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan bir genetik olaydır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmış olmadığının en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca senelik uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini hala taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir

geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. ¹⁴⁹

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına asla rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. 150

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleşti ği hiçbir ata olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar Dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. 151

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında birtakım

"ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

- 1— Australopithecus
- 2- Homo habilis
- 3- Homo erectus
- 4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. 152

İnsan evriminin bir sonraki safhasını da evrimciler, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. ¹⁵³

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un Dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır.

Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. ¹⁵⁶

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" —yani somut verilere dayanan— bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan

kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara—yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına—girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için her şeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. 157

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca Dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır.

Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?...

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilimadamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. ¹⁵⁸

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler, "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan herkes ise, şu açık gerçeği görecektir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcı'nın eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları da yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Dediler ki: "Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın." (Bakara Suresi, 32)

NOTLAR

```
1. Cemal Yıldırım, Evrim Kuramı ve Bağnazlık, Bilgi Yayınları, s.47
  2. John Sparks, The Discovery of Animal Behavior, Little Brown and Company, Boston 1982, s.114-117
  3. Hoimar Von Ditfurth, Dinozorların Sessiz Gecesi 1, Alan Yayıncılık, Kasım 1996, İstanbul, Çev: Veysel
Atayman, s. 12-19)
4. Gordon R. Taylor, The Great Evolution Mystery, Harper & Row Publishers 1983, s. 222
5. Hoimar Von Ditfurth, Dinozorların Sessiz Gecesi 1, Alan Yayıncılık, Kasım 1996, İstanbul, Çev: Veysel
 Atayman, s. 12-19
 6. Charles Darwin, Türlerin Kökeni, Onur Yayınları, Beşinci Baskı, Ankara 1996, s. 273
7. Francis Darwin, The Life and Letters of Charles Darwin, Cilt I, New York: D. Appleton and Company,
  1888, s.374
8. Charles Darwin, Türlerin Kökeni, s. 310

9. Cemal Yıldırım, Evrim Kuramı ve Bağnazlık, s. 185

10. Gordon Taylor, The Great Evolution Mystery, s. 221

11. Charles Darwin, Türlerin Kökeni, s. 275

12. Charles Darwin, Türlerin Kökeni, s. 304
 13. Cemal Yıldırım, Evrim Kuramı ve Bağnazlık, s. 34
14. Charles Darwin, Türlerin Kökeni, s.186
15. Charles Darwin, Türlerin Kökeni, s.302
  16. Cemal Yıldırım, Evrim Kuramı ve Bağnazlık, s. 49
16. Cemai Yildirim, Evrim Kurami ve Bagnaziik, s. 49
17. Peter Kropotkin, Mutual Aid: A Factor of Evolution, 1902, I. Bölüm, (http://www.etext.org/Politics/Spunk/library/writers/kropotki/sp001503/index.html)
18. Bilim ve Teknik, sayı 190, s.4
19. Peter Kropotkin, Mutual Aid: A Factor of Evolution, 1902, II. Bölüm,
20. John Maynard Smith, The Evolution of Behavior, Scientific American, Aralık 1978, cilt 239, no.3, s. 176
21. Gordon Taylor, The Great Evolution Mystery, s. 223
22. Essentials of Biology, Janet L. Hopson ve Norman K. Wessells, McGraw-Hill Publishing Company
1990, Bölüm 45, s. 837-839
23. Scientific American cilt 229 Evlül 1978, s. 3
 23. Scientific American, cilt. 229, Eylül 1978, s.3
24. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s. 4
25. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s.4
26. Peter JB Slater, The Encyclopedia of Animal Behavior, Facts On File Publications, New York 1987, s.
87
27. Glenn Oeland, "Emperors of the Ice", National Geographic, cilt. 189, no.3, Mart 1996, s. 64
28. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, Arthaud 1996, s.16
29. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s. 85
30. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York1978, s. 13-14
31. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s.24, 90
32. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s.86
33. David Attenborough, The Life of Birds, Princeton, New Jersey 1998, s. 233, 234
34. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York 1978, s. 47
35. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s. 89
36. Peter JB Slater, The Encyclopedia of Animal Behavior, s.42 ve David Attenborough, Life of Birds, s. 234-235
  235
37. Giovanni G.Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s.88
38. David Attenborough, Life of Birds, s.225
39. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 14
40. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s.13-14
41. David Attenborough, Life of Birds, s. 149-151
42. The Marvels of Animal Behavior, National Geographic Society, 1972 sf.301 ve David Attenborough, Life of Birds, s. 228
43. C.Koswing, Genel Zooloji, İstanbul 1945, 145-148,
44. Thor Larsen, Polar Bear Lonely Nomed of the North, National Geographic, Nisan 1971, s.574
43. C.Koswing, Genel Zooloji, Istanbul 1945, 145-148,
44. Thor Larsen, Polar Bear:Lonely Nomad of the North, National Geographic, Nisan 1971, s.574
45. International Wildlife, November- December 94, s.15
46. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 15
47. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 16
48. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 17
49. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s.6
50. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 27
51. Russel Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 19
```

```
52. Yaşadığımız Dünya, David Attenborough, s. 105-106
53. Tony Seddon, Animal Parenting, Facts On File Publications, New York 1989, s. 31
     54. David Attenborough, Yaşadığımız Dünya, Türkçesi Nejat Ébcioğlu, İnkılap Yayınevi, İstanbul 1985, s.
     104-105
    55. Tony Seddon, Animal Parenting, Facts On File Publications, New York 1989, s. 19
56. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s. 59
57. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s. 72
58. Roger B. Hirschland, How Animals Care For Their Babies, National Geographic Society, s. 6
   59. Jacques Cousteau, The Ocean World of Jacques Cousteau, The Adventure of Life, World Publishing, New York 1973, s.44
New York 1973, s.44

60. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s.20

61. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s. 104-105

62. David Attenborough, Life of Birds, s. 288-292

63. A.Vincent, The Improbable Seahorse, National Geographic, Ekim 1994 ve Bililm ve Teknik, sayı 356, Temmuz 1997, s.34-40

64. Hayvanlar Ansiklopedisi, C.B.P.C. Publishing Ltd., Phoebus Publishing Company, s. 92

65. Hayvanlar Ansiklopedisi, C.B.P.C. Publishing Ltd., Phoebus Publishing Company, s. 33

66. Hayvanlar Ansiklopedisi, C.B.P.C. Publishing Ltd., Phoebus Publishing Company, s. 37

67. Jacques Cousteau, The Ocean World of Jacques Cousteau, Quest for food, s.32

68. Jacques Cousteau, The Ocean World of Jacques Cousteau, Quest for food, s. 35

69. Jacques Cousteau, The Ocean World of Jacques Cousteau, Quest for food, s. 53

70. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 26

71. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 26

72. David Attenborough, Life of Birds, s. 26

73. Hayvanlar Ansiklopedisi, C.B.P.C. Publishing Ltd., Phoebus Publishing Company, s. 246-247

74. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 26
    74. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 26
   75. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s.53-54
76. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s.55
77. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s.43-45
  77. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s.43-45
78. Peter JB Slater, The Encyclopedia of Animal Behavior, s. 88
79. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s.1
80. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s.56-58
81. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s.47-48
83. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s. 50
   84. David Attenborough, Life of Birds, s.258
85. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s.1
86. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s.53
85. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s. 1
86. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s. 53
87. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, E.P. Dutton New York, 1978, s. 52
88. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 52
89. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 52
80. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 51
81. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 53
82. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 53
83. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 52
84. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 52
85. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 52
86. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 52
87. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 52
88. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s. 20
89. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s. 100
89. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s. 123-124
80. David Attenborough, Life of Birds, s. 262
80. David Attenborough, Life of Birds, s. 263
80. David Attenborough, Life of Birds, s. 263
80. David Attenborough, Life of Birds, s. 32
80. Douglas W. Tallany, Scientific American, Ocak 1999, cilt 280, n. 1, s. 53
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal Parenting, s. 34
80. Tony Seddon, Animal
   Press, England 1975, s. 123
```

113. David Attenborough, *Yaşadığımız Dünya*, İnkılap Kitabevi 1985, s.178 114. Edward O. Wilson, Sociobiology: The New Synthesis, The Belknap Press of Harvard University

Press, England 1975, s.123 115. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 69

116. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s.66-67

117. David Attenborough, Yaşadığımız Dünya, s. 185 118. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s.66-67 119. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s.77

120. Hayvanlar Ansiklopedisi, s.105

121. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 75

- 121. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 75
  122. David Attenborough, Life of Birds, s.140
  123. Bilim ve Teknik, Eylül 1992, s.58
  124. Hayvanlar Arsiklopedisi, (Memeliler), s.29
  125. Hayvanlar Arsiklopedisi, (Memeliler), s. 80
  126. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s.69
  127. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s.72 128. John Sparks, The Discovery of Animal Behavior, s. 264 129. Giovanni G. Bellani, Quand L'oiseau Fait Son Nid, s.20 130. Peter Kropoktin, Mutual Aid: A Factor of Evolution, 1902, I. Bölüm

- 131. Peter Kropoktin, Mutual Aid: A Factor of Evolution, 1902, I. Bölüm

131. Feter Kropoktin, Mutadi Aid. A Factor of Evolution, 1702, 1. Boldin 132. Bert Hölldobler-Edward O. Wilson, The Ants, Harvard University Press, 1990, s.330-331 133. National Geographic, Temmuz 1995, s. 100 134. Bert Hölldobler-Edward O. Wilson, Journey To The Ants, Harvard University Press, 1994, s.71 135. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 43 136. Hayvanlar Ansiklopedisi, Böcekler, s. 97-98

137. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 22-23 138. Russell Freedman, How Animals Defend Their Young, s. 63

139 Hugh Ross, The Fingerprint of God, s. 50

140 Sidney Fox, Klaus Dose. Molecular Evolution and The Origin of Life. New York: Marcel Dekker, 1977.

141 Alexander I. Oparin, *Origin of Life*, (1936) NewYork, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196 142 "New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", *Bulletin of the American Meteorological Society*, cilt 63, Kasım 1982, s. 1328-1330. 143 Stanley Miller, *Molecular Evolution of Life*: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7

144 Jeffrey Bada, *Earth*, Subat 1998, s. 40 145 Leslie E. Orgel, "The Origin of Life on Earth", *Scientific American*, Cilt 271, Ekim 1994, s. 78

- 146 Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964,
- 147 Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184.

- 148 B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988. 149 Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179
- 150 Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", *Proceedings of the British Geological Association*, cilt 87, 1976, s. 133

151 Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197

152 Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, ss. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature,

Cilares L. Oxhard, The Flace of Adstraiopithecines in Fidinal Evolution. Grounds for Bodot, Nature, Cilt 258, s. 389
153 J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", *Scientific American*, Aralık 1992
154 Alan Walker, Science, vol. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, *Physical Antropology*, 1st ed., New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, *Olduvai Gorge*, vol. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272

155 Time, Kasım 1996

156 S. J. Gould, *Natural History*, vol. 85, 1976, s. 30 157 Solly Zuckerman, *Beyond The Ivory Tower*, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19 158 Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", *The New York Review of Books*, 9 Ocak, 1997, s. 28